

Επίσημη Εφημερίδα

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 79

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

53ο έτος
27 Μαρτίου 2010

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

81η σύνοδος ολομέλειας της 5ης και 7ης Οκτωβρίου 2009

2010/C 79/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών: «Μια στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη»	1
2010/C 79/02	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα τις δράσεις προτεραιότητας των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την πρόληψη της βίας σε βάρος των γυναικών και την καλύτερη περίθαλψη των θυμάτων	7
2010/C 79/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Λευκή Βίβλος η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης»	13
2010/C 79/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Κοινοτική προσέγγιση για την πρόληψη φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών»	19
2010/C 79/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών: Πράσινη Βίβλος: ΔΕΔ-Μ — Αναθεώρηση της πολιτικής	23
2010/C 79/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση»	27
2010/C 79/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Απλοποιημένη ΚΓΠ — προς όφελος όλων»	33
2010/C 79/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα το πρόγραμμα της Στοκχόλμης: Προκλήσεις και ευκαιρίες για ένα νέο πολυετές πρόγραμμα για τον χώρο ελευθερίας, ασφαλείας και δικαιοσύνης της ΕΕ	37

EL

Τιμή: 4 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών**81η σύνοδος ολομέλειας της 5ης, 6ης και 7ης Οκτωβρίου 2009**

2010/C 79/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Ανταγωνιστικές σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές»	45
2010/C 79/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Ανταγωνιστικές σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές»	50
2010/C 79/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Το μελλοντικό κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου II»	58
2010/C 79/12	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress»	71

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

81Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 5ΗΣ ΚΑΙ 7ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών: «Μια στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη»

(2010/C 79/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί το γεγονός ότι στις 18 και 19 Ιουνίου 2009 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει μέχρι το τέλος του 2010 μία στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη·
- επισημαίνει ότι στόχος μιας στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη είναι η ενίσχυση της ευημερίας, της ασφάλειας και της ειρήνης για τους πολίτες της·
- διαπιστώνει ότι η περιοχή του Δούναβη σχηματίζεται τόσο από χώρες που βρέχονται από αυτόν όσο και από χώρες που βρίσκονται στην ευρύτερη λεκάνη απορροής του ποταμού. Διαπιστώνει, επίσης, ότι η περιοχή του Δούναβη αποτελείται από κράτη μέλη της ΕΕ, υποψήφιας για ένταξη χώρες, εν δυνάμει υποψήφιας για ένταξη χώρες καθώς και από κράτη που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας·
- θεωρεί ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές συνιστούν απαραίτητους εταίρους μιας στρατηγικής για τον Δούναβη. Οι αρχές αυτές συμβάλλουν καθοριστικά στον επιτυχημένο σχεδιασμό της εδαφικής συνοχής και της διασυνοριακής συνεργασίας που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης ενδιαφερόμενοι παράγοντες από την οικονομία, την επιστήμη και τον πολιτισμό, αλλά και κοινωνικοί φορείς·
- έχει τη γνώμη ότι οι πολιτικές στρατηγικής σημασίας σε τομείς όπως οι μεταφορές, το περιβάλλον, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, η οικονομία, η ασφάλεια, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός, η απασχόληση, η δημόσια υγεία και η κοινωνική πολιτική αποτελούν βασικά σκέλη μιας στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη·
- διαπιστώνει, ότι η περιοχή του Δούναβη πρέπει να αποτελέσει μια ενιαίο επιλέξιμο ευρωπαϊκό χώρο, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της από οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτισμική άποψη.

Εισηγητής: ο καθηγ. Δρ. Wolfgang Reinhart (DE/EVP), υπουργός Ομοσπονδιακών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του κρατιδίου της Βάδης Βυρτεμβέργης

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά τη σύνοδο ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών στις 8 Οκτωβρίου 2008 στις Βρυξέλλες, ότι θα αναθέσει την επεξεργασία ειδικής στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη, κατά το παράδειγμα της στρατηγικής για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας ⁽¹⁾.

2. επικροτεί το γεγονός ότι στις 18 και 19 Ιουνίου 2009 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει μέχρι το τέλος του 2010 μία στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη.

3. επιδοκιμάζει τη σύσταση στην Επιτροπή των Περιφερειών, στις 27 Νοεμβρίου 2008, μιας διαπεριφερειακής ομάδας «περιοχή του Δούναβη» και υποστηρίζει το έργο της.

4. επιδοκιμάζει το ενδιαφέρον που επιδεικνύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την περιοχή του Δούναβη καθώς και τις προσπάθειες για τη σύσταση αντιστοίχης ομάδας με μέλη όλων των πολιτικών ομάδων και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽²⁾.

5. επισημαίνει ότι στόχος μιας στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη είναι η ενίσχυση της ευημερίας, της ασφάλειας και της ειρήνης για τους πολίτες της. Τούτο είναι προς όφελος όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

6. διαπιστώνει ότι σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση με 27 πλέον κράτη μέλη, οι περιφέρειες που καλύπτουν μια πολύ μεγάλη έκταση (μακροπεριφέρειες) διαδραματίζουν αυξανόμενης σημασίας ρόλο, ιδίως για το σχέδιο εδαφικής συνοχής της ΕΕ.

7. διαπιστώνει ότι η περιοχή του Δούναβη σχηματίζεται τόσο από χώρες που βρέχονται από αυτόν όσο και από χώρες που βρίσκονται στην ευρύτερη λεκάνη απορροής του ποταμού. Διαπιστώνει, επίσης, ότι η περιοχή του Δούναβη αποτελείται από κράτη μέλη της ΕΕ, υποψήφια για ένταξη χώρες, εν δυνάμει υποψήφια για ένταξη χώρες καθώς και από κράτη που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας.

8. υπογραμμίζει την ευρωπαϊκή προοπτική της περιοχής του Δούναβη. Συγχρόνως, τονίζει την εξωτερική της διάσταση και επισημαίνει ότι η περιοχή αυτή μπορεί να λειτουργήσει ως πρότυπο συνεργασίας με τρίτες χώρες.

9. επισημαίνει τις ριζικές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή του Δούναβη από την πτώση του σιδηρού παραπετάσματος. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεριέλαβε το θέμα αυτό στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2009 ⁽³⁾ καθώς και στην ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τίτλο «Πέντε έτη διευρυμένης ΕΕ – Οικονομικά επιτεύγματα και προκλήσεις» ⁽⁴⁾.

10. διακρίνει τον επικουρικό ρόλο που διαδραματίζει η περιοχή του Δούναβη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και την περαιτέρω προώθηση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην περιοχή και υποστηρίζει ιδιαίτερα τη δημοκρατική πορεία των κρατών της περιοχής του Δούναβη που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11. αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις συνεργασίες περιφερειακού και τοπικού επιπέδου στα πλαίσια της εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας, της εγγύτητας προς τον πολίτη και της εταιρικής σχέσης, καθώς και στην υπεύθυνη διακυβέρνηση σε τρίτες χώρες και υπογραμμίζει την αξία της περιφερειακής και τοπικής συνεργασίας στην περιοχή του Δούναβη όσον αφορά την περαιτέρω προετοιμασία των υποψηφίων και των εν δυνάμει υποψηφίων για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση κρατών.

12. επιβεβαιώνει τους παραδοσιακούς, πολιτισμικούς και ιστορικούς δεσμούς μεταξύ των κρατών όλης της περιοχής του Δούναβη και υπογραμμίζει τη συμβολή των περιφερειακών και των τοπικών αρχών ιδιαίτερα σε αυτόν τον τομέα.

13. λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες συνεργασίες διεθνούς, εθνικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου, τα δίκτυα και τους θεσμούς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Δούναβη και επισημαίνει ότι οι εμπειρίες και οι γνώσεις που διαθέτουν οι φορείς αυτοί θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο διάλογο με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

14. υποστηρίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναπτύξει ουσιαστικές και εκτεταμένες σχέσεις με τις γειτονικές χώρες και να προωθήσει την ανάπτυξη πολιτικών και οικονομικών σχέσεων, ειδικά προσαρμοσμένων σε κάθε περιοχή και σε κάθε εταιρό.

⁽¹⁾ Η Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυρία Hübner ζητά τη χάραξη στρατηγικής για την περιοχή του Δούναβη IP/08/1461.

⁽²⁾ Γραπτή δήλωση του Victor Bostinau και της Dăciana Octavia Sârbu σχετικά με τη σύσταση ομάδας εργασίας για τη χάραξη και την υλοποίηση μιας στρατηγικής για την περιοχή του Δούναβη. PE422.681v01-00 Υποβλήθηκε στις 23 Μαρτίου 2009

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Νομοθετικό πρόγραμμα και πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2009 – Ας αναλάβουμε τώρα δράση για μια καλύτερη Ευρώπη» [COM(2008) 712 τελικό].

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τίτλο «Πέντε έτη διευρυμένης ΕΕ – Οικονομικά επιτεύγματα και προκλήσεις» [COM(2008) 79 τελικό].

15. υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία, το ρόλο και τη βαρύτητα της περιοχής του Δούναβη η οποία αποτελείται από κράτη μέλη της ΕΕ, υποψήφιες για ένταξη χώρες, εν δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες καθώς και από κράτη που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας. Η περιοχή αυτή αποτελεί σημαντικό σημείο επαφής μεταξύ των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της πολιτικής συνοχής, των μέτρων για τις υποψήφιες και τις εν δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες καθώς και των προγραμμάτων που έχουν σχεδιαστεί για τα κράτη που αφορά η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας·

16. υπογραμμίζει τον πολιτικό ρόλο που διαδραματίζει η Επιτροπή των Περιφερειών κατά τη θέσπιση και την εφαρμογή μέτρων και προγραμμάτων εντός του στρατηγικού πλαισίου που αποσκοπεί στη σύνδεση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την περιοχή του Δούναβη. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει γνώση των αναγκών που υπάρχουν στην περιοχή και, συνεπώς, είναι σε θέση να αξιολογήσει επακριβώς τις επιπτώσεις αυτών των μέτρων και προγραμμάτων·

17. τονίζει ότι είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η σημασία της μακροπεριφέρειας του Δούναβη στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής με τον ίδιο τρόπο κατά τον οποίο αναγνωρίζονται οι περιφέρειες της Βαλτικής Θάλασσας και του Εύξεινου Πόντου και εξαίρει το ρόλο της για τη μελλοντική εδαφική ανάπτυξη της ΕΕ και των γειτονικών χωρών·

18. θεωρεί ότι ιδιαίτερα ο σχεδιασμός του περιεχομένου της στρατηγικής της ΕΕ για τη Βαλτική Θάλασσα μπορεί να λειτουργήσει ως πρότυπο για την περιοχή του Δούναβη. Και οι δύο αυτές πολύ μεγάλες περιφέρειες συμβάλλουν στην προώθηση της ενσωμάτωσης πρώην κομμουνιστικών κρατών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της συνεργασίας με τρίτες χώρες. Και οι δύο περιοχές αποτελούν τη διεπαφή μεταξύ των στρατηγικών που εφαρμόζονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διάφορων μορφών συνεργασίας με κράτη εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σχετικά με αυτό το θέμα, αξίζει να αναφερθεί η εμπειρία που απέκτησαν οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες από τη συνεργασία τους με τις γειτονικές τρίτες χώρες στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας·

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Μια στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη

19. θεωρεί ότι το αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς την Επιτροπή να υποβάλει μέχρι το τέλος του 2010 μία στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη συνιστά αναγνώριση της σημασίας της εν λόγω περιοχής για τη μελλοντική ανάπτυξη της Ευρώπης καθώς και για τη σχέση της ΕΕ με τα γειτονικά της κράτη· καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει ούτως ώστε να συμμετάσχουν οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές στην εκπόνηση της στρατηγικής της ΕΕ, να διασφαλιστούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, καθώς και η κατανομή των αρμοδιοτήτων του, σε εθνικό επίπεδο και να αξιοποιήσει τα υφιστάμενα όργανα και τις ισχύουσες διαδικασίες εκπόνησης έκθεσης πορείας και παρακολούθησης·

20. θεωρεί ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, καθώς και οι αρμόδιοι για την περιφερειακή ανάπτυξη οργανισμοί, συνιστούν απαραίτητους εταίρους μιας στρατηγικής για τον Δούναβη. Οι αρχές αυτές συμβάλλουν καθοριστικά στον επιτυχημένο σχεδιασμό της εδαφικής συνοχής και της διασυνοριακής συνεργασίας που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης

ενδιαφερόμενοι παράγοντες από την οικονομία, την επιστήμη τον πολιτισμό, οι οργανώσεις προστασίας του περιβάλλοντος αλλά και κοινωνικοί φορείς·

21. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, καθώς και τα γραφεία και οι οργανισμοί που ασχολούνται με την περιφερειακή ανάπτυξη, που λόγω της εγγύτητάς τους προς τους πολίτες γνωρίζουν πολύ καλά τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους, διαδραματίζουν καίριο ρόλο κατά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη μιας στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη, όπως έχει ανακοινωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

22. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η ανάπτυξη της περιοχής του Δούναβη ως σημαντικής συνιστώσας μιας επιτυχημένης ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης των κρατών, των περιφερειών των τοπικών αρχών αλλά και των πολιτών της περιοχής αυτής και στηρίζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην προσπάθειά τους να προωθήσουν το εγχείρημα αυτό·

23. συμφωνεί με τη μετατροπή του Συμφώνου Σταθερότητας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη σε Συμβούλιο Περιφερειακής Συνεργασίας (Regional Cooperation Council, RCC), το οποίο θα λειτουργεί υπό την καθοδήγηση της Διαδικασίας για τη Συνεργασία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (SEEC). Η περιφερειακή αυτή πτυχή ανταποκρίνεται καλύτερα στις ιδιαίτερες ανάγκες και απαιτήσεις της περιοχής του Δούναβη·

Πολιτικοί τομείς στρατηγικής σημασίας

24. έχει τη γνώμη ότι οι πολιτικές στρατηγικής σημασίας σε τομείς όπως οι μεταφορές, το περιβάλλον, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, η οικονομία, η ασφάλεια, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός, η απασχόληση, η δημόσια υγεία και η κοινωνική πολιτική αποτελούν βασικά σκέλη μιας στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη·

25. επισημαίνει τις μεγάλες γεωγραφικές διαφορές όσον αφορά τις οικονομικές επιδόσεις στην περιοχή του Δούναβη και θεωρεί ότι η συμπερίληψη της περιοχής αυτής στις θεματικές προτεραιότητες των εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2010 και η αντιμετώπισή της ως μιας ενιαίας μεγάλης οντότητας αποτελούν προϋπόθεση για την περαιτέρω ολοκλήρωση και τη βιώσιμη οικονομική της ανάπτυξη·

Μεταφορές

26. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη, σύμφωνα με την κοινοτική στρατηγική για τη βιώσιμη κινητικότητα, τον ιδιαίτερο ρόλο του Δούναβη ως μιας σημαντικής για το μέλλον πανευρωπαϊκής οδού πλωτών μεταφορών, που μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην αποσυμφόρηση των άλλων ευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών. Η ανάπτυξη των υποδομών τόσο των πλωτών όσο και των χερσαίων μεταφορών θα συμβάλει ώστε ολόκληρη η περιοχή να αξιοποιήσει το ρόλο της ως συνδέσμου μεταξύ Ανατολής και Δύσης, Βορρά και Νότου και να βελτιώσει προπαντός τη δική της ανταγωνιστικότητα·

27. προτείνει να ολοκληρωθούν σύντομα τα σχέδια υποδομών ΔΕΔ-Μ διότι συμβάλλουν καθοριστικά στην καλύτερη σύνδεση της περιοχής του Δούναβη με τους ευρωπαϊκούς οδικούς άξονες αλλά και των παραδουνάβιων κρατών μεταξύ τους. Καλεί τις ενδιαφερόμενες τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να προτείνουν λύσεις για τα μακροχρόνια προβλήματα και εμπόδια και να εφαρμόσουν τις λύσεις αυτές σύμφωνα με τα κριτήρια της αειφόρου ανάπτυξης·

28. τονίζει ότι οι μεταφορές και η προστασία του περιβάλλοντος δεν πρέπει να αποκλείονται αμοιβαία αλλά να συντονίζονται και υπογραμμίζει ότι η αιφόρος ανάπτυξη της περιοχής του Δούναβη καθώς και η εφαρμογή των βασικών αρχών που θεμελιώνονται στο έγγραφο «Κοινή δήλωση σχετικά με την εσωτερική ναυσιπλοία και την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή του Δούναβη» της Επιτροπής του Δούναβη, της Διεθνούς Επιτροπής για την προστασία του Δούναβη (ICPDR) και της Διεθνούς Επιτροπής της περιοχής του Save (ISRBC)· πρέπει να αποτελούν απώτατο στόχο·

Περιβάλλον και ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού

29. επισημαίνει ότι η διασυνοριακή συνεργασία είναι απολύτως απαραίτητη σε τομείς όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η από κοινού αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος και η προστασία από πλημμύρες·

30. θεωρεί ότι τα κράτη της περιοχής του Δούναβη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στα πλαίσια της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού όπως και ο ίδιος ο ποταμός Δούναβης, ο οποίος, ως φυσική και ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, προσφέρει αξιολογικό δυναμικό σε υδροηλεκτρική ενέργεια. Η αξιοποίηση αυτού του δυναμικού θα πρέπει να προωθείται ιδιαίτερα όπου είναι εφικτός ο συνδυασμός των στόχων της προστασίας του περιβάλλοντος με αυτών της οικονομίας·

31. υπενθυμίζει σε αυτό το πλαίσιο τις υφιστάμενες συμβάσεις όπως η Σύμβαση Συνεργασίας για την Προστασία και τη Διάρκη Χρήση του Δούναβη (σύμβαση για την προστασία του Δούναβη) που τέθηκε σε ισχύ το 1998 ⁽⁵⁾, με την οποία συστάθηκε η Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία του Δούναβη (ICPDR), καθώς και η Σύμβαση Πλαίσιο για την προστασία και την αιφόρο ανάπτυξη των Καρπαθίων (Σύμβαση των Καρπαθίων). Ένα καλό παράδειγμα αυτής της μορφής συνεργασίας συνιστά και η κοινή δήλωση, «Joint Statement on Guiding Principles for the Development of Inland Navigation and Environmental Protection in the Danube River Basin» ⁽⁶⁾·

32. καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της περιοχής του Δούναβη καθώς και τους αρμόδιους φορείς περιφερειακής ανάπτυξης να συνεργαστούν στα πλαίσια περιβαλλοντικών προγραμμάτων που χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως το πρόγραμμα LIFE⁺ (αποκατάσταση των ποταμών και των παραποτάμιων κατακλυζόμενων λειμώνων) καθώς και το πρόγραμμα «Ευφυής ενέργεια – Ευρώπη» (IEE) για την προώθηση τοπικών σχεδίων ενεργειακής δικτύωσης μεταξύ των τοπικών αρχών της περιοχής αυτής·

33. επισημαίνει ότι τα μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα θα πρέπει να συμβάλλουν και στη βιώσιμη διατήρηση των αποθεμάτων σε αλιεύματα. Τα αποθέματα ιχθύων του συστήματος του Δούναβη είναι εξαιρετικά πλούσια σε είδη, περιλαμβάνουν πολλά ενδημικά είδη ιχθύων και συνεπώς χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας·

34. υπογραμμίζει τη σημασία κοινοτικών σχεδίων βιώσιμου τουρισμού. Τα κράτη της περιοχής του Δούναβη θα μπορούσαν να συνεργαστούν στενότερα στα πλαίσια της Σύμβασης του Espoo ⁽⁷⁾, του Aarhus ⁽⁸⁾ και της Βέρνης ⁽⁹⁾. Το παράδειγμα του ποδηλατοδρόμου κατά μήκος του Δούναβη καταδεικνύει τα οφέλη παρόμοιας συνεργασίας για όλους τους ενδιαφερόμενους·

35. κρίνει ότι η ανταλλαγή εμπειριών σε αυτούς τους τομείς μεταξύ των περιφερειακών και των τοπικών αρχών καθώς και των αρμόδιων φορέων περιφερειακής ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τη συνολική ανάπτυξη της περιοχής του Δούναβη. Οι αρχές αυτές, με την εμπειρογνώση τους και τη γνώση των τοπικών συνθηκών, διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή κοινών σχεδίων. Οι κοινές κυβερνητικές συμφωνίες και συνεργασίες που πραγματοποιούν πολλά κράτη και περιφέρειες της περιοχής του Δούναβη, καταδεικνύουν τις δυνατότητες διαμόρφωσης στοχοθετημένων συνεργασιών·

Οικονομία

36. τονίζει ότι ο Δούναβης θα πρέπει να θεωρηθεί και ως σημαντικός παράγοντας της περαιτέρω οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής. Αυτό ισχύει κυρίως για τη σύνδεση των πλωτών με χερσαίες οδούς, καθώς και των λιμένων με τα οικονομικά κέντρα που βρίσκονται κοντά στον ποταμό·

37. επισημαίνει τη σημασία διασυνοριακών σχεδίων που συμβάλλουν ώστε να ξεπεράσουν παραμεθόριες περιοχές την οικονομική τους απομόνωση και να επιτύχουν μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα και σταθερότητα·

38. διαπιστώνει ότι οι περιφέρειες και οι δήμοι διαδραματίζουν καίριο ρόλο όσον αφορά την υποστήριξη της σύναψης επαφών μεταξύ μικρών και μεσaiών επιχειρήσεων·

39. αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην εντατικότερη ενίσχυση διασυνοριακών και διακρατικών σχεδίων, ακόμη και ΜΚΟ, οικονομικών και κοινωνικών φορέων καθώς και περιφερειακών και τοπικών αρχών. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να επιδιώκεται η αξιοποίηση των συνεργιών μεταξύ των διασυνοριακών, διεθνικών και διαπεριφερειακών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας (Στόχος 3) καθώς και μεταξύ των προγραμμάτων των Στόχων 1 και 2. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα συνεχιστεί η ευρωπαϊκή πορεία των κρατών, των περιφερειών και των τοπικών αρχών της περιοχής του Δούναβη καθώς και η διάδοση αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η δημοκρατία και το κράτος δικαίου, στους πολίτες αυτής της περιοχής. Αποδίδει, επίσης, ιδιαίτερη σημασία στην εντατικότερη συνεργασία στον τομέα της μεταφοράς τεχνολογίας και έρευνας με την αξιοποίηση υφιστάμενου δυναμικού (ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές) με στόχο την αιφόρο οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του Δούναβη·

⁽⁵⁾ Σύμβαση Συνεργασίας για την Προστασία και τη Διάρκη Χρήση του Δούναβη. Υπογράφηκε στη Σόφια στις 29 Ιουνίου 1994.

⁽⁶⁾ http://www.icpdr.org/icpdr-pages/navigation_and_ecology_process.htm

⁽⁷⁾ Σύμβαση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων επί του διασυνοριακού περιβάλλοντος. Υπογράφηκε στο Espoo στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

⁽⁸⁾ Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα. Υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998.

⁽⁹⁾ Σύμβαση για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης. Υπογράφηκε στη Βέρνη στις 19 Σεπτεμβρίου 1979.

40. καλεί τις αρμόδιες εθνικές αρχές των παραδουνάβιων χωρών να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη δυνατότητα συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε μελλοντικούς ΕΟΕΣ, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006·

Ασφάλεια

41. υπενθυμίζει ότι ο Δούναβης είναι ένας ποταμός με έντονη κυκλοφορία η οποία αναμένεται να αυξηθεί στο μέλλον και υπογραμμίζει συνεπώς τη σημασία μέτρων για την αύξηση της ασφάλειας των μεταφορών·

42. παραπέμπει σχετικά στη Σύμβαση του Βελιγραδίου με την οποία ρυθμίζεται η ναυσιπλοΐα στον Δούναβη ⁽¹⁰⁾·

43. καλεί τα παραδουνάβια κράτη να συνεχίσουν να καταπολεμούν από κοινού κάθε μορφή διασυνοριακής εγκληματικότητας και ιδιαίτερα το οργανωμένο έγκλημα, τη λαθρομετανάστευση και το εμπόριο ναρκωτικών και ανθρώπων·

44. υπογραμμίζει τη σημασία της περιβαλλοντικής ασφάλειας ως σημαντικής πτυχής σε θέματα ασφάλειας, ειδικότερα όσον αφορά την πρόληψη της διασυνοριακής περιβαλλοντικής ρύπανσης καθώς και την προστασία από πλημμύρες·

Εκπαίδευση και πολιτισμός

45. υπογραμμίζει εκ νέου το ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου. Λόγω της ετερογένειας των πληθυσμών τους, οι πόλεις και οι περιφέρειες μπορούν να στηρίξουν ιδιαίτερα τον διαπολιτισμικό και διαθρησκευτικό διάλογο, αξιοποιώντας τις άμεσες εμπειρίες που διαθέτουν·

46. υπογραμμίζει τη σημασία που έχουν για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση οι πολιτιστικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε περιφερειακό επίπεδο και λειτουργούν ως συνδετικός κρίκος με τις περιοχές προέλευσης που βρίσκονται σε γειτονικές παραδουνάβιες χώρες·

47. τονίζει, επίσης, τη σημασία της ανάπτυξης των συμπράξεων πόλεων, όπως παραδείγματος χάρι η «Χανσεατική Ένωση του Δούναβη (DonauHanse®)». Οι συμπράξεις συνιστούν σημαντικό μέτρο για την πραγμάτωση του ευρωπαϊκού συνθήματος «Ενωμένοι στην πολυμορφία», μέσω της άμεσης συμμετοχής των πολιτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο αμοιβαίος διάλογος δεν συμβάλει μόνο στην εξάλειψη πολιτισμικών προκαταλήψεων αλλά συνιστά και το πλαίσιο για την οικονομική και κοινωνική συνεργασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη και συνεπώς συντελεί στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας·

48. υπενθυμίζει ότι ιδρύματα όπως η Ευρωπαϊκή Ακαδημία του Δούναβη, το πανεπιστήμιο «Andrássy Gyula» της Βουδαπέστης, ή το Ίδρυμα για την περιοχή του Δούναβη και την Κεντρική Ευρώπη, μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο, διότι συμβάλλουν στη συγκέντρωση του υφιστάμενου δυναμικού και στον προσδιορισμό νέων στόχων·

⁽¹⁰⁾ Σύμβαση για το καθεστώς ναυσιπλοΐας στο Δούναβη. Υπογράφηκε στο Βελιγράδι στις 18 Αυγούστου 1948.

Απασχόληση, δημόσια υγεία και κοινωνικά θέματα

49. με αφορμή το Ευρωπαϊκό Έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (2010) και το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού (2011), επιθυμεί να επισημάνει ότι η κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής του Δούναβη πρέπει οπωσδήποτε να αποτελεί συνιστώσα της οικονομικής ανάπτυξης, ώστε να εδραιωθεί στην κοινωνία η πεποίθηση σχετικά με τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση για όλους τους πολίτες·

50. εκφράζει την ευγνωμοσύνη της σε όλους τους παράγοντες που προωθούν την ανταλλαγή εμπειριών με κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις στην περιοχή του Δούναβη με στόχο την επιτάχυνση της ανάπτυξης στον κοινωνικό τομέα και στον τομέα της δημόσιας υγείας και τους ενθαρρύνει να συνεχίσουν να παρέχουν αυτήν την υποστήριξη σε όλα τα επίπεδα·

Η περιοχή του Δούναβη ως ενιαίος επιλέξιμος χώρος για την παροχή ευρωπαϊκών ενισχύσεων

51. διαπιστώνει ότι, λαμβανομένης υπόψη της παγκοσμιοποίησης και ενόψει της υλοποίησης των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας, η ανάπτυξη ανταγωνιστικών περιφερειών με προοπτικές για το μέλλον αποκτά αυξανόμενη σημασία·

52. αναφέρει ότι η περιοχή του Δούναβη διαχωρίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 σε δύο διακρατικές και εν μέρει επικαλυπτόμενες περιοχές επιλέξιμες για την παροχή ενισχύσεων: την περιοχή «Κεντρική Ευρώπη» και την περιοχή «Νοτιοανατολική Ευρώπη». Ο διαχωρισμός αυτής της κατά το παρελθόν ενιαίας επιλέξιμης περιοχής σε Βαλτική Θάλασσα και Αιγαίο, (CAD-SES) ενδέχεται να δημιουργήσει, κυρίως για την περιοχή του Δούναβη, μια κατάσταση που θα επιδράσει αντιπαραγωγικά στην εδαφική, κοινωνική και οικονομική συνοχή. Λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής αλλά και της ιστορικής και πολιτισμικής σημασίας της, κυρίως όσον αφορά τη συνοχή μεταξύ ανατολικής και δυτικής Ευρώπης, η περιοχή του Δούναβη αποκτά και μια ιδιαίτερη πολιτική και στρατηγική διάσταση. Η διάσταση αυτή θα μπορούσε να ληφθεί καλύτερα υπόψη στα πλαίσια ενός ενιαίου χώρου συνεργασίας, λόγω της γεωπολιτικής του σημασίας·

53. διαπιστώνει, συνεπώς, ότι η περιοχή του Δούναβη πρέπει να αποτελέσει μια ενιαία διακρατική επιλέξιμη περιοχή, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της από οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτισμική άποψη. Η δημιουργία ενιαίου επιλέξιμου ευρωπαϊκού χώρου:

— θα συμβάλει ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες που προσφέρει η περιοχή αυτή σε τομείς στρατηγικής σημασίας όπως η πολιτική υποδομών, πλωτών μεταφορών, αντιπλημμυρικής προστασίας, ενέργειας και ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, αειφόρου οικονομίας και περιβάλλοντος,

— θα διευκολύνει την πλήρη και αειφόρο αξιοποίηση του κοινού οικονομικού δυναμικού,

— θα συντελέσει στην περαιτέρω προώθηση της συνεργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,

— θα συμβάλει ώστε η περιοχή του Δούναβη να θεωρηθεί ως κοινή πολιτισμική, φυσική και ιστορική κληρονομιά ολόκληρης της Ευρώπης·

54. καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να αντιμετωπίσουν την περιοχή του Δούναβη κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού ως έναν ενιαίο διακρατικό χώρο ευρωπαϊκών ενισχύσεων. Το προενταξιακό μέσο (IPA) και ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας και εταιρικής σχέσης συνιστούν ευέλικτα μέσα προκειμένου να ενσωματωθούν

πλήρως οι υποψήφιος για προσχώρηση χώρες, οι εν δυνάμει υποψήφιος χώρες καθώς και τρίτες χώρες σε ολόκληρη τη ζώνη ενίσχυσης. Η περαιτέρω αύξηση αυτής της ενίσχυσης συμβάλλει στη συνεκτική ανάπτυξη της περιοχής του Δούναβη. Σε αυτό το πλαίσιο κρίνεται σκόπιμο να εξετασθεί αν είναι δυνατό να ενοποιηθούν οι αρμοδιότητες που διαθέτει η Επιτροπή όσον αφορά το ΕΤΠΑ, το προενταξιακό μέσο (IPA) και το Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης (ENPI) για τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας και να ανατεθούν σε μία μόνο υπηρεσία της Επιτροπής.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα τις δράσεις προτεραιότητας των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την πρόληψη της βίας σε βάρος των γυναικών και την καλύτερη περίθαλψη των θυμάτων

(2010/C 79/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επισημαίνει ότι η βία σε βάρος των γυναικών συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων του ανθρώπου και εμπόδιο στην πορεία για την επίτευξη της ισότητας ευκαιριών των δύο φύλων·
- υπενθυμίζει ότι η οικονομική και κοινωνική συνοχή, ένας από τους βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί εάν ο μισός πληθυσμός, απλώς και μόνο επειδή είναι γυναίκες, δεν μπορεί να υπερβεί τα εμπόδια που υψώνονται στην προσωπική και επαγγελματική του πρόοδο, απειλώντας ακόμη και την ίδια την ψυχική και σωματική του ακεραιότητα·
- εξαίρει τη συμβολή των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αναγνωρίζει τη σημασία της αρχής της επικουρικότητας και του ρόλου που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο ζήτημα αυτό και υποστηρίζει την ανάπτυξη και τον συντονισμό των δράσεών τους·
- ενθαρρύνει τους υπευθύνους για τη λήψη αποφάσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο να λάβουν υπόψη την ασφάλεια των γυναικών και τα μέσα πρόληψης βίαιων πράξεων σε δημόσιους χώρους κατά τον σχεδιασμό και τη διοίκηση, και συγκεκριμένα όσον αφορά αναγκαία μέτρα όπως ο δημόσιος φωτισμός, η οργάνωση των δημοσίων συγκοινωνιών, ο σχεδιασμός και η χωροταξία των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, κατοικιών και δημοσίων κτηρίων·
- ζητά από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υποστηρίξουν τις προσπάθειες των νομοθετικών αρχών να ρυθμίσουν τα θέματα που άπτονται των φύλων και των ίσων ευκαιριών, αντιμετωπίζοντας τη βία με βάση το φύλο κατά τρόπο σφαιρικό και ολοκληρωμένο στο πλαίσιο των διακρίσεων και της αρχής της ισότητας, και να προσεγγίζουν το ζήτημα της βίας σε βάρος των γυναικών ως διαρθρωτικό και πολιτικό πρόβλημα που απαιτεί την ανάληψη σθεναρής δέσμευσης εκ μέρους όλων των δημοσίων αρχών και των πολιτών.

Εισηγητής: ο κ. Juan Vicente Herrera Campo (ES/PPE), Πρόεδρος της κυβέρνησης της αυτόνομης περιφέρειας Castilla y León

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επισημαίνει ότι η βία σε βάρος των γυναικών συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων του ανθρώπου και εμπόδιο στην πορεία για την επίτευξη της ισότητας ευκαιριών των δύο φύλων·

2. υπενθυμίζει ότι η οικονομική και κοινωνική συνοχή, ένας από τους βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί εάν ο μισός πληθυσμός, απλώς και μόνο επειδή είναι γυναίκες, δεν μπορεί να υπερβεί τα εμπόδια που υψώνονται στην προσωπική και επαγγελματική του πρόοδο, απειλώντας ακόμη και την ίδια την ψυχική και σωματική του ακεραιότητα·

3. σημειώνει ότι πρόκειται για ένα πρόβλημα παγκόσμιας εμβέλειας, για μία κοινωνική μάστιγα που πλήττει όλους τους πολιτισμούς, σε Ανατολή και Δύση. Στην Παγκόσμια Διάσκεψη για τη Γυναίκα, που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο, τον Σεπτέμβριο του 1995, αναγνωρίστηκε ότι η βία σε βάρος των γυναικών αποτελεί το πλέον καλυμμένο και το πλέον διαδεδομένο έγκλημα στον κόσμο: «η βία σε βάρος των γυναικών αποτελεί εκδήλωση των ιστορικά άνιστων σχέσεων εξουσίας μεταξύ ανδρών και γυναικών, οι οποίες οδήγησαν στην κυριαρχία του ανδρικού φύλου, στις διακρίσεις έναντι των γυναικών εκ μέρους των ανδρών, και στην παρεμπόδιση της πλήρους χειραφέτησης των γυναικών [...]». Η βία κατά των γυναικών αντλεί την προέλευσή της από πολιτισμικά πρότυπα που διαιωνίζουν την υποδεέστερη θέση των γυναικών στην οικογένεια, στον χώρο εργασίας, στην κοινότητα και στην κοινωνία·

4. αναγνωρίζει ότι η σταδιακή ένταξη των γυναικών στον δημόσιο βίο, κατά τη διάρκεια του περασμένου αιώνα, ήταν επωφελής για την κοινωνία στο σύνολό της, η οποία εμπλουτίστηκε με τη συμβολή των γυναικών στον πολιτιστικό, τον πανεπιστημιακό, τον πολιτικό, τον επισημονικό και τον οικονομικό χώρο·

5. υποστηρίζει τις προσπάθειες αυτές για την ελευθερία και την πλήρη ολοκλήρωση των γυναικών και καταδικάζει τις ιδεολογίες και τις πρακτικές που τις απειλούν και τις περιορίζουν. Η βία κατά των γυναικών αντίκειται στις θεμελιώδεις αρχές μιας δημοκρατικής κοινωνίας·

6. διαπιστώνει ότι η βία κατά των γυναικών παρατηρείται σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας, αδιακρίτως επιπέδου σπουδών και πολιτισμικής προέλευσης, και σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

7. εφιστά την προσοχή στην απαράδεκτη αυτή παραβίαση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των γυναικών και των ανηλίκων που είναι θύματα τέτοιας βίας·

8. επισημαίνει ότι τόσο τα προληπτικά μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη της βίας που υφίστανται οι γυναίκες όσο και η καταπολέμηση της βίας και η υπόδειξη κατάλληλων λύσεων αποτελούν πρωταρχικό στόχο για τη διαφύλαξη της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας και την εξασφάλιση της ισότητας μεταξύ των δύο φύλων, καθώς επίσης και για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο·

9. κρίνει αναγκαίο να διεξαχθεί αξιολόγηση της κοινωνικής κατάστασης όσον αφορά την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων, ώστε να χρησιμεύσει ως βάση για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων στο πλαίσιο μιας κοινωνικής πολιτικής προσαρμοσμένης στις ανάγκες των πολιτών·

10. δηλώνει ότι η βία σε βάρος των γυναικών αντλεί τις ρίζες της από τη διάφθρωση των κοινωνιών στις οποίες διαιωνίζονται οι ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών, και ότι για να τεθεί τέρμα σε αυτή τη βία πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις πολιτικές που αποσκοπούν στην πραγματική ισότητα των δύο φύλων. Ισότητα σημαίνει ίδιες δυνατότητες για τους άνδρες και τις γυναίκες όσον αφορά τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν και της ζωής τους και προϋποθέτει ίδια δικαιώματα, ευκαιρίες και υποχρεώσεις σε όλους τους τομείς της ζωής·

Τοπικές και περιφερειακές αρχές και επικουρικότητα

11. παρατηρεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι οι πλησιέστερες στους πολίτες και ότι έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν αξίες και να εφαρμόζουν οικονομικές, εκπαιδευτικές και κοινωνικές πολιτικές στο επίπεδο της καθημερινής ζωής. Πράγματι, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για την ισότητα γυναικών και ανδρών στις τοπικές κοινωνίες, που καταρτίστηκε από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης στο πλαίσιο του 5ου κοινοτικού προγράμματος δράσης για την ισότητα των φύλων, αναγνωρίζει ότι η εδραίωση των πολιτικών για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων επιτυγχάνεται καλύτερα στο περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο παρά σε οποιοδήποτε άλλο·

12. σημειώνει ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές που υπογράφουν τον εν λόγω χάρτη αναγνωρίζουν, στο άρθρο 22, ότι η βία με βάση το φύλο συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, και δεσμεύονται να θεσπίσουν πολιτικές και δράσεις για την καταπολέμησή της·

13. υπενθυμίζει ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα αναγνωρίζουν ότι η επιτυχία των διαφόρων μέτρων εξαρτάται από την ικανότητα των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αξιοποιούν τις πρακτικές και τα μέσα που ήδη χρησιμοποιούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές. Επομένως, οι αρχές αυτές, όντας οι πλησιέστερες στους πολίτες, αποδεικνύονται οι πλέον ιδανικές για να προωθήσουν τις απόψεις και τις ανησυχίες των πολιτών, για να αναζητήσουν αποτελεσματικές λύσεις και για να υποστηρίξουν και να προωθήσουν τις σχετικές ευρωπαϊκές πολιτικές·

14. πιστεύει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν σημαντικές αρμοδιότητες για τέτοιου είδους ζητήματα και, επιπλέον, έχουν αναπτύξει σημαντική εμπειρία, ορθές πρακτικές και προγράμματα που απευθύνονται είτε στα θύματα είτε στους δράστες των αδικημάτων·

15. εξαιρεί τη συμβολή των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αναγνωρίζει τη σημασία της αρχής της επικουρικότητας και του ρόλου που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο ζήτημα αυτό και υποστηρίζει την ανάπτυξη και τον συντονισμό των δράσεών τους·

Πρόοδος του νομοθετικού πλαισίου

16. τονίζει ότι παρατηρούνται αυξανόμενες προσπάθειες να αναγνωριστεί η βία σε βάρος των γυναικών ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ότι η συνειδητοποίηση αυτή αντανακλάται σε διεθνείς διακηρύξεις και σε εθνικές νομοθεσίες·

17. θεωρεί ενδιαφέρουσες τις προόδους της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της βίας σε βάρος των γυναικών στα διάφορα κράτη, δήμους και περιφέρειες, και εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με αυτή τη νομοθεσία και την εφαρμογή της. Τονίζεται η σημασία του ζητήματος και η αναγκαιότητα νομοθετικών μέτρων για την εξάλειψη της βίας αυτής, μέσω της πρόληψης και της παροχής πλήρους περίθαλψης στα θύματα·

18. σημειώνει ότι μία από τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου είναι η επίτευξη της ισότητας ανδρών και γυναικών, όπως δηλώνεται στο κείμενο της Συνθήκης του Άμστερνταμ του 1997 (άρθρα 2 και 3), όπου αναγράφεται ότι η Κοινότητα έχει ως αποστολή να προάγει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, την οποία και επιδιώκει σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματά της·

Η έννοια της βίας σε βάρος των γυναικών

19. αναγνωρίζει ότι για την έννοια της «βίας σε βάρος των γυναικών» έχουν δοθεί διάφοροι ορισμοί, αλλά ότι ο ευρύτερα αποδεκτός εξ αυτών είναι εκείνος που περιλαμβάνεται στη διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, η οποία υιοθετήθηκε με το ψήφισμα 48/104 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, στις 20 Δεκεμβρίου 1993. Στο άρθρο 1 της διακήρυξης η βία κατά των γυναικών ορίζεται ως εξής: **«κάθε πράξη βίας βάσει του φύλου, η οποία επιφέρει ή είναι πιθανό να επιφέρει σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο σε γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων και των απειλών για τέτοιες πράξεις, του εξαναγκασμού ή της αυθαίρετης στέρησης της ελευθερίας είτε συμβαίνει στη δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή»**. Αυτή είναι η έννοια που υιοθετείται στο παρόν σχέδιο γνωμοδότησης·

Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

20. πιστεύει ότι η πρόληψη της βίας βάσει του φύλου είναι ένα από τα πρωταρχικά πεδία δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέρ της ισότητας των φύλων, όπως αναγράφεται στη γνωμοδότηση που υιοθέτησε η Επιτροπή των Περιφερειών στις 6 Δεκεμβρίου 2006, για την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών·

21. παρατηρεί ότι πολλά κράτη έχουν αναγνωρίσει τη σοβαρότητα του κοινωνικού αυτού προβλήματος και την αναγκαιότητα εξεύρεσης ολοκληρωμένων λύσεων. Στις 27 Νοεμβρίου 2006, το Συμβούλιο της Ευρώπης εγκαινίασε την εκστρατεία για την καταπολέμηση της βίας σε βάρος των γυναικών· η πρωτοβουλία αυτή περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις: τη διακυβερνητική, την κοινοβουλευτική και την τοπική και περιφερειακή, καθώς αναγνωρίζεται η σημασία της ενεργού δράσης των πλησιέστερων στους πολίτες φορέων·

22. διαπιστώνει ότι η υφιστάμενη πληροφόρηση σχετικά με το ζήτημα, δεν παρέχει πλήρη γνώση όλων των παραμέτρων. Οι γυναίκες βρίσκονται σαφώς σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνία·

23. τάσσεται υπέρ της καταπολέμησης της βίας σε βάρος των γυναικών με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων, συνιστά δε τη χρήση των καταλλήλων υπηρεσιών και πρακτικών για την ενημέρωση των μεταναστών, ιδίως δε γυναικών και παιδιών, για τους κινδύνους πιθανών ψευδών προσφορών μετανάστευσης και της εκμετάλλευσης, καθώς και την εφαρμογή μέτρων κοινωνικής ευαισθητοποίησης, και μέτρων περίθαλψης και προστασίας των θυμάτων·

24. πιστεύει ότι η βία κατά των γυναικών πρέπει να θεωρηθεί υπό διάφορες οπτικές γωνίες, καθώς και υπό τις διάφορες εκδηλώσεις της, ώστε να γίνει κατανοητό το ζήτημα σε όλη την πολυπλοκότητά του:

- από νομική άποψη, η βία με βάση το φύλο υποσκάπτει τις δημοκρατικές αξίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα των θυμάτων της,
- από την πλευρά της υγείας, καθώς οι συνέπειες της βίας στην υγεία των γυναικών που την υφίστανται είναι σοβαρές. (Στη σύσταση αριθ. 1582 για την ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών, που υιοθέτησε η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 27 Σεπτεμβρίου 2002, επισημαίνεται ότι η ενδοοικογενειακή βία είναι παγκοσμίως η πρώτη αιτία θανάτου και μόνιμης αναπηρίας των γυναικών μεταξύ 16 και 44 ετών. Αυτός ο τύπος βίας προκαλεί περισσότερους θανάτους στις γυναίκες αυτής της ηλικιακής ομάδας απ' ό,τι ο καρκίνος, τα τροχαία δυστυχήματα ή οι πόλεμοι),
- από κοινωνική άποψη, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η πρόσβαση των γυναικών στις διάφορες υπηρεσίες υποστήριξης, όπως οι υπηρεσίες απασχόλησης, οικονομικής ενίσχυσης, στέγασης κ.λπ.,
- από την πλευρά της εκπαίδευσης, με την έννοια της μετάδοσης αξιών, η οποία συντελείται όχι μόνον σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, αλλά στο σύνολο των φορέων κοινωνικοποίησης: οικογένεια, μέσα επικοινωνίας κ.λπ.

25. υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες και τα προγράμματα που αναπτύσσουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και συνιστά την ανταλλαγή ορθών πρακτικών·

26. αναγνωρίζει ότι η πρόληψη της βίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και ότι οι συνέπειες της βίας και τα αναγκαία μέτρα για την εξάλειψή της έχουν σημαντικό οικονομικό και κοινωνικό κόστος·

27. πιστεύει ότι η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κάθε άλλη μορφή εκμετάλλευσης παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου. Η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρή παραβίαση τόσο της ανθρωπίνης αξίας του κάθε ατόμου, όσο και του δικαιώματός του να καθορίζει τη ζωή του και να διαθέτει το σώμα του αυτόβουλα. Η εμπορία ανθρώπων για λόγους σεξουαλικής εκμετάλλευσης πλήττει κατά κύριο λόγο νέες γυναίκες και κορίτσια και αποτελεί σύγχρονη μορφή ανθρωπίνης δουλείας που υπονομεύει τις κοινές Ευρωπαϊκές αξίες και τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και κατά συνέπεια αποτελεί σοβαρό πρόσκομμα στην κοινωνική ισότητα και στην ισότητα μεταξύ των δύο φύλων·

Οικονομικές επιπτώσεις της βίας σε βάρος των γυναικών

28. εφιστά την προσοχή στο άμεσο και έμμεσο οικονομικό κόστος που συνεπάγεται για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των κρατών μελών η βία σε βάρος των γυναικών. πιστεύει ότι η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κάθε άλλη μορφή εκμετάλλευσης παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου. Επηρεάζει επίσης την υγεία και ευημερία των υπολοίπων μελών της οικογένειας που γίνεται μάρτυρας βίας κατά των γυναικών, ιδίως των παιδιών. Το κόστος της αντιμετώπισης των μακροπρόθεσμων προβλημάτων υγείας επιβαρύνει συχνά τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Στο έμμεσο αυτό κόστος, που εκφράζεται σε απώλεια αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και ευημερίας των θυμάτων, θα πρέπει να προστεθεί και το άμεσο κόστος των ειδικών ή γενικών πόρων που αναλώνονται ως αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής. Οι στατιστικές δείχνουν ότι τα ποσά που προκύπτουν δικαιολογούν τα προγράμματα πρόληψης, το κόστος των οποίων είναι πολύ χαμηλότερο σε σύγκριση με το κοινωνικό κόστος της βίας·

29. υπογραμμίζει τις συνέπειες της βίας για το σύνολο της κοινωνίας, λόγω των οποίων το ζήτημα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως σοβαρότατο κοινωνικό πρόβλημα, διότι η βία δεν έχει συνέπειες μόνο στα άτομα, τις οικογένειες και τις κοινότητες αλλά επίσης επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη των εθνών·

30. εκφράζει την ανησυχία της ενώπιον των στοιχείων που διατίθενται στη μελέτη που εκπόνησε το 2006 για λογαριασμό του Συμβουλίου της Ευρώπης η κα Carol Hagemann-White σχετικά με τα μέτρα που έχουν υιοθετήσει τα κράτη μέλη του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Στην έκθεση υποστηρίζεται ότι ποσοστό από 12 % έως 15 % των γυναικών άνω των 16 ετών στην Ευρώπη έχουν υποστεί κάποια φορά στη ζωή τους κακοποίηση στα πλαίσια μιας σχέσης, ενίοτε μάλιστα μετά τη διάλυσή της·

31. υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες του προγράμματος Δάφνη, που εγκαινιάστηκαν το 1997, με στόχο τη συμβολή στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα Δάφνη III εγκρίθηκε για την περίοδο 2007-2013 με προϋπολογισμό 116,85 εκατ. ευρώ και με στόχο την ανάπτυξη προγραμμάτων προστασίας των παιδιών, των νέων και των γυναικών από κάθε μορφής βία και την επίτευξη υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης και κοινωνικής συνοχής. Επιπλέον, το πρόγραμμα αυτό προωθεί την παρέμβαση διεπιστημονικών δικτύων, ενώ με την ανάπτυξη των διαφόρων χρηματοδοτούμενων σχεδίων εντοπίζονται οι ανάγκες και οι βασικές αρχές δράσης των αρμόδιων φορέων·

Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

32. καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των κρατών μελών να συμμορφωθούν προς τη σύσταση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, η οποία επισημαίνει την ανάγκη να «υποστηριχθούν οι έρευνες σχετικά με τα αίτια, τις συνέπειες και το κόστος της βίας σε βάρος των γυναικών και σχετικά με αποτελεσματικά μέτρα πρόληψης», προκειμένου τα στοιχεία αυτά να χρησιμεύσουν ως βάση για τη δράση και την πρόληψη, αλλά και για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των αναληφθεισών δράσεων·

33. επαναλαμβάνει ότι, σε όλες τις έρευνες που θα διεξαχθούν, τα στοιχεία θα πρέπει να κατανέμονται ανά φύλο, ηλικία, κοινωνική κατάσταση και άλλους δείκτες, ώστε να δίδεται σαφής εικόνα της κατάστασης και να προσαρμόζονται αναλόγως οι διάφορες στρατηγικές και τα οικονομικά και κοινωνικά μέτρα, με στόχο την επίτευξη μιας κοινωνίας με περισσότερη ισότητα και με αυξημένα ποσοστά προόδου και κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας·

34. ζητά τη θέσπιση μηχανισμού και αποτελεσματικών διαδικασιών που να καθιστούν εφικτή τη συγκέντρωση ομοιογενών και συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη βία και με τις πολιτικές που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων, και τούτο σε όλες τις περιφέρειες και τους δήμους, προκειμένου να προωθηθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με το ζήτημα και να συνιστά να ληφθούν δραστικά μέτρα ως προς τη λήψη πολιτικών και οικονομικών αποφάσεων, αλλά και ως προς άλλες διαδικασίες λήψης αποφάσεων που συνδέονται με αυτό το πρόβλημα·

35. ζητά την εκπόνηση μελέτης που να παρέχει στοιχεία, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όσον αφορά τη συχνότητα του φαινομένου της βίας σε βάρος των γυναικών στις διάφορες περιφέρειες, προκειμένου να γίνουν γνωστές οι διαστάσεις του προβλήματος και να μπορέσουν να προταθούν καινοτόμες δράσεις για την πρόληψή του. Οι μελέτες θα πρέπει να εκπονηθούν σύμφωνα με ομοιογενή κριτήρια που θα οριοθετούν τις έννοιες και τα πρότυπα παρέμβασης·

36. τονίζει ότι απαιτείται μεγαλύτερη προσοχή στην εκπαίδευση, η οποία, μαζί με την οικογένεια, είναι ο κύριος φορέας κοινωνικοποίησης των παιδιών. Έχει μεγάλη σημασία η προώθηση της αρχής της ισότητας ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και η καθιέρωση στρατηγικών κατάρτισης, πρόληψης και ευαισθητοποίησης ενάντια στη βία κατά των γυναικών, και τούτο σε όλες τις βαθμίδες και τους χώρους της εκπαιδευτικής κοινότητας·

37. προτείνει την υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης που θα απευθύνονται στο σύνολο των πολιτών, ώστε η βία με βάση το φύλο να πάψει να θεωρείται ζήτημα ιδιωτικής φύσεως και να αισθάνονται όλοι υπεύθυνοι για τη λύση του·

38. ζητά την ανάληψη δράσεων για την απόρριψη των επιθετικών και διακριτικών συμπεριφορών που προσβάλλουν την αξιοπρέπεια των γυναικών και για την προώθηση μηνυμάτων που θα απευθύνονται ειδικά σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες (νέους, γυναίκες θύματα, άνδρες δράστες, άνδρες και γυναίκες που δεν έχουν άμεση σχέση με το ζήτημα), ώστε να διευκολυνθεί η ενεργός συμμετοχή όλου του πληθυσμού. Επίσης, να εξασφαλιστεί η επιβολή των ποινών στους δράστες·

39. υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαίο να εξαλειφθούν από την κοινωνία τα νοητικά σχήματα του ανδρισμού και της θηλυκότητας που διαδίδονται με τη διαφήμιση, τα μέσα επικοινωνίας και το εκπαιδευτικό υλικό και τα οποία συνεπάγονται ανισότητες ως προς την οικονομική, την κοινωνική ή την πολιτική δύναμη, και να προταθούν νέα πρότυπα, πιο δίκαια και ισότιμα·

40. επιβεβαιώνει τα θετικά αποτελέσματα που έχει, στις χώρες όπου εφαρμόζεται, η ειδικευμένη κατάρτιση των επαγγελματιών στους κλάδους της εκπαίδευσης, της νομικής, της υγείας, της ψυχολογίας, των κοινωνικών υπηρεσιών και των δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας, χάρη στην οποία μπορεί να εντοπίζεται εκ των προτέρων ο κίνδυνος περιστατικών βίας με βάση το φύλο και να εξασφαλίζεται πιο ειδικευμένη μέριμνα·

41. ζητά επιμόνως την αύξηση των κατάλληλων μέτρων ασφαλείας για την προστασία των γυναικών που είναι θύματα βίας, σε όλες τις περιφέρειες και τους δήμους, π.χ. μέσω της αύξησης των πόρων σε αστυνομικό προσωπικό και των τεχνολογικών μέσων, ώστε να εξασφαλίζεται η σωματική και ατομική ακεραιότητα των γυναικών αυτών·

42. ενθαρρύνει το σημαντικό έργο των ΜΚΟ που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε διάφορα επίπεδα και στηρίζει την ενεργό συνεργασία με αυτές, συμπεριλαμβανομένης και της κατάλληλης υλικοτεχνικής και χρηματοδοτικής συνδρομής·

43. προτείνει στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υιοθετήσουν μέτρα που θα εξασφαλίζουν την πρόσβαση των θυμάτων και σε ειδικευμένες υπηρεσίες, ώστε να παρέχεται πλήρης περίθαλψη τόσο στις γυναίκες όσο και στα εξαρτώμενα από αυτές πρόσωπα, στο μέτρο του δυνατού, με την άμεση εξασφάλιση προσωρινής στέγασης. Επιπλέον, προτείνεται η ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων παρέμβασης για τους ανηλίκους, οι οποίοι πρέπει επίσης να θεωρούνται θύματα της βίας με βάση το φύλο αφού είναι ιδιαίτέρως ευάλωτοι εξαιτίας της νεαρής τους ηλικίας και της εξάρτησής τους από τους γονείς·

44. ενθαρρύνει τους υπευθύνους για τη λήψη αποφάσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο να λάβουν υπόψη την ασφάλεια των γυναικών και τα μέσα πρόληψης βίαιων πράξεων σε δημόσιους χώρους κατά τον σχεδιασμό και τη διοίκηση, και συγκεκριμένα όσον αφορά αναγκαία μέτρα όπως ο δημόσιος φωτισμός, η οργάνωση των δημοσίων συγκοινωνιών, ο σχεδιασμός και η χωροταξία των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, κατοικιών και δημοσίων κτηρίων·

45. ζητά από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υποστηρίζουν τις προσπάθειες των νομοθετικών αρχών να ρυθμίσουν τα θέματα που άπτονται των φύλων και των ίσων ευκαιριών, αντιμετωπίζοντας τη βία με βάση το φύλο κατά τρόπο σφαιρικό και ολοκληρωμένο στο πλαίσιο των διακρίσεων και της αρχής της ισότητας, και να προσεγγίζουν το ζήτημα της βίας σε βάρος των γυναικών ως διαρθρωτικό και πολιτικό πρόβλημα που απαιτεί την ανάληψη σθεναρής δέσμευσης εκ μέρους όλων των δημοσίων αρχών και των πολιτών·

46. υπενθυμίζει το χρέος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των κρατών μελών να εξασφαλίζουν την ισότητα μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε όλα τα πεδία: οικονομικό, εκπαιδευτικό, πολιτικό και εργασιακό, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2006/54/ΕΚ, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, καθώς και στην οδηγία 2004/113/ΕΚ, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών. Μόνο στις περιφέρειες και τους δήμους που σέβονται περισσότερο την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών θα μπορέσουν να επιτευχθούν υψηλότερα επίπεδα δικαιοσύνης και οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης·

47. τονίζει ότι απαιτείται η προώθηση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών, με εκστρατείες ευαισθητοποίησης, με μέτρα πρόληψης, με προγράμματα κατάρτισης των επαγγελματιών και περίθαλψης των γυναικών που έχουν πέσει θύματα βίας·

48. συνιστά να συσταθούν, όπου δεν υπάρχουν ακόμη, ειδικές μονάδες στα διάφορα σώματα ασφαλείας, στις υπηρεσίες υγείας, στις δικαστικές και στις κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες θα παρεμβαίνουν σε περιπτώσεις βίας σε βάρος των γυναικών και θα είναι σε θέση να προσφέρουν εξειδικευμένη περίθαλψη. Επιπλέον, θα πρέπει να εξετασθεί η εισαγωγή υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης όπως οι ανώνυμες δωρεάν τηλεφωνικές γραμμές υποστήριξης και η χρήση νέων υποδομών ΤΠΕ για την παροχή επιγραμμικών συμβουλών και την υποβολή καταγγελιών από τα θύματα βίας και/ή άτομα που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με καταστάσεις βίας. Αυτές οι

υπηρεσίες θα πρέπει επίσης να διευκολύνουν την πρόσβαση στην κατάλληλη ιατρική και εγκληματολογική ιατρική εξέταση και αγωγή, καθώς και σε μετατραυματική ψυχολογική και κοινωνική στήριξη και νομική συνδρομή·

49. προτείνει τη γενικευμένη εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων, με κριτήρια ποιότητας, για την αλλαγή συμπεριφοράς των ανδρών δραστών, και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη, ώστε να βελτιστοποιηθεί η αξιοποίηση των πόρων·

50. ζητά από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των κρατών μελών να θέσουν σε εφαρμογή ειδικά προγράμματα, με κριτήρια ποιότητας, για την απαραίτητη περίθαλψη και παρακολούθηση των γυναικών που υφίστανται ή έχουν υποστεί βία με βάση το φύλο, καθώς και για τα εξαρτώμενα από αυτές πρόσωπα·

51. ζητά από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υιοθετήσουν τον ορισμό της βίας σε βάρος των γυναικών έτσι όπως αυτός αναγράφεται στο ψήφισμα αριθ. 48/104 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 20ής Δεκεμβρίου 1993·

52. συνιστά την εφαρμογή ειδικών μέτρων για την περίθαλψη των ιδιαίτερα ευάλωτων γυναικών, όπως οι γυναίκες με αναπηρία, οι μετανάστριες και οι γυναίκες που ζουν σε περιβάλλον με ελλιπή κοινωνική προστασία, όπως είναι το αγροτικό περιβάλλον ή το υποβαθμισμένο αστικό περιβάλλον, καθώς και οι γυναίκες με ειδικές ανάγκες που συνδέονται με πολλαπλά κοινωνικά ζητήματα, όπως οι γυναίκες με προβλήματα ψυχικής υγείας και οι τοξικομανείς γυναίκες·

53. πιστεύει ότι χρειάζονται ρωμαλέες προσπάθειες για να καταπολεμηθούν η εμπορία ανθρώπων για λόγους σεξουαλικής εκμετάλλευσης, οι καταχρηστικές εργασιακές σχέσεις (οικιακές εργασίες, κλάδος εστιατορίων, φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων και αρρώστων κτλ), ο γάμος για κερδοσκοπικούς λόγους, το εμπόριο οργάνων, η πρακτική του ακρωτηριασμού των γυναικών γεννητικών οργάνων και ο εξαναγκαστικός γάμος. Πιστεύει επίσης ότι απαιτείται να αναπτυχθούν και να αξιολογηθούν τα υφιστάμενα πρότυπα και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την πρόληψη και τον τερματισμό αυτών των μορφών βίας. Οι γενικότερες προσπάθειες όπως π.χ. οι εκστρατείες για τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και την ευαισθητοποίηση των πολιτών διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο για την αντιμετώπιση του προβλήματος·

54. συνιστά να ληφθούν μέτρα για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, την πρόληψη και την προστασία των γυναικών που έχουν υποστεί ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων·

55. προτείνει στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές τη γενικευμένη εισαγωγή προγραμμάτων κοινωνικής και εργασιακής ένταξης των γυναικών που είναι θύματα κακομεταχείρισης ή που κινδυνεύουν να υποστούν βία, τα οποία να προωθούν την πρόληψη των γυναικών αυτών και να τις ενθαρρύνουν να αναπτύξουν ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα χάρη σε προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης, ώστε να μπορεί να εξασφαλιστεί η επαγγελματική τους εξέλιξη και η οικονομική τους χειραφέτηση·

56. ζητά από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές τη σύσταση μηχανισμών διοργανικής συνεργασίας και συντονισμού, σε διάφορα πεδία, ώστε να βελτιωθεί η περίθαλψη, η παρακολούθηση και η πλήρης στήριξη των θυμάτων βίας, καθώς και να διευκολυνθεί η δίωξη απόμων που κατηγορούνται για ενδοοικογενειακή βία σε βάρος γυναικών·

57. καλεί όλους τους σχετικούς με τη βία κατά των γυναικών φορείς (αστυνομία, υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες) να καταρτίσουν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα συντονισμένα σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της βίας και την εγγύηση της προστασίας των θυμάτων. Τα ΜΜΕ μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο μέσο μετάδοσης πληροφοριών για αυτά τα συντονισμένα σχέδια δράσης και θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτά τα ζητήματα·

58. ζητά από όλα τα μέσα επικοινωνίας, σε όποιο επίπεδο και αν δραστηριοποιούνται να συνεργαστούν για την ευαισθητοποίηση, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην πρόληψη και στην εξάλειψη, με κάθε τρόπο, της βίας με βάση το φύλο και να προωθήσουν μηχανισμούς που θα εξασφαλίζουν την κατάλληλη διάδοση της πληροφόρησης σχετικά με τη βία σε βάρος των γυναικών·

59. συνιστά να συσταθεί παρατηρητήριο ενάντια στη βία σε βάρος των γυναικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το παρατηρητήριο αυτό θα λειτουργήσει εντός του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων, το οποίο έχει συσταθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) 1922/2006, και έχει επιφορτισθεί με την προώθηση και τον συντονισμό των μέτρων που υιοθετούνται για το θέμα αυτό μέσω της ενεργούς δικτύωσης·

60. με την υποστήριξη όλων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να προωθήσει εκ μέρους των τοπικών και των περιφερειακών αρχών μια κοινοτική πολιτική που θα στηρίζεται στον σεβασμό της ελευθερίας και στην πλήρη συμμετοχή των γυναικών στα κοινά. Οι δράσεις αυτές θα υλοποιηθούν με αποτελεσματικές διαδικασίες που θα αφορούν την πρόληψη της βίας, από τον εκπαιδευτικό έως τον κοινωνικό χώρο, και τη βελτίωση της περιθαλψής των θυμάτων, με κατάρτιση των διαφόρων επαγγελματιών, με ένα δίκτυο κοινωνικής στήριξης και προστασίας και με εγγυήσεις αυξημένης προσωπικής ασφάλειας.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Λευκή Βίβλος η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης»

(2010/C 79/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει ότι είναι αναγκαίο να αναγνωριστούν οι τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ως βασικοί παράγοντες στη μάχη κατά των καταστροφικών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, εφόσον είναι έτοιμες να αναλάβουν συνυπευθυνότητα και ήδη αναλαμβάνουν δράση για την προσαρμογή των κοινοτήτων στις συνέπειες·
- αναγνωρίζει ότι η κλιματική αλλαγή θα επηρεάσει άμεσα τόσο την προμήθεια όσο και τη ζήτηση ενέργειας· π.χ. κύματα καύσωνα και ξηρασίας θα επηρεάσουν την παραγωγή ηλεκτρισμού ενώ δριμείς θύελλες και πλημμύρες θα προκαλέσουν διακοπές στον εφοδιασμό ενέργειας, και ως εκ τούτου είναι θετικό να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κατά την επανεξέταση της ενεργειακής στρατηγικής·
- συνηγορεί υπέρ της δημιουργίας μιας πλατφόρμας επιτήρησης των κλιματικών αλλαγών που θα υποστηρίζεται κατάλληλα από την Επιτροπή, λαμβάνοντας ως παράδειγμα το επιτυχές πρότυπο του Συμφώνου των Δημάρχων. Η πλατφόρμα μπορεί να συνδράμει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στην ανάπτυξη και την ανταλλαγή γνώσεων για την τοπική κλιματική αλλαγή·
- συμφωνεί ότι οι δημοσιονομικές υποχρεώσεις αποτελούν το βασικό εμπόδιο της προσαρμογής. Προς το παρόν, τα χρηματοδοτικά μέσα που παρέχονται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη είναι ανεπαρκή. Για τον λόγο αυτό είναι αναγκαίο να διατεθούν περισσότεροι πόροι στο υποεθνικό επίπεδο, που να στοχεύουν ειδικά στην προσαρμογή λόγω της κλιματικής αλλαγής·
- πιστεύει ότι η προσεχής αναθεώρηση του προϋπολογισμού της ΕΕ και οι επόμενες δημοσιονομικές προοπτικές για μετά το 2013 πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής. Εφόσον τα μέτρα προσαρμογής αφορούν, σε πολλές περιπτώσεις, κυρίως τοπικές δράσεις, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι η ΕΕ παρέχει την υποστήριξη της στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

Εισηγητής: ο κ. Henning Jensen (DK/PES), Δήμαρχος της πόλης Næstved

Έγγραφο αναφοράς

Λευκή βίβλος: Η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης

COM(2009) 147 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί τη Λευκή βίβλο για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος καθώς και τα σχετικά παραρτήματα, διότι πρόκειται για μια καλή και μελετημένη πρωτοβουλία. Η ΕτΠ επισημαίνει ότι υπάρχει συναίνεση στην ακαδημαϊκή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για τις Κλιματικές Μεταβολές, ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί πραγματικό και επιταχυνόμενο φαινόμενο το οποίο οφείλεται σε μεγάλο μέρος, στις συνεχιζόμενες και αυξανόμενες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Συνεπώς, η πρόκληση συνίσταται στη συγκέντρωση των προσπάθειών όλων των σημαντικών παραγόντων σε μια ολοκληρωμένη και βιώσιμη προστασία του περιβάλλοντος που θα συνδυάζει την πρόληψη με μέτρα μείωσης των επιπτώσεων και προσαρμογής·

2. υποστηρίζει την ολοκληρωμένη προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία συμπεριλαμβάνει ειδικές απαιτήσεις από διάφορους τομείς και αναγνωρίζει ότι είναι ανάγκη η προσαρμογή να ενσωματωθεί οριζόντια στους βασικούς τομείς πολιτικής της ΕΕ,

3. τονίζει το γεγονός ότι οι διάφορες γεωγραφικές περιφέρειες στην ΕΕ επηρεάζονται σε διαφορετικό βαθμό. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης πρέπει να συνεκτιμά τα δεδομένα αυτά, πράγμα που προϋποθέτει μέγιστη ευελιξία των ενδεχόμενων μέτρων και αυστηρή εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας. Μόνο έτσι μπορεί να ληφθούν επαρκώς υπόψη οι περιφερειακές διαφορές, προκειμένου να μειωθεί ο οικονομικός, περιβαλλοντικός και κοινωνικός αντίκτυπος·

4. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η αλλαγή του κλίματος δεν κάνει διάκριση μεταξύ γεωγραφικών, οργανωτικών ή διοικητικών ορίων, και ως εκ τούτου, η ΕτΠ ζητεί να υιοθετηθεί μια οριζόντια, συλλογική προσέγγιση σε επίπεδο τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, με κοινά χαρακτηριστικά όπως είναι π.χ. τα ύδατα, οι εκβολές ποταμών, οι παράκτιες πεδιάδες και οι λεκάνες απορροής ποταμών, οι νήσοι και οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, ενώ υπό το πρίσμα μιας κάθετης προοπτικής, η προσιπάθεια προσαρμογής απαιτεί δράση από τη «βάση προς τα άνω». Συνιστά να αναληφθούν κοινές δράσεις για μέτρα προσαρμογής από όλα τα σημαντικά επίπεδα διακυβέρνησης, με την περιγραφή των αντίστοιχων δράσεων, των οικονομικών αρμοδιοτήτων και των χρονοδιαγραμμάτων προκειμένου να επιτευχθούν οι προτεινόμενοι στόχοι και να δοθεί μια ολοκληρωμένη απάντηση ώστε να καταστεί δυνατή η κατανομή ευθυνών όσον αφορά το αποτέλεσμα·

5. τονίζει ότι έχει σημασία να διασφαλισθεί ότι οι διάφορες πρωτοβουλίες δεν είναι αντιπαραγωγικές ή δεν επαναλαμβάνονται σε άλλα επίπεδα εξουσίας. Η έγκαιρη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών μπορεί να διασφαλίσει ότι οι προτάσεις θα αλληλοσυμπληρώνονται καθώς οι δήμοι, οι πόλεις και οι περιφέρειες μπορούν να ενημερώσουν σχετικά με τις εμπειρίες που έχουν αποκτήσει και τις λύσεις που έδωσε το υποεθνικό επίπεδο·

6. επισημαίνει ότι μια φιλόδοξη και αποτελεσματική πολιτική για το κλίμα μπορεί να εμποδίσει την κλιμάκωση των κοινωνικών ανισοτήτων που ενδέχεται να προκαλέσει η κλιματική αλλαγή. Ο σκοπός είναι να ξεκινήσει μια «Πράσινη Νέα Συμφωνία» (Green New Deal) με σειρά μέτρων τα οποία π.χ. θα συμβάλουν στην αύξηση της έρευνας για φιλικές προς το περιβάλλον ενεργειακές λύσεις, ενισχύουν την απασχόληση στους φιλικούς για το περιβάλλον τομείς και βοηθούν το ανθρώπινο δυναμικό σε τομείς που έχουν πληγεί, ώστε να αναπτύξουν ευέλικτες δεξιότητες. Η έλλειψη κατάλληλης κατάρτισης και ευέλικτων δεξιοτήτων συνιστά μείζον εμπόδιο προσαρμογής, τόσο για τις τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, όσο και για τον ιδιωτικό τομέα. Ο τομέας αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και κατασκευών και οι υπηρεσίες χωροταξίας και πολεοδομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης θα χρειαστούν σημαντικές μακροπρόθεσμες επενδύσεις και κατάρτιση προκειμένου να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες και να τις ενσωματώσουν στις δραστηριότητές τους. Μια «Πράσινη Νέα Συμφωνία», μπορεί επίσης να συμβάλει στην αναχαίτιση της ανεπιθύμητης μετανάστευσης που οφείλεται στο κλίμα. Η πρόκληση της κλιματικής αλλαγής μπορεί συνεπώς να μετατραπεί σε ευκαιρία για τη δημιουργία βιώσιμης και οικολογικής οικονομικής ανάπτυξης ως μέσου για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και, ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να δημιουργηθούν δεσμοί με τις μελλοντικές προτεραιότητες της στρατηγικής της ΕΕ για την απασχόληση και την ανάπτυξη μετά το 2010·

Ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στις τομεακές πολιτικές

7. υπενθυμίζει ότι είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθεί συνδυασμός πολιτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού στρατηγικού σχεδιασμού. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενσωματωθούν οι πτυχές της κλιματικής αλλαγής άμεσα στα εργαλεία του τοπικού σχεδιασμού, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι λαμβάνεται υπόψη ο κλιματικός αντίκτυπος·

8. συμφωνεί με την άποψη ότι πολλοί τομείς που άπτονται της ζωής και ειδικά οι υποδομές (κτίρια, μεταφορές, τοπικό και εθνικό οδικό δίκτυο, ενέργεια, δίκτυα αποχέτευσης αντιπλημμυρική προστασία και παροχή ύδατος) τα οικοσυστήματα, ο τουρισμός, η γεωργία και η δασοκομία επηρεάζονται ιδιαίτερα από την κλιματική αλλαγή και γι' αυτό είναι ανάγκη να αναπτυχθούν, τόσο ειδικά για κάθε τομέα μέσα όσο και διατομεακά. Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι να εφαρμοστεί μια διατομεακή πολιτική κατά τη θέσπιση μέτρων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, χωρίς όμως να παραγκωνιστούν οι αρχικοί στόχοι των επί μέρους πολιτικών·

9. υποστηρίζει την άποψη ότι η ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών και μηχανισμών για την παρακολούθηση του αντίκτυπου που έχει η κλιματική αλλαγή στην ανθρώπινη υγεία μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη μέσων για τη διαχείριση π.χ. διασυνωριακών ασθενειών που οφείλονται στο κλίμα, οι οποίες θα επηρεάσουν τους πολίτες με διάφορους τρόπους·

10. υπογραμμίζει ότι η συνολική και ολοκληρωμένη προσέγγιση, που χρειάζεται για να διασφαλισθεί η εφαρμογή δυναμικών λύσεων για την κλιματική προσαρμογή, απαιτεί δημόσιο έλεγχο όσον αφορά τις λύσεις που θα επιλεγούν στους διάφορους τομείς. Σε αυτό προστίθεται ότι τόσο σε περιβαλλοντικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο θα δημιουργηθούν συνέργειες και «παράγωγα» αποτελέσματα μεταξύ των τομέων·

11. υιοθετεί την άποψη ότι η κλιματική αλλαγή θα έχει άμεσο αντίκτυπο στη γεωργία και τη δασοκομία, αλλά και στο συνολικό αγροτικό χώρο και τονίζει ότι τα μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που υιοθετήθηκαν από τις αγροτικές κοινότητες αλλά και τις γεωργικές και δασοκομικές εκμεταλλεύσεις θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο. Για να επιτευχθεί η έγκαιρη προσαρμογή, με ελαχιστοποίηση του αντικτύπου στον τομέα αυτόν, απαιτείται η διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το κλίμα και τη γεωργία, ειδικά προσαρμοσμένη στα χαρακτηριστικά της γεωργίας της εκάστοτε περιοχής. Τα μέτρα για την προστασία του κλίματος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή συνδέονται συχνά με απώλεια εσόδων ή αύξηση των επιβαρύνσεων. Γι' αυτό πρέπει να πραγματοποιηθεί εξέταση κόστους/οφέλους. Επιπλέον, το κόστος των μέτρων για την προστασία του κλίματος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή πρέπει να είναι λογικό. Ο γεωργικός τομέας θα πρέπει να συμβάλλει ώστε να μπορούν οι περιοχές της υπαίθρου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής όσον αφορά θέματα όπως η αποθήκευση και διατήρηση ύδατος, η διαχείριση καλλιεργειών, η δημιουργία και διαχείριση δασικών εκτάσεων, εκτός και αν πρόκειται για περιφέρειες όπου το ποσοστό των δασών υπερβαίνει το 50 %, η μετατροπή καλλιεργούμενων εκτάσεων σε λειμώνες, η βιολογική καλλιέργεια και η διαχείριση υγροτόπων κ.λπ. Αγροτικές ζώνες και καλλιεργούμενα εδάφη που βρίσκονται πλησίον πόλεων και μεγάλων αστικών ζωνών, μπορούν επίσης να αποκτήσουν στρατηγική σημασία όταν πρόκειται για τη δημιουργία ασφαλών ταμιευτήρων ύδατος σε περίπτωση ακραίων κλιματικών συνθηκών ή σε πλημμύρες·

12. αναγνωρίζει ότι η κλιματική αλλαγή θα έχει συνέπειες στα δάση και στα γύρω τους οικοσυστήματα. Οι συνέπειες του κλίματος μπορεί να έχουν επιπτώσεις την παραγωγή ξυλείας και να επηρεάσουν τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες στην υπαίθρο, την ποιότητα του ύδατος, τη βιοποικιλότητα και τα ποσοστά αποθήκευσης σε διοξείδιο του άνθρακα. Στα πλαίσια του προγράμματος δράσης της ΕΕ για τα δάση, πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση για να εξεταστούν οι συνέπειες της κλιματικής προσαρμογής και οι επιπτώσεις της στα δάση καθώς και ενδεχόμενες ανάγκες για τη λήψη μέτρων·

13. ενστερνίζεται την άποψη ότι η κλιματική αλλαγή θα προσθέσει έναν επιπλέον παράγοντα πίεσης στον τομέα της αλιείας (σε εσωτερικά ύδατα), διότι θα επηρεάσει τα θαλάσσια οικοσυστήματα τα οποία είναι ήδη ευάλωτα λόγω της υπεραλιείας και της εξ αυτής εξάντλησης των αλιευμάτων·

14. αναγνωρίζει ότι η κλιματική αλλαγή θα επηρεάσει άμεσα τόσο την προμήθεια όσο και τη ζήτηση ενέργειας· π.χ. κύματα καύσωνα και ξηρασίας θα επηρεάσουν την παραγωγή ηλεκτρισμού ενώ δριμύεις θύελλες και πλημμύρες θα προκαλέσουν διακοπές στον εφοδιασμό ενέργειας, και ως εκ τούτου είναι θετικό να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κατά την επανεξέταση της ενεργειακής στρατηγικής, το ζητούμενο είναι κυρίως η βελτίωση του ισοζυγίου CO₂ και η βελτίωση της χρήσης και της αποτελεσματικότητας των εναλλακτικών πηγών ενέργειας·

15. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι ο τουρισμός θα επηρεασθεί, θετικά και αρνητικά, πράγμα που θα καταλύσει παλαιές ταξιδιωτικές συνήθειες·

16. εκφράζει την έκπληξή της για το γεγονός ότι στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής δεν υπάρχει καμία αναφορά στην ανάγκη καθορισμού

τομεακών στόχων για τη μείωση των εκπομπών στους τομείς των εναέριων και των θαλάσσιων μεταφορών. Ο καλύτερος τρόπος για την πρόληψη των δαπανών, που θα προκληθούν εξαιτίας των μέτρων προσαρμογής στις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η κλιματική αλλαγή, είναι η πρόληψη των εκπομπών·

17. τονίζει ότι η αλλαγή των καιρικών συνθηκών θα επηρεάσει τη διαχείριση των παράκτιων ζωνών. Πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για να διασφαλισθεί, αφενός, ότι οι συστάσεις της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών (ICZM) τηρούνται πλήρως, και αφετέρου, ότι η πρόταση για την παρακολούθηση των συστάσεων ICZM και η εκτίμηση αντίκτυπου που τη συνοδεύει (πρέπει να αρχίσει το 2009) λαμβάνουν επαρκώς υπόψη το ρόλο της διαχείρισης των παράκτιων ζωνών όσον αφορά τα μέτρα προσαρμογής. Θα πρέπει όμως να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας, για παράδειγμα, μέσω τοπικών παράκτιων εταιρικών σχέσεων που συνάπτονται από τις τοπικές κοινότητες και τους συναφείς ενδιαφερόμενους φορείς, όταν θα έχουν πλήρως ενσωματωθεί στη διαχείριση των παράκτιων ζωνών στο πλαίσιο μιας προσέγγισης από τη βάση προς τα άνω·

18. επισημαίνει ότι η κλιματική αλλαγή συντελείται με ταχύτερο ρυθμό στις αλπικές περιοχές οι οποίες είναι περισσότερο ευάλωτες στις συνέπειες αυτής της εξέλιξης·

19. υιοθετεί την άποψη ότι θα επηρεαστεί σημαντικά η υγεία των ζώων και των φυτών, και ότι θα αυξηθούν η εισερχόμενη μετανάστευση και ο πολλαπλασιασμός μη ιθαγενών παρασίτων και ασθενειών στα ζώα και τα φυτά. Τα χερσαία οικοσυστήματα θα αλλάξουν σημαντικά λόγω της απώλειας της αυτόχθονης βιοποικιλότητας και της εισερχόμενης μετανάστευσης. Ακόμη και μέτρα που λαμβάνονται με σκοπό την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μπορεί να έχουν απρόβλεπτες συνέπειες για τη βιοποικιλότητα. Η οδηγία για τους οικοτόπους αποτελεί ουσιαστικό μέσο, που πρέπει να χρησιμοποιείται προορατικά εντός του τομέα της ώστε να διατηρηθούν και να προστατευτούν οι τόποι του Natura 2000, και να δημιουργηθούν και άλλοι παρόμοιοι τόποι·

20. επισημαίνει ότι η κλιματική αλλαγή θα έχει σημαντικές επιπτώσεις όχι μόνο στην υγεία των ζώων και των φυτών αλλά και στην υγεία και τις συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων·

21. τονίζει ότι, λόγω της αναμενόμενης ανόδου της στάθμης της θάλασσας της αύξησης των θυελλών και των συνεπακόλουθων πλημμυρών, είναι ανάγκη να εκπονηθούν ολοκληρωμένα σχέδια για τις ακτές. Γι' αυτό πρέπει να εξασφαλιστούν μέσα για την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης προστασίας και διαχείρισης των ακτών·

22. υιοθετεί την άποψη ότι θα επηρεασθούν οι υδάτινοι πόροι, τόσο η ποσότητα όσο και η ποιότητα τους, πράγμα που θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, στον άνθρωπο και στην οικονομία. Η ΕΕ θα υποστεί πλημμύρες και ξηρασία. Συνδυασμός πλημμυρών και περιορισμένης ικανότητας απορροής των υπαρχόντων συστημάτων αποχέτευσης πιθανόν να προκαλέσουν τη μείωση της κυκλοφορίας λόγω πλημμύρας των δρόμων και ζημιών σε κατοικίες και σε άλλες υποδομές. Γι' αυτό είναι ατυχές που η Επιτροπή δεν αναφέρεται ειδικά στα συστήματα αποχέτευσης ως βασικού εργαλείου. Το σύστημα αυτό θα πληγεί άμεσα και η προσαρμογή των υπαρχόντων συστημάτων αποχέτευσης θα είναι πολύ δαπανηρή. Μολονότι οι εγκαταστάσεις αυτές υπάγονται στους τομείς αρμοδιότητας και ευθύνης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών θα είναι, εντούτοις, αδύνατο για τις αποκεντρωμένες αρχές να επωμισθούν μόνες τους τα οικονομικά βάρη·

23. αναγνωρίζει ότι ορισμένες οδηγίες της ΕΕ θα επηρεάσουν την κατάσταση των υδάτινων πόρων της ΕΕ. Οι δεσμευτικές προθεσμίες των οδηγιών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εφαρμογής τους. Η προθεσμία της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα λήγει το 2015. Μέχρι τότε πρέπει όλα τα ύδατα να είναι σε καλή κατάσταση από οικολογική άποψη. Τα πρώτα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών (ΣΔΛΑΠ) πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι τις 22 Δεκεμβρίου 2009 το αργότερο, και ως εκ τούτου είναι σημαντικό να καταρτισθούν κατευθυντήριες γραμμές και δέσμη εργαλείων μέχρι τα τέλη του 2009, για να διασφαλισθεί ότι τα ΣΔΛΑΠ θα στηρίζονται στις υπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τις τοπικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και θα προσαρμόζονται συνεχώς στα νέα πορίσματα των κλιματικών μοντέλων. Στην οδηγία για τις πλημμύρες ορίζονται τρεις προθεσμίες. Το 2011, το 2013 και το 2015 πρέπει να πραγματοποιηθούν: προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων για πλημμύρες, χάρτες επικινδυνότητας πλημμυρών και χάρτες κινδύνων για πλημμύρες. Με βάση τη στρατηγική για την καταπολέμηση της λειψυδρίας και της ξηρασίας θα καταρτισθούν προγράμματα διαχείρισης της ξηρασίας. Αυτοί οι συγκεκριμένοι στόχοι θα εφαρμόζονται και θα κατευθύνονται, σε μεγάλο βαθμό, από τους δήμους και τις περιφέρειες σε όλη την Ευρώπη. Γι' αυτό, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διατεθούν εγκαίρως από την Ένωση και τα κράτη μέλη τα κατάλληλα μέσα και επαρκείς πόροι στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο διακυβέρνησης·

24. θεωρεί ότι οι ΟΤΑ θα προσπαθήσουν, όσο το δυνατόν περισσότερο, με βάση τις διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις και με τη θέσπιση κοινωνικά εφικτών μέτρων να συνεκτιμήσουν την κλιματική αλλαγή με την πρώτη γενιά των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής (ΣΔΛΑΠ) και να λάβουν υπόψη τα τελευταία πορίσματα των ερευνών για το κλίμα όταν θα καταρτίσουν τα σχέδια διαχείρισης για τη δεύτερη γενιά μετά το 2015. Για να συμβεί αυτό, οι κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να χαραχθούν και τα μέσα που πρέπει να αναπτυχθούν χρειάζεται να στηρίζονται στις πιο πρόσφατες επιστημονικές γνώσεις και να μπορούν παράλληλα να εφαρμοστούν στην πράξη από την τοπική αυτοδιοίκηση·

25. υποστηρίζει ότι είναι ανάγκη να διασφαλιστεί η πλήρης συνοχή της υπάρχουσας νομοθεσίας για τη διαχείριση των υδάτων στην ΕΕ (η οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, η οδηγία για τα υπόγεια ύδατα, η οδηγία για τις πλημμύρες, η στρατηγική για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και της ξηρασίας κ.τ.λ.) και ότι οι μελλοντικές προτάσεις και στόχοι της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ευθυγραμμίζονται με την υφιστάμενη νομοθεσία. Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τη διαχείριση των υδάτων στην Ευρώπη θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται το πρόβλημα των υδάτων από τους δήμους, τις πόλεις και τις περιφέρειες της Ευρώπης·

26. αναγνωρίζει ότι κατά τη χρηματοδότηση για την προσαρμογή της διαχείρισης των υδάτων, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα χρειασθεί να αναλάβουν την προστασία των υπόγειων υδάτων προκειμένου να διασφαλιστεί μια βιώσιμη υδροδότηση. Ένα μέρος της χρηματοδότησης μπορεί να επιτευχθεί με τη δημιουργία μηχανισμών χρηματοδότησης, σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι, η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής επί του κύκλου του ύδατος, λαμβάνει υπόψη τα επίπεδα κατανάλωσης του ύδατος από τους καταναλωτές·

27. υποστηρίζει την υιοθέτηση από την Επιτροπή δράσεων και μέτρων που αποφέρουν με κάθε τρόπο αποτελέσματα (no-regret-actions), προκειμένου να αυξηθεί η ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων και των υποδομών στην αλλαγή του κλίματος·

28. υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε λύση δίνεται στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένοι τομείς μπορεί να συνεισφέρει στη δημιουργία βιώσιμης οικολογικής ανάπτυξης και στην ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της καινοτομίας και της έρευνας·

Πρόταση της Επιτροπής για ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο: στόχοι και δράσεις

29. επικροτεί την προσέγγιση σε δύο φάσεις, που υιοθετεί η Επιτροπή. Πάντως, επισημαίνει ότι ο στόχος απαιτεί να συνεργάζονται στενά όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης σε όλες τις φάσεις. Είναι απαράδεκτο για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν μόνο στην πρώτη φάση. Πρέπει να αναγνωριστεί ότι οι δήμοι, οι πόλεις και οι περιφέρειες αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Η γενική στρατηγική προσαρμογής σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να είναι αρκετά λεπτομερής ώστε να μπορεί να εφαρμόζεται σε περιφερειακό επίπεδο σε ολόκληρη την ΕΕ, ενώ θα λαμβάνει υπόψη και τις διαφορές των περιφερειών, τις κλιματολογικές συνθήκες και τις οικονομικές δομές·

30. ζητά να είναι προσιτά τα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία πριν από το 2012. Οι τοπικές, οι περιφερειακές και οι εθνικές αρχές διαθέτουν δημοσιονομικά πρότυπα που είναι διαφορετικά από εκείνα της ΕΕ και πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές εργάζονται ήδη για την προσαρμογή τους. Πρέπει να γνωρίζουν τα κλιματικά σενάρια στα οποία θα πρέπει να προσαρμοστούν. Οι τοπικές, οι περιφερειακές και οι εθνικές αρχές θα συλλέγουν στοιχεία, θα ετοιμάζουν τις στρατηγικές προσαρμογής και θα αρχίσουν το έργο της προσαρμογής πριν από το 2012. Η ΕΕ πρέπει να υποστηρίξει την εξέλιξη αυτή, πρώτον παρέχοντας αρκετά λεπτομερή επιστημονικά σενάρια για όλες τις περιφέρειες της ΕΕ πριν από το 2012, και δεύτερον, υποστηρίζοντας οικονομικά την τρέχουσα εργασία όταν η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό·

31. επιδοκιμάζει την καθιέρωση σε ολόκληρη την ΕΕ ενός μηχανισμού διαλογής πληροφοριών, ο οποίος πρέπει να βασίζεται σε εθνικές πλατφόρμες και θα επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών για τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής, την ευπάθεια και τις ορθές πρακτικές και τονίζει ότι ο μηχανισμός αυτός πρέπει να είναι προσίτος στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές ώστε να συμβάλουν σε αυτόν μέσω τοπικών ή/και περιφερειακών παρατηρητηρίων, καθώς και άλλων οργανισμών για την κλιματική αλλαγή, αλλά και να επωφελούνται, με τη σειρά τους από αυτόν. Η διαδραστικότητα θα επέτρεπε στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, αφενός να δώσουν τη δυνατότητα, μέσω των παρατηρητηρίων και των άλλων οργανισμών τους για την κλιματική αλλαγή, στους κυριότερους κλάδους να συμμετέχουν ενεργώς, και αφετέρου, να ζητούν σε πραγματικό χρόνο την τεχνογνωσία και την εμπειρία άλλων τοπικών και περιφερειακών αρχών, που είναι ιδιαίτερα σημαντικές και θα πρέπει να ενσωματωθούν, παραδείγματος χάρι, στις περιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων. Ο μηχανισμός πρέπει να εστιάζεται στην παροχή φιλικών στο χρήστη προτύπων, δεδομένων και εργαλείων, καθώς και στη διευκόλυνση των ανταλλαγών εμπειριών και πληροφοριών·

32. συνηγορεί υπέρ της δημιουργίας μιας πλατφόρμας επιτήρησης των κλιματικών αλλαγών που θα υποστηρίζεται κατάλληλα από την Επιτροπή, λαμβάνοντας ως παράδειγμα το επιτυχές πρότυπο του Συμφώνου των δημάρχων. Η πλατφόρμα μπορεί να συνδράμει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στην ανάπτυξη και την ανταλλαγή γνώσεων για την τοπική κλιματική αλλαγή. Αυτό θα τις ωφελήσει άμεσα καθώς πρόκειται για ένα μηχανισμό που θα μπορεί να τροφοδοτείται από τον μηχανισμό διαλογής της ΕΕ·

33. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως την εγγύτητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών προς τους πολίτες καθώς και τις καλύτερες γνώσεις που διαθέτουν σχετικά με τις τοπικές επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος παρέχοντάς τους επαρκή καθοδήγηση και επαρκείς πόρους ώστε να είναι σε θέση να υλοποιήσουν τα μέτρα προσαρμογής σε τοπικό επίπεδο·

Χρηματοδοτικά μέσα

34. συμφωνεί ότι οι δημοσιονομικές υποχρεώσεις αποτελούν το βασικό εμπόδιο της προσαρμογής. Προς το παρόν, τα χρηματοδοτικά μέσα που παρέχονται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη είναι ανεπαρκή. Για τον λόγο αυτό είναι αναγκαίο να διατεθούν περισσότεροι πόροι στο υποεθνικό επίπεδο, που να στοχεύουν ειδικά στην προσαρμογή λόγω της κλιματικής αλλαγής, και να συντονίζονται με τα μέσα που διατίθενται για τις δράσεις πρόληψης φυσικών καταστροφών·

35. επικροτεί το γεγονός ότι στα μέτρα για την οικονομική αναζωογόνηση το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την οικονομική ανάκαμψη λαμβάνει υπόψη τη μείωση των συνεπειών και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή· εκφράζει ωστόσο τη λύπη της διότι δεν προτάθηκε κανένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα πράσινης ανάκαμψης και διότι το θέμα του περιβάλλοντος παραπέμφθηκε στα διάφορα εθνικά προγράμματα δράσης χωρίς συντονισμό και παρά το γεγονός ότι είναι πλέον καιρός να ανοίξει ο δρόμος για μια φιλική προς το περιβάλλον, βιώσιμη, και με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα οικονομία, καθώς και ο δρόμος που θα οδηγήσει στην έξοδο από την παρούσα χρηματοοικονομική κρίση·

36. υποστηρίζει την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι τα κράτη μέλη πρέπει από το 2013 να διαθέτουν τουλάχιστον το 50 % των εσόδων από τον πλειστηριασμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, μέσω της εφαρμογής μέτρων προσαρμογής. Πιστεύει δε ότι η χρήση των διαθέσιμων πόρων για τους στόχους της προσαρμογής και της μείωσης των συνεπειών πρέπει να συναρτάται με τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα χρειαστούν σημαντικά ποσά από τους δημοσιονομικούς πόρους και συνεπώς θα πρέπει βραχυπρόθεσμα να αυξηθεί σημαντικά το ποσοστό των κονδυλίων που θα διατεθούν για τα τοπικά και περιφερειακά προγράμματα·

37. αναγνωρίζει ότι είναι ανάγκη να ερευνηθεί το πώς θα διασφαλισθεί η ιδιωτική συμμετοχή, μέσω των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν οι εθελούσιες (ή οικολογικές) συμφωνίες ή μέσω των χρηματοδοτικών μηχανισμών. Πάντως, έχοντας υπόψη τη διαρθρωτική και τη μακροχρόνια σημασία των προκλήσεων που δημιουργεί η κλιματική αλλαγή, πιθανόν να χρειασθεί η υποστήριξη του δημόσιου τομέα, ειδικότερα σε όρους κάλυψης του χάσματος και αδυναμιών της αγοράς που δεν καλύπτονται κατάλληλα από τον ιδιωτικό τομέα·

38. συμφωνεί ότι τα ειδικά αγορακεντρικά μέσα και οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα πρέπει επίσης να θεωρούνται ως χρηματοδοτικά μέσα για να αντιμετωπισθεί η κλιματική αλλαγή. Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή του ιδιωτικού τομέα, μέσω των αγορακεντρικών μέσων και των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μπορεί να δημιουργήσει σωστά οικονομικά κίνητρα ώστε οι ενδιαφερόμενοι φορείς να ενσωματώσουν στις ενέργειές τους μέτρα προσαρμογής·

39. τονίζει ότι είναι ανάγκη να διασφαλισθεί ότι οι ολοκληρωμένες πολιτικές που αναπτύσσονται σήμερα σε επίπεδο ΕΕ χρησιμοποιούνται ως όχημα για την αντιμετώπιση των οριζόντιων προκλήσεων που αφορούν όλους τους πολιτικούς τομείς, όπως εκείνων που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή. Με τον τρόπο αυτό θα αντιμετωπισθούν πλήρως επικαλύψεις, ασυνέπειες και χάσματα μεταξύ των διαφόρων πολιτικών, καθώς και μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των υποεθνικών επιπέδων·

40. πιστεύει ότι η προσεχής αναθεώρηση του προϋπολογισμού της ΕΕ και οι επόμενες δημοσιονομικές προοπτικές για μετά το 2013 πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, ούτως ώστε αφενός να ληφθεί υπόψη η ενίσχυση του Παγκόσμιου Ταμείου Περιβάλλοντος και του Ταμείου Προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή του Κιότο που πρόκειται να αποφασιστούν στη Διάσκεψη των Συμβαλλομένων Μερών (COP 15) που θα πραγματοποιηθεί στην Κοπεγχάγη τον Δεκέμβριο του 2009 και αφετέρου να χρηματοδοτηθούν συγκεκριμένα ευρωπαϊκά μέτρα που θα αποφασιστούν στα πλαίσια της μελλοντικής βιώσιμης αναπτυξιακής στρατηγικής της ΕΕ. Επιπροσθέτως, πρέπει να αναγνωριστεί πλήρως ότι η βιώσιμη οικονομική ευημερία και οι δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή αλληλοσυνδέονται, παρά το αρχικό κόστος που πιθανόν να δημιουργήσει η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μεσοπρόθεσμα. Εφόσον τα μέτρα προσαρμογής αφορά, σε πολλές περιπτώσεις, κυρίως τοπικές δράσεις, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι η ΕΕ θα υποστηρίξει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·

41. επικροτεί την άποψη ότι, ενώ οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί και τα δίκτυα της ΕΕ, π.χ. τα ΔΕΔ, τα Διαρθρωτικά Ταμεία, ή το ΕΓΤΑΑ, πρέπει να ενσωματώσουν στους εκάστοτε πολιτικούς τομείς τις προκλήσεις της αλλαγής του κλίματος και της προσαρμογής σε αυτήν, κυρίως όσον αφορά θέματα όπως η αύξηση της προσαρμοστικότητας των συστημάτων παραγωγής και της φυσικής υποδομής, παρόλα αυτά, δεν θα πρέπει να απομακρυνθούν από τους αρχικούς στόχους αυτών των πολιτικών λόγω της ανάγκης καταπολέμησης της αλλαγής του κλίματος και, ως εκ τούτου, πρέπει να προβλεφθούν ειδικά μέτρα και κοινοτικοί πόροι για τον σκοπό αυτόν, ιδίως για να αποφευχθεί η διασπορά των κοινοτικών πόρων στον τομέα αυτό· συνεπώς, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει την «πράσινη δέσμευση» των πόρων των υφιστάμενων Διαρθρωτικών Ταμείων (δηλαδή τη χορήγηση πόρων σε προγράμματα με περιβαλλοντικούς στόχους), βάσει του μοντέλου κατανόμης που χρησιμοποιήθηκε για τη στρατηγική της Λισαβόνας, ή τη δημιουργία ευρωπαϊκού ταμείου προσαρμογής στο περιβάλλον που θα χρηματοδοτεί προγράμματα κατάρτισης, επιμόρφωσης ή επένδυσης στην εργασία των απασχολούμενων σε τομείς που είναι ευαίσθητοι για την αειφόρο ανάπτυξη, ή την υποστήριξη της δημιουργίας επιχειρήσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες του περιβάλλοντος·

Σύμπραξη με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές

42. υποστηρίζει τη σύσταση Συντονιστικής Ομάδας για τις Επιπτώσεις και την Προσαρμογή (ΣΟΕΠ/IASG) εφόσον η διαδικασία χάραξης της ευρωπαϊκής στρατηγικής πρέπει να συγχρονίζεται με τις εθνικές στρατηγικές ώστε να διασφαλίζεται ότι οι προσπάθειες θα συντονίζονται τόσο ως προς τις επιμέρους πολιτικές όσο και ως προς τα επιμέρους επίπεδα διακυβέρνησης. Όμως, έχει αποφασιστική σημασία όπως η εντολή και ο προϋπολογισμός της Συντονιστικής Ομάδας καθορισθούν με σαφήνεια πριν από τη σύστασή της. Η ΕτΠ προτρέπει συνεπώς, να διευκρινιστούν αυτά τα ταχύτερο δυνατά·

43. επισημαίνει ότι είναι ανάγκη να αποτελέσουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μέρος της ΣΟΕΠ/IASG, εφόσον αυτές είναι αρμόδιες για το σχεδιασμό, τη διαχείριση και την εφαρμογή των μέτρων σε πολλούς τομείς. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν πολύτιμες γνώσεις και μπορούν να συμβάλουν σε τεράστιο βαθμό στη δημιουργία βάσης γνώσεων τόσο για τις συνέπειες όσο και για τις δυνατές λύσεις. Η ΣΟΕΠ/IASG πρέπει να υιοθετήσει την προσέγγιση από τη «βάση προς τα άνω» και να ορίσει με σαφήνεια τους τομείς αρμοδιότητας με βάση την αρχή της επικουρικότητας·

44. ζητά να συσταθούν σε εθνικό επίπεδο, ειδικές ομάδες για την κλιματική αλλαγή στις οποίες θα συμμετέχουν πλήρως οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές. Τα σχέδια για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, που εκπονούνται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο θα αποτελέσουν τη βάση για την εργασία των εν λόγω ειδικών ομάδων. Οι εργασίες τους πρέπει να συνδέονται άμεσα με τις εργασίες της ομάδας ΣΟΕΠ/IASG. Αυτές οι ειδικές ομάδες μπορεί να εστιάζουν τη δραστηριότητά τους σε θέματα όπως στις ανάγκες για έρευνα, στον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο, στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές, στο κοινό και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις·

45. υπογραμμίζει την ανάγκη να εκπαιδευτεί το κοινό, καθώς η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος συνεπάγεται αλλαγές στον τρόπο ζωής. Οι πολίτες πρέπει να κατανοήσουν για ποιο λόγο είναι αναγκαία τα μέτρα προσαρμογής, γιατί το κόστος ορισμένων υπηρεσιών ενδεχομένως να αυξηθεί, πώς μπορούν να βοηθήσουν και ποιές ενέργειες αναλαμβάνονται για να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι για τους ίδιους. Γι' αυτές τις αλλαγές όσον αφορά την ενημέρωση και τη συμπεριφορά θα χρειαστεί μια προσεκτικά διαρθρωμένη και στοχοθετημένη προσέγγιση, η οποία θα στηρίζεται από τα κατάλληλα μέτρα. Ως εκ τούτου, καλεί την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να συνεργαστούν με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την ανάπτυξη μιας πανευρωπαϊκής ενημερωτικής εκστρατείας σχετικά με τις αιτίες και τις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος, καθώς και τις αλλαγές που θα επιφέρουν αυτές οι επιπτώσεις. Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η αλλαγή του κλίματος θα οδηγήσει σε αυξανόμενη ανεπάρκεια πόρων, και γι' αυτόν τον λόγο, πρέπει να εστιασθούμε στην αλλαγή του καθημερινού τρόπου ζωής. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές τονίζουν ότι είναι αναγκαία η δέουσα χρηματοδότηση τέτοιου είδους εκστρατειών, καθώς και η προσαρμογή των μηνυμάτων σε τοπική κλίμακα στα διάφορα κράτη μέλη, στις εθνότητες και στις περιφέρειες·

46. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο και πέραν των συνόρων της ΕΕ. Οι δήμοι, οι πόλεις και οι περιφέρειες μπορεί να διαδραματίσουν εποικοδομητικό ρόλο σχετικά με τη μεταφορά εμπειρογνομosύνης στις αναπτυσσόμενες χώρες που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις προσαρμογής·

Συστάσεις προς την προεδρία της ΕΕ

47. ζητά από την Επιτροπή και την προεδρία της ΕΕ να αναλάβουν πολιτική δέσμευση για την έγκαιρη ανάπτυξη και εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής προσαρμογής σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·

48. ζητά από την Επιτροπή και την προεδρία της ΕΕ να συμμετάσχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής του πλαισίου δράσης της ΕΕ, με τη συμμετοχή τους στη ΣΟΕΠ/IASG. Πρέπει να χαραχθούν, γενικά, μακροπρόθεσμες στρατηγικές με την ευρεία συνεργασία των κυβερνητικών επιπέδων, προκειμένου να διασφαλισθεί η επιτυχία της εφαρμογής. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν πρακτικές γνώσεις όσον αφορά τον αντίκτυπο των κλιματικών προκλήσεων, εφόσον βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Επιπλέον, σε περιπτώσεις καταστάσεων ανάγκης που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή, οι πολίτες θα απευθυνθούν πρώτα στις τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις. Αυτό αιτιολογεί πλήρως τη συμμετοχή αυτών των αρχών·

49. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να αναγνωριστούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ως βασικοί παράγοντες στη μάχη κατά των καταστροφικών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, εφόσον είναι έτοιμες να αναλάβουν συνυπευθυνότητα και ήδη αναλαμβάνουν δράση για την προσαρμογή των κοινοτήτων στις συνέπειες·

50. επισύρει ιδιαίτερα την προσοχή στις λύσεις και στα μέσα που αφορούν το αστικό περιβάλλον (κυρίως σε παράκτιες και παρόχθιες περιοχές) και τις υποδομές, όπως π.χ. τα αναχώματα, και τα συστήματα αποχέτευσης, πράγμα που είναι βασικό προκειμένου να μειωθεί η ευπάθεια των υποδομών·

51. ζητεί να εκπονηθούν ρεαλιστικά διασυνοριακά σενάρια κινδύνου για το κλίμα, που να περιλαμβάνουν επαρκείς λεπτομέρειες για όλες τις περιφέρειες της ΕΕ, σε συνεργασία με το τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα δεδομένα, τα πρότυπα, οι μέθοδοι και τα σενάρια για το κλίμα πρέπει να διατίθενται ελεύθερα, το ταχύτερο δυνατόν, προκειμένου να καθορισθούν οι περιοχές που διατρέχουν κίνδυνο ώστε να ληφθούν προστατευτικά μέτρα·

52. τονίζει ότι είναι ανάγκη να χορηγηθούν εύλογα οικονομικά κίνητρα για την ανάληψη δράσης. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να υποστηριχθούν στις προσπάθειές τους να αναπτύξουν προορατικές λύσεις που θα μειώσουν την ευπάθεια των τοπικών κοινοτήτων·

53. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να λάβουν πρόσθετη οικονομική βοήθεια για να μειωθούν οι απώλειές τους ώστε να ανταποκριθούν στις πρόσθετες δαπάνες προσαρμογής εφόσον η αντιμετώπιση των διαφόρων προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής θα επιβάλει σημαντικά νέα οικονομικά βάρη στις τοπικές αρχές·

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Κοινοτική προσέγγιση για την πρόληψη φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών»

(2010/C 79/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- αναμένει από την ΕΕ να σέβεται την αρχή της επικουρικότητας και να χορηγεί κατά προτεραιότητα αποτελεσματική βοήθεια στα κράτη μέλη και τις περιοχές που πλήττονται επανειλημμένα από φυσικές καταστροφές κατά τη σταδιακή ανάπτυξη και εφαρμογή των προληπτικών τους μέτρων. Η κοινοτική δράση θα πρέπει να βοηθά κάθε κράτος να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες με τα δικά του μέσα·
- τονίζει ότι επειδή οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές γνωρίζουν, χάρη στις εμπειρίες τους, τις εκάστοτε τοπικές και περιφερειακές συνθήκες, πρέπει να διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στην πρόληψη των καταστροφών. Συχνά, διαθέτουν τις ειδικές γνώσεις, αλλά δεν υφίστανται οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση των στρατηγικών πρόληψης·
- αντιμετωπίζει με μεγάλη επιφύλαξη τη δυνατότητα γενικότερης εφαρμογής των τομεακών προσεγγίσεων που προβλέπονται σε ορισμένες νομοθετικές πράξεις, όπως η οδηγία για τις πλημμύρες ή η οδηγία Seveso. Ανάλογα με τις γεωγραφικές, κλιματικές και γεωμορφολογικές συνθήκες εμφανίζονται εντελώς διαφορετικοί κίνδυνοι στα πλαίσια των διαφόρων καταστροφών. Η γενική εφαρμογή ενός μέσου είναι μάλλον απίθανο να συμβάλει στην αντιμετώπιση όλων των κινδύνων·
- ζητεί την καταγραφή των υφιστάμενων κοινοτικών μέσων που αποβλέπουν στην ενίσχυση των μέτρων για την πρόληψη των καταστροφών, καθώς και την καταγραφή των προληπτικών μέτρων για τα οποία μπορούν ήδη να ζητηθούν τα κονδύλια της ΕΕ. Και τα δύο μέτρα είναι καθόλα κατάλληλα να προσδώσουν νέα βαρύτητα στην έννοια της πρόληψης των καταστροφών, ακόμη και στα χαμηλότερα επίπεδα διακυβέρνησης. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί κυρίως στις δυνατότητες οικονομικής στήριξης διασυνοριακών σχεδίων, ασκήσεων και εκπαιδευτικών δράσεων.

Εισηγητής: ο κ. Helmut M. Jahn (DE/EPP), Πρόεδρος του τοπικού διαμερίσματος Hohenlohe

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την κοινοτική προσέγγιση για την πρόληψη φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών

COM(2009) 82 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. σημειώνει με ανησυχία ότι, σε διάφορες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια ο αριθμός, η έκταση και η ένταση των καταστροφών που έχουν φυσικά αίτια ή που προκαλούνται, άμεσα ή έμμεσα, από τον άνθρωπο. Η αλλαγή του κλίματος του πλανήτη οδηγεί επίσης σε μια αστάθεια του ευρωπαϊκού κλίματος και σε αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων, με αποτέλεσμα να αυξάνονται περαιτέρω οι κίνδυνοι ζημιών για τους ανθρώπους, τις υποδομές και το περιβάλλον·

2. επισημαίνει ότι, ανεξάρτητα από την αιτία τους, οι καταστροφές προξενούν συχνά σημαντικές ζημιές στους ανθρώπους, την οικονομία, το περιβάλλον και τον πολιτισμό. Οι ζημιές αυτές καθώς και το κόστος για την πραγματική καταπολέμηση των καταστροφών μπορούν να υπερβούν κατά πολύ τις δαπάνες που απαιτούνται για τα προληπτικά μέτρα·

3. σημειώνει ότι οι μέχρι σήμερα μηχανισμοί της ΕΕ στον τομέα της προστασίας από τις καταστροφές (Κοινοτικός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας, Χρηματοδοτικό Μέσο Πολιτικής Προστασίας και το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ) στο πλαίσιο του κύκλου διαχείρισης καταστροφών (πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση, διαχείριση) αφορούν κυρίως την πρόληψη, την αποτροπή και τη διαχείριση των συνεπειών των καταστροφών·

4. ως εκ τούτου, υποστηρίζει τον πολιτικό στόχο εκπόνησης μιας κοινής στρατηγικής για την πρόληψη των καταστροφών, που αποτελεί ένα θέμα το οποίο μέχρι τώρα δεν έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη, και τη διεξαγωγή σχετικής συζήτησης σε ευρεία κλίμακα. Η στρατηγική αυτή πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη μιας κοινής, εξισορροπημένης, συνολικής προσέγγισης της ΕΕ στον τομέα της πολιτικής προστασίας·

5. συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής στο ότι η έννοια της πρόληψης είναι διττή, δηλαδή: πρώτον, οι καταστροφές πρέπει να προλαμβάνονται στο μέτρο του δυνατού και δεύτερον, οι συνέπειες των αναπόφευκτων καταστροφών πρέπει να περιορίζονται·

6. πιστεύει ότι οι καταστροφές αποτελούν ξαφνικά, απρόβλεπτα γεγονότα, τα οποία οδηγούν στην κατάρρευση κεντρικών δημοσίων δομών, συστημάτων και λειτουργιών, σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, εξαιρουμένων των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που οφείλονται σε συγκρούσεις και των τρομοκρατικών επιθέσεων, οι οποίες δεν καλύπτονται από τον ορισμό αυτό·

7. τονίζει ότι αυτές οι καταστροφές είναι συνήθως γεωγραφικά περιορισμένες, αλλά μπορεί ωστόσο να υπερβαίνουν τα διοικητικά όρια ενός κράτους, με αποτέλεσμα να καθίσταται απαραίτητη η συνεργασία μεταξύ των περιφερειών υπό το φως μιας κοινής απειλής, ιδιαίτερα δε στον τομέα της πρόληψης·

8. επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αποτελούν τα πρώτα διοικητικά επίπεδα που πρέπει να αναλάβουν άμεση δράση σε περίπτωση καταστροφών, εφόσον βρίσκονται πλησιέστερα στους πολίτες. Συνεπώς, είναι καθοριστικής σημασίας η πλήρης συμμετοχή τους στη διαμόρφωση στρατηγικής και στη λήψη μέτρων για την προστασία από τις καταστροφές·

9. σχετικά με το θέμα αυτό, επαναλαμβάνει την καθοριστική σημασία που έχει η κατά το δυνατόν αμεσότερη και γρηγορότερη αντίδραση στην πρώτη κιόλας ένδειξη επικείμενης καταστροφής για τον περιορισμό των συνεπειών της σε οποιαδήποτε περιοχή της ΕΕ και ανεξάρτητα από την γεωγραφική της θέση. Πρέπει, συνεπώς, να ληφθούν και μέτρα για την πρόληψη των καταστροφών στο επίπεδο που πλήττεται περισσότερο και είναι σε θέση να ανταπεξέλθει στις ανάγκες γρηγορότερα·

10. τονίζει συνεπώς ότι επειδή οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές γνωρίζουν, χάρη στις εμπειρίες τους, τις εκάστοτε τοπικές και περιφερειακές συνθήκες, πρέπει να διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στην πρόληψη των καταστροφών. Συχνά, διαθέτουν τις ειδικές γνώσεις, αλλά δεν υφίστανται οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση των στρατηγικών πρόληψης·

11. αναγνωρίζει εξάλλου ότι η κατάρτιση και η εφαρμογή σχεδίων προληπτικών για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, οδήγησαν σε εξαιρετικά αποτελέσματα κάθε φορά που ήταν δυνατόν να υλοποιηθούν, λαμβανομένης υπόψη της ανεπάρκειας οικονομικών πόρων που αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για την προώθηση αυτής της πολιτικής πρόληψης·

12. επικροτεί, για τους λόγους αυτούς, το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από την Επιτροπή των Περιφερειών περαιτέρω πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εδραίωση μιας κοινοτικής στρατηγικής πρόληψης των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών·

Ανάπτυξη στρατηγικών πρόληψης, βασισμένων σε γνώσεις, σε όλα τα επίπεδα

13. συμφερίζει την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η καλύτερη κατανόηση των καταστροφών είναι επίσης απαραίτητη για την αποτελεσματική θέσπιση τοπικών και περιφερειακών στρατηγικών για την πρόληψη των καταστροφών·

14. επικροτεί συνεπώς την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προβεί σε πλήρη καταγραφή των υφιστάμενων πηγών πληροφοριών σχετικά με τις καταστροφές. Η αξιολόγηση των υφιστάμενων πληροφοριών θα πρέπει πάντα να προηγείται της συλλογής πρόσθετων στοιχείων·

15. επισημαίνει ότι, από την άποψη αυτή, τόσο σε επίπεδο κρατών μελών όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι διαθέσιμα πλούσια στοιχεία σχετικά με καταστροφές καθώς και τις οικονομικές και κοινωνικές τους επιπτώσεις. Πρόσθετα μέτρα θα πρέπει να ληφθούν μόνον όταν οι γνώσεις είναι αποσπασματικές λόγω ελλείψεως πληροφοριών ή συγκρίσιμων στοιχείων·

16. συμφωνεί, επίσης με την πρόταση για τη σύνταξη καταλόγου βέλτιστων πρακτικών. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές των κρατών μελών διαθέτουν μεγάλη πείρα και γνώσεις στον τομέα της πρόληψης των καταστροφών, τις οποίες θα πρέπει να ανταλλάσσουν μεταξύ τους και να τις θέτουν στη διάθεση των πάντων (!) ·

17. αντιμετωπίζει, ωστόσο, με μεγάλη επιφύλαξη τη δυνατότητα γενικότερης εφαρμογής των τομεακών προσεγγίσεων που προβλέπονται σε ορισμένες νομοθετικές πράξεις, όπως η οδηγία για τις πλημμύρες ή η οδηγία Seveso. Ανάλογα με τις γεωγραφικές, κλιματικές και γεωμορφολογικές συνθήκες εμφανίζονται εντελώς διαφορετικοί κίνδυνοι στα πλαίσια των διαφόρων καταστροφών. Η γενική εφαρμογή ενός μέσου είναι μάλλον απίθανο να συμβάλει στην αντιμετώπιση όλων των κινδύνων·

18. εκφράζει την άποψη ότι η καταγραφή των υφιστάμενων εθνικών κατευθυντήριων γραμμών για την χαρτογράφηση των κινδύνων ή των απειλών καθώς και η διάδοσή της στα κράτη μέλη, μπορεί να διευκολύνει τη συγκρισιμότητα των κινδύνων και των απειλών σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η καταγραφή θα μπορούσε να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη στα κράτη μέλη που δεν έχουν θεσπίσει ακόμη κανόνες για την χαρτογράφηση των κινδύνων ή των απειλών στην επικράτειά τους·

19. τονίζει, ωστόσο, ότι τυχόν κατευθυντήριες γραμμές που θα σχεδιαστούν σε αυτή τη βάση μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο ως συστάσεις. Αφενός, δεν μπορούν να οδηγήσουν σε δαπανηρή αναδιοργάνωση των συστημάτων απογραφής που ήδη υπάρχουν στα κράτη μέλη και, αφετέρου, τα κράτη μέλη, λόγω των τοπικών και περιφερειακών ιδιομορφιών, πρέπει να είναι πάντα σε θέση να καθορίζουν τις προτεραιότητές τους·

20. επικροτεί την έμφαση που δίδεται στην πρόληψη των καταστροφών κατά την εφαρμογή του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη. Τα ερευνητικά έργα που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα συνιστούν λυσιτελή συμπλήρωση αντίστοιχων προσπαθειών σε επίπεδο κρατών μελών·

Συντονισμός φορέων και πολιτικών σε όλο το φάσμα του κύκλου διαχείρισης καταστροφών

21. εγκρίνει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επεκταθεί το πρόγραμμα «διδασμάτων» που ήδη υπάρχει στο πλαίσιο του κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας και σε θέματα πρόληψης καταστροφών·

22. είναι πεπεισμένη ότι μια κοινή προσέγγιση για την πρόληψη των καταστροφών θα πρέπει να περιλαμβάνει και μια εκατέρωθεν αξιολόγηση από τα κράτη μέλη που υπέστησαν παρόμοιες καταστροφές κατ' επανάληψη. Οι διαδικασίες αυτές (οι λεγόμενες επανεξετάσεις από ομολόγους) καθώς και η διάδοση των πορισμάτων τους μπορούν να συμβάλουν στην υιοθέτηση αποτελεσματικών μηχανισμών για την πρόληψη των καταστροφών σε όλα τα κράτη μέλη·

23. τονίζει ακόμη ότι οι πτυχές της πρόληψης καταστροφών πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση και την κατάρτιση στον τομέα της πολιτικής προστασίας σε επίπεδο κρατών μελών. Οι δυνατότητες κατάρτισης που παρέχουν τα κράτη μέλη σε εμπειρογνώμονες από το χώρο της πολιτικής και της δημόσιας διοίκησης θα μπορούσαν, σε περίπτωση ανάγκης, να συμπληρωθούν από μαθήματα σε κοινοτικό επίπεδο.

24. υπογραμμίζει ότι, ως προς την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης γενικότερα, τα μέτρα για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών και τα αντίστοιχα σχέδια δράσης πρέπει να λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τα παιδιά, τους ηλικιωμένους και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα. Η ενημέρωση θα πρέπει να περιλαμβάνει ατομικές προπαρασκευαστικές δράσεις έκτακτης ανάγκης και τον ευρωπαϊκό αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης «112» και να αναφέρει τη δυνατότητα συμμετοχής των ενδιαφερομένων (π.χ. αποφυγή της κωλυσιεργίας των σωστικών συνεργείων, συνεργασία σε περίπτωση εκκένωσης)·

25. πιστεύει ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η στενή συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν στη χάραξη και την εφαρμογή των μέτρων τα οποία μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την πρόληψη των καταστροφών. Η πρόληψη των καταστροφών προϋποθέτει πολυδιάστατη και προορατική προσέγγιση, η οποία θα συνδέει τα διάφορα επίπεδα δημόσιας και ιδιωτικής δράσης μεταξύ τους, προκειμένου να καταστούν πλήρως αποτελεσματικά·

26. τονίζει ότι είναι ευθύνη του κάθε κράτους μέλους όπως διοργανώσει, με βάση το σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων του, τα σχετικά με τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ όλων των μερών. Πρέπει, περαιτέρω, να τονισθεί η σημασία της εθελοντικής εργασίας και των συναφών οργανώσεων·

27. αξιολογεί επομένως κατ' αρχήν θετικά την πρόθεση της Επιτροπής να συστήσει ευρωπαϊκό δίκτυο με εκπροσώπους από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες ούτως ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερος συντονισμός. Ωστόσο, θα πρέπει να εξεταστεί εάν ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μέσω περαιτέρω συντονισμού ή συγχώνευσης ήδη υφιστάμενων δικτύων και εντατικοποίησης της συνεργασίας, χωρίς τη δημιουργία επιπρόσθετων διοικητικών δομών·

28. εκφράζει τη λύπη της διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν πρότεινε περαιτέρω μέτρα για συστηματικότερη – διασυνοριακή ιδιαίτερα – ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών. Μια τέτοια ανταλλαγή πληροφοριών θα πρέπει να λάβει χώρα ιδιαίτερα μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών γειτονικών κρατών μελών, τα οποία μπορεί να υποστούν διασυνοριακές καταστροφές όπως π.χ. πλημμύρες, καθώς και μεταξύ κρατών μελών, τα οποία πλήττονται συχνά από παρόμοιες καταστροφές, όπως π.χ. δασικές πυρκαγιές·

(!) Πρβλ. ΕτΠ 116/2006 fin. Παράρτημα, ΕΕ C 206 της 29.8.2006, σ. 13.

29. επισημαίνει ότι η πρωτοβουλία Interreg για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της πρόληψης των φυσικών καταστροφών, ιδίως σε διασυνοριακό πλαίσιο, αποδείχθηκε πολύ αποτελεσματική. Η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω βελτιωμένη εφαρμογή των μέτρων πρόληψης καταστροφών στους τομείς των κοινών βάσεων δεδομένων, των ασκήσεων, της αξιολόγησης κινδύνων και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, καθώς και ως προς τη μεταφορά τεχνολογίας και την ανταλλαγή εμπειρογνομώνων·

Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων μηχανισμών

30. ζητεί την καταγραφή των υφιστάμενων κοινοτικών μέσων που αποβλέπουν στην ενίσχυση των μέτρων για την πρόληψη των καταστροφών, καθώς και την καταγραφή των προληπτικών μέτρων για τα οποία μπορούν ήδη να ζητηθούν τα κονδύλια της ΕΕ. Και τα δύο μέτρα είναι καθ' όλα κατάλληλα να προσδώσουν νέα βαρύτητα στην έννοια της πρόληψης των καταστροφών, ακόμη και στα χαμηλότερα επίπεδα διακυβέρνησης. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί κυρίως στις δυνατότητες οικονομικής στήριξης διασυνοριακών σχεδίων, ασκήσεων και εκπαιδευτικών δράσεων·

31. τονίζει ότι τα μέτρα αυτά μπορούν να επιφέρουν βραχυπρόθεσμα, ήδη στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών για την περίοδο 2007-2013, σημαντικές βελτιώσεις στον τομέα της πρόληψης καταστροφών. Μεσοπρόθεσμα θα μπορούσε να εξασφαλισθεί μία συνολικά αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων με τη βελτίωση της πρόσβασης στα κονδύλια, χωρίς αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού για την πολιτική προστασία·

32. εκφράζει ωστόσο τις επιφυλάξεις της όσον αφορά την εξέταση ορισμένων πτυχών της πρόληψης των καταστροφών στην οδηγία 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΠΕ) και την οδηγία Seveso (οδηγία 1996/82/ΕΚ). Οι διαδικασίες δεν πρέπει να καταστούν πιο πολύπλοκες διότι θα αυξηθούν οι γραφειοκρατικές διατυπώσεις. Για την αποτελεσματική πρόληψη των καταστροφών, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε στοχοθετημένα και συντονισμένα μέτρα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αντί της γενικής διεύρυνσης της διαδικασίας έγκρισης και των λοιπών διοικητικών διαδικασιών·

33. υποστηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για πλήρη ένταξη των κοινών ευρωπαϊκών κωδικών μελέτης κτιρίων και δημοσίων έργων

(«Ευρωκώδικας 8») στους εθνικούς κανονισμούς σχεδιασμού. Οι επιπτώσεις των διαφόρων σεναρίων καταστροφών και ο αριθμός των πιθανών θυμάτων μπορούν να μειωθούν σημαντικά, ιδιαίτερα αν βελτιωθούν τα πρότυπα για τα κτίρια·

34. παροτρύνει την Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό, να συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στο ζήτημα της πρόληψης των καταστροφών και σε μελλοντικές πρωτοβουλίες συνεργασίας με τρίτες χώρες·

Τελικές παρατηρήσεις

35. υπενθυμίζει ότι η προστασία του πληθυσμού από τις καταστροφές αποτελεί ένα από τα πρωταρχικά καθήκοντα των κρατών μελών αλλά και των περιφερειακών και των τοπικών τους αρχών και ότι πολλά κράτη μέλη έχουν εκπονήσει ήδη εθνικές στρατηγικές σε ευρεία κλίμακα για την πρόληψη των καταστροφών. Όλες οι προσπάθειες για τη βελτίωση της πρόληψης καταστροφών πρέπει να συνεχισθούν με γνώμονα τις αρχές της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, του συντονισμού και της αλληλοϋποστήριξης μεταξύ των επιπέδων αυτών·

36. αναμένει από την ΕΕ να σέβεται την αρχή της επικουρικότητας και να χορηγεί κατά προτεραιότητα αποτελεσματική βοήθεια στα κράτη μέλη και τις περιοχές που πλήττονται επανειλημμένα από φυσικές καταστροφές κατά τη σταδιακή ανάπτυξη και εφαρμογή των προληπτικών μέτρων. Η κοινοτική δράση θα πρέπει να βοηθά κάθε κράτος να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες με τα δικά του·

37. καλεί τα όργανα της ΕΕ να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν, βάσει των υπάρχοντων μέσων, δράσεις πρόληψης που συνίστανται, για παράδειγμα, στην κατάρτιση και εφαρμογή των διαφόρων σχεδίων έκτακτης ανάγκης από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·

38. επικροτεί, συνεπώς, το γεγονός ότι η προτεινόμενη από την Επιτροπή προσέγγιση για την πρόληψη των καταστροφών στηρίζεται σε υφιστάμενες δομές που συμπληρώνουν εθνικά μέτρα και πρέπει να επικεντρωθεί σε τομείς στους οποίους υφίσταται μια κοινή προσέγγιση για την αποτελεσματική πρόληψη των καταστροφών·

39. τέλος, επαναλαμβάνει την έκκλησή της ⁽²⁾ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά τον σχεδιασμό οιασδήποτε μορφής πρωτοβουλίας που σχετίζεται με την καταπολέμηση των φυσικών καταστροφών, εξασφαλίζοντας αποτελεσματική διαδικασία πρότερης διαβούλευσης με τους άμεσους αρμόδιους για τη διαχείριση καταστροφών.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

(2) CdR 116/2006 fin-EE C 206 της 29.8.2006, σ. 9.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών: Πράσινη Βίβλος: ΔΕΔ-Μ — Αναθεώρηση της πολιτικής
(2010/C 79/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- καλεί τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης των δημοσιονομικών προοπτικών 2009-2010, να ανατρέψουν τη δραστική μείωση του προϋπολογισμού των ΔΕΔ-Μ·
- θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να περιοριστεί το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών στους άξονες που συμβάλλουν τα μέγιστα στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε της εδαφικής συνοχής, στα πλαίσια μιας μακροπρόθεσμης προοπτικής (τα «πρωτεύοντα δίκτυα») και στο πλαίσιο μιας δομής σε δύο επίπεδα, με ένα γενικό δίκτυο για το ΔΕΔ-Μ και ένα βασικό δίκτυο μεταφορών· η διατήρηση του συνολικού δικτύου, αποτελεί τη μοναδική ευκαιρία που προσφέρεται στις απομακρυσμένες περιφέρειες, που δεν διαθέτουν έργα προτεραιότητας, να μπορέσουν να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες μεταφορικών υποδομών που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε όλες τις περιφέρειες·
- θεωρεί ότι το ΔΕΔ-Μ θα πρέπει να περιλαμβάνει ιδίως υποδομές παράκαμψης των μεγάλων πόλεων, που περιορίζουν τη συνύπαρξη των μεταφορών μεγάλων αποστάσεων με την καθημερινή κυκλοφορία στον περίγυρο αστικών κέντρων, ενώ θα πρέπει επίσης να αναζητούνται εναλλακτικές διαδρομές που περνούν από περιοχές που δεν παρουσιάζουν συμφόρηση·
- θεωρεί αναγκαία για την επίτευξη των πολύ μεγάλων έργων τη συμβατική διαμόρφωση της ευρωπαϊκής συνεισφοράς στο πλαίσιο της συνολικής χρηματοδότησης των σχεδίων, πράγμα που δεν επιτρέπουν σήμερα οι διατάξεις για την κατανομή των κοινοτικών επιδοτήσεων που περιορίζονται σε μια δημοσιονομική περίοδο επτά ετών (η οποία είναι μικρότερη από την περίοδο που διαρκεί η υλοποίηση πολύ μεγάλων έργων)·
- προτείνει, με βάση τα επανακαθορισμένα ΔΕΔ-Μ, να υπογραφούν «προγραμματικές συμβάσεις» μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών στις οποίες ορίζονται οι αμοιβαίες δεσμεύσεις για τη χρηματοδότηση και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Οι συμβάσεις αυτές πρέπει να καλύπτουν όχι μόνο τις υποδομές που περιλαμβάνονται στα ΔΕΔ-Μ, αλλά και τις δευτερεύουσες υποδομές που τα κράτη (ή οι περιφέρειες) αναλαμβάνουν να αναπτύξουν για να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των κύριων δικτύων.

Εισηγητής: ο κ. Jean-Michel Daclin (FR/PES), Αντιδήμαρχος της Lyon

Έγγραφο αναφοράς

Πράσινη Βίβλος: Αναθεώρηση της πολιτικής για το ΔΕΔ-Μ: προς ένα καλύτερα ενοποιημένο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών στην υπηρεσία της κοινής πολιτικής μεταφορών

COM(2009) 44 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

H ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Σε ό,τι αφορά τα θεμέλια της μελλοντικής πολιτικής στον τομέα των ΔΕΔ-Μ

1. χαιρετίζει τη συστηματική αναθεώρηση της πολιτικής των ΔΕΔ-Μ, η οποία είναι αναγκαία λόγω των σημαντικών καθυστερήσεων που καταγράφονται στην υλοποίηση του δικτύου, όπως ορίστηκε το 1996, και των περιορισμών του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού για τις μεταφορές, και σημειώνει ότι η οικονομική κρίση καθιστά πιο επιτακτική την ανάγκη βελτιστοποίησης των επενδύσεων που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των ΔΕΔ-Μ·

2. υπογραμμίζει ότι, στο σημερινό πλαίσιο οικονομικής κρίσης, η ανάπτυξη του ΔΕΔ-Μ και η ολοκλήρωση των μεταφορών στην Ένωση και στις γειτονικές χώρες αποτελεί σημαντικό διακύβευμα προκειμένου να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της εσωτερικής αγοράς και της εδαφικής, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Ένωση· καλεί τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης των δημοσιονομικών προοπτικών 2009-2010, να ανατρέψουν τη δραστική μείωση του προϋπολογισμού των ΔΕΔ-Μ·

3. διαπιστώνει ότι η παρούσα γνωμοδότηση αποτελεί σημαντικό συμπλήρωμα των γνωμοδοτήσεων που έχουν ήδη εκδοθεί – ιδιαιτέρως για τα θέματα «Πιο οικολογικές μεταφορές» και «Αστική κινητικότητα»·

4. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι το ζήτημα της υλοποίησης των υποδομών μεταφορών δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις άλλες δύο συνιστώσες της πολιτικής μεταφορών: τιμολόγηση και ρύθμιση της κυκλοφορίας (για παράδειγμα με την οδηγία για την ευρωβινιέτα), και βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της ασφάλειας των μεταφορών (π.χ. μέσω της ανάπτυξης της διαλειτουργικότητας των σιδηροδρόμων). Ως εκ τούτου, συνιστά στην Επιτροπή να αναπτύξει αυτά τα τρία σκέλη συγχρόνως και με συνεκτικό τρόπο·

5. ελπίζει ότι θα δοθεί περισσότερη σημασία στη βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος και, συνεπώς, ότι η πολιτική που προωθείται για τα ΔΕΔ-Μ θα ευνοεί τρόπους μεταφοράς φιλικότερους προς το περιβάλλον (σιδηροδρομικές, θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές)·

6. προτείνει να ληφθεί ιδιαιτέρως υπόψη η ύπαρξη ευάλωτων από την άποψη του περιβάλλοντος περιοχών, όπως οι παράκτιες και οι ορεινές περιοχές (Άλπεις και Πυρηναία), όπου θα πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα για τη μετατόπιση της ροής εμπορευμάτων από το οδικό στο σιδηροδρομικό δίκτυο ή τις θαλάσσιες αρτηρίες μεταφοράς·

7. εκφράζει τη λύπη της που στην Πράσινη Βίβλο δεν αντικατοπτρίζεται καλύτερα η σημασία των μεταφορών στην ευρωπαϊκή χωροταξία και, σε πλήρη συμφωνία με την αρχή της εδαφικής συνοχής, υπενθυμίζει ότι ένας από τους βασικούς στόχους του

ΔΕΔ-Μ είναι να συμβάλει στην επίτευξη καλύτερης ισορροπίας μεταξύ των περιφερειών, με τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων και εμπορευμάτων, κυρίως μεταξύ των απόκεντρων ή λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών και των μεγάλων ευρωπαϊκών οικονομικών κέντρων, προκειμένου να δοθεί στις περιοχές αυτές η απαραίτητη οικονομική ώθηση και, σε ό,τι αφορά τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, το δικαίωμα πρόσβασης.

Σε ό,τι αφορά τον σχεδιασμό του δικτύου

8. θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να περιοριστεί το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών στους άξονες που συμβάλλουν τα μέγιστα στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε της εδαφικής συνοχής, στα πλαίσια μιας μακροπρόθεσμης προοπτικής (τα «πρωτεύοντα δίκτυα») και στο πλαίσιο μιας δομής σε δύο επίπεδα, με ένα γενικό δίκτυο για το ΔΕΔ-Μ και ένα βασικό δίκτυο μεταφορών·

9. είναι της άποψης ότι, στην περίπτωση του δικτύου ΔΕΔ-Μ, πρέπει να δημιουργηθεί ένα ευέλικτο σύστημα το οποίο θα λαμβάνει υπόψη τις μεθόδους που αποτέλεσαν αντικείμενο συμφωνίας και τις γενικές αρχές σε κοινοτικό επίπεδο, προκειμένου να ενταχθούν αποτελεσματικά και γρήγορα στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ διάφορα τμήματα ή συστατικά του δικτύου (νέα λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικές συνδέσεις κ.λπ.)·

10. θεωρεί αναπόφευκτη τη διάκριση μεταξύ δικτύων μεταφοράς εμπορευμάτων και επιβατών, των οποίων οι προορισμοί και τα χαρακτηριστικά διαφέρουν, και θεωρεί ευκαίριο να διασαφηνιστούν περισσότερο οι προτεραιότητες των εν λόγω δύο τύπων δικτύων όπου αυτό είναι απαραίτητο (σήμερα η διατιησία αποφαίνεται συχνά υπέρ των επιβατικών μεταφορών)· λόγω δε των περιορισμένων οικονομικών μέσων, είναι απαραίτητο να οριστούν προτεραιότητες κατά την ανάπτυξη του ευρύτερου δικτύου των ΔΕΔ-Μ και να χρησιμοποιηθούν οι πόροι κατά τρόπο στοχοθετημένο για την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης·

11. είναι της γνώμης ότι η διάκριση αυτή δεν εμποδίζει τη στενή συνεργασία κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δύο δικτύων, ούτε την εξασφάλιση, ενδεχομένως, της λειτουργικότητας των μεταφορών φορτίων και επιβατών, προσωρινά ή μόνιμα, με τη χρήση της ίδιας υποδομής υπό την προϋπόθεση, βέβαια, ότι η λύση αυτή θα ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες υπηρεσίας τόσο των εμπορευματικών όσο και των επιβατικών μεταφορών·

12. συνιστά να ενσωματωθούν στα «πρωτεύοντα δίκτυα» μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών τα σημερινά και μελλοντικά «έργα προτεραιότητας» και να περιληφθούν της οι υποδομές που είναι απαραίτητες για τη συνέχεια της κυκλοφορίας (συμπεριλαμβανομένων των υποδομών περιορισμένης εμβέλειας που επιτρέπουν ταχεία βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της ασφάλειας των μεταφορών). Έτσι θα δημιουργηθούν διάδρομοι που ανταποκρίνονται στις επιθυμίες των πολιτών·

13. θεωρεί ότι το επαναπροσδιορισμένο ΔΕΔ-Μ πρέπει να συμπεριλάβει τους κόμβους μεταφοράς που βρίσκονται στα πρωτεύοντα δίκτυα, οι οποίοι είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για τη συνοχή και την οικονομία των περιφερειών της ΕΕ. Οι κόμβοι μεταφοράς αποφέρουν υψηλή προστιθέμενη αξία, κυρίως λόγω της διατροφικότητας. Οι κόμβοι αποτελούν την κύρια πηγή συμφόρησης και άλλων προβλημάτων που επηρεάζουν δυσμενώς την αποτελεσματικότητα. Το ΔΕΔ-Μ θα πρέπει να περιλαμβάνει ιδίως υποδομές παράκαμψης των μεγάλων πόλεων, που περιορίζουν τη συνύπαρξη των μεταφορών μεγάλων αποστάσεων με την καθημερινή κυκλοφορία στον περίγυρο αστικών κέντρων, ενώ θα πρέπει επίσης να αναζητούνται εναλλακτικές διαδρομές που περνούν από περιοχές που δεν παρουσιάζουν συμφόρηση·

14. θεωρεί σημαντικό να οριστεί το ΔΕΔ-Μ με βάση τη λογική των συνδυασμένων μεταφορών και, συνεπώς, να επεκταθεί στους μεγάλους κόμβους ανταποκρίσεων και υλικοτεχνικής υποστήριξης (σιδηροδρομικούς σταθμούς, αεροδρόμια, λιμάνια, διατροφικούς τερματικούς σταθμούς) και στις δευτερογενείς υποδομές που εξυπηρετούν αυτούς τους κόμβους και εξασφαλίζουν τη σύνδεσή τους με τα πρωτεύοντα δίκτυα· από αυτή την άποψη, ενδείκνυται να λαμβάνεται υπόψη η ναυτιλιακή προοπτική ορισμένων χερσαίων διαδρόμων ως άξονας καθοριστικής σημασίας για το πρωτεύον δίκτυο όσον αφορά τις εμπορευματικές σιδηροδρομικές μεταφορές σε συνδυασμό με τις θαλάσσιες μεταφορές, μέσω της σύνδεσης του σιδηροδρόμου με τους κύριους κόμβους διατροφικών μεταφορών (λιμένες και πλατφόρμες υλικοτεχνικής υποστήριξης)·

15. θεωρεί ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα ευρωπαϊκά λιμάνια και ιδίως εκείνα που συνδέονται με τους ευρωπαϊκούς κόμβους πολλαπλών μέσων, τα οποία διασφαλίζουν το μεγαλύτερο μέρος του ευρωπαϊκού εμπορίου προϊόντων με τον έξω κόσμο, να συνδέονται αποτελεσματικά με την ενδοχώρα με το σιδηροδρομικό και το ποτάμιο ΔΕΔ-Μ· συνιστά δε την ανάπτυξη θαλάσσιων αρτηριών μεταφοράς, που αποτελούν ευέλικτη εναλλακτική, που σέβεται το περιβάλλον και διευκολύνει την ενσωμάτωση των απομακρυσμένων και περιφερειακών περιοχών· στα πλαίσια αυτά, για τις διασυνδέσεις ευρωπαϊκών λιμένων με την ενδοχώρα, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους σιδηροδρόμους και την εσωτερική ναυσιπλοΐα·

16. υπογραμμίζει την ανάγκη για στενή συμμετοχή των δήμων και των τοπικών αρχών στον ορισμό του ΔΕΔ-Μ και των προτεραιοτήτων του, ιδίως για τη διασφάλιση της συνοχής με τους τοπικούς και περιφερειακούς σχεδιασμούς και ειδικότερα για τον ορισμό των κόμβων μεταφορών και των δευτερευουσών υποδομών, δεδομένου ότι η ανάπτυξη των πόλεων και των περιφερειών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις υποδομές μεταφορών, πράγμα που συνεπάγεται συγκεκριμένες δαπάνες και συνέπειες·

17. επισημαίνει ότι σε αντίθεση με τον προγραμματισμό βάσει έργων προτεραιότητας, η διάσταση του υφιστάμενου «συνολικού δικτύου» εμποδίζει την αποτελεσματική ανάπτυξη των ΔΕΔ-Μ. Υπ' αυτές τις συνθήκες, ενδείκνυται να περιοριστεί το συνολικό δίκτυο στην αυστηρή εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων για τη διαλειτουργικότητα, την ασφάλεια και το Ταμείο Συνοχής· σημειώνει ότι η διατήρηση του συνολικού δικτύου, αποτελεί τη μοναδική ευκαιρία που προσφέρεται στις απομακρυσμένες περιφέρειες, που δεν διαθέτουν έργα προτεραιότητας, να μπορέσουν να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες μεταφορικών υποδομών που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε όλες τις περιφέρειες· το συνολικό δίκτυο θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης σύμφωνα με σαφώς καθορισμένα κριτήρια που θα σχετίζονται με την «ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία»·

18. τάσσεται υπέρ μιας φιλόδοξης πολιτικής για την ανάπτυξη «ευφών», διατροφικών και διαλειτουργικών συστημάτων εκμετάλλευσης (των δικτύων) και πληροφόρησης των χρηστών, συστημάτων τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην αποτελεσματικότητα των μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων, συνιστά δε ιδιαιτέρως την καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος έκδοσης εισιτηρίων στον κλάδο των διεθνών σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών·

19. συνιστά να συνεχιστεί η προσπάθεια για την τυποποίηση των τεχνικών διατάξεων (με βάση το παράδειγμα των προτύπων που έχουν ήδη υιοθετηθεί στον σιδηροδρομικό κλάδο) και τα λειτουργικά συστήματα των μεταφορών, προκειμένου να παρασχεθεί ένα συνεκτικό πλαίσιο στις διάφορες εθνικές υποδομές και να επιτραπεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ τοπικών μεταφορικών συστημάτων και προτύπων αλλά χωρίς να επιβάλλονται ιδιαίτερα πρότυπα στις τοπικές και περιφερειακές μεταφορικές αρχές·

20. ζητά να διευκρινιστεί τι σημαίνει ο όρος «θεωρητικός πυλώνας» που χρησιμοποιείται στην πράσινη βίβλο, διότι ο ορισμός του είναι τόσο απροσδιόριστος που δεν επιτρέπει να διατυπωθεί συγκεκριμένη άποψη.

Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της πολιτικής των ΔΕΔ-Μ

21. θεωρεί αναγκαίο να επικεντρωθεί η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση σε μικρότερο αριθμό δράσεων, κυρίως για τα διεθνή έργα πολύ μεγάλης κλίμακας, που συχνά υποφέρουν από τη λήψη αποφάσεων υπέρ των αυστηρών εθνικών σχεδίων, και σε ενέργειες για την ταχεία βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, της ποιότητας και της ασφάλειας του εμπορίου· κάθε απόφαση επί του θέματος θα πρέπει να στηρίζεται σε αυστηρή αξιολόγηση της «ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας» τους. Στα πλαίσια αυτά, τα μέτρα συγχρηματοδότησης καθώς και άλλα συνοδευτικά μέτρα δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να επηρεάζουν τον ανταγωνισμό, πράγμα που θα πρέπει να αποδεικνύεται σε κάθε διαδικασία έγκρισης·

22. υποστηρίζει την έκδοση σε ευρωπαϊκό επίπεδο κοινωνικοοικονομικών μεθόδων αξιολόγησης για τη σύγκριση σχεδίων σε εναρμονισμένη βάση και την εκτίμηση της «ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας» που αποφέρουν·

23. εφιστά πάντως την προσοχή της Επιτροπής στους κινδύνους που εγκυμονεί η διάθεση ευρωπαϊκών πιστώσεων σε αυτή τη βάση και μόνο, τις μεθόδους κοινωνικοοικονομικής αξιολόγησης που έχουν συμβατικό χαρακτήρα και, συνεπώς, δεν λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες για τη λήψη απόφασης, ιδίως στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού, της εδαφικής συνοχής και της προσβασιμότητας·

24. υπογραμμίζει την ανάγκη στις κατευθυντήριες γραμμές να περιλαμβάνονται διατάξεις που θα διασφαλίζουν ότι κάθε κράτος μέλος ορίζει τη δομή σύμφωνα με την οποία οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που είναι σύμφωνα με το νόμο αρμόδιες για το σχεδιασμό των μεταφορών και τη διαχείριση του δικτύου, να συμμετέχουν στη διαδικασία καθορισμού και εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών ΔΕΔ-Μ διότι είναι ο καλύτερος τρόπος διασφάλισης της αρμονικής ανάπτυξης των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών δικτύων και δικτύων ΔΕΔ-Μ·

25. θεωρεί ως θεμελιώδους σημασίας στοιχείο για την υλοποίηση των σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και ποτάμιων υποδομών, εκείνων δηλαδή που σέβονται περισσότερο το περιβάλλον, τη θέσπιση ενός δασμολογικού και κανονιστικού πλαισίου που θα τις ευνοεί, και ελπίζει, συνεπώς, ότι θα ασκηθεί μια φιλόδοξη πολιτική στον τομέα αυτό (μεταξύ άλλων και με την εσωτερικευση του εξωτερικού κόστους, ή ακόμη μέσω ευρωπαϊκής υποστήριξης προς τους μεταφορείς – π.χ. Ecobonus – ώστε να χρησιμοποιούν βιώσιμα μέσα, όπως οι σιδηρόδρομοι ή τα πλοία).

26. θεωρεί ουσιώδη την υποστήριξη της υλοποίησης του ΔΕΔ-Μ με μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των μεταφορών, και κυρίως για τη εξάλειψη των τεχνικών και των ρυθμιστικών φραγμών στις συνοριακές διαβάσεις. Αυτά τα ολιγοδάπανα μέτρα μπορεί να έχουν πολύ σημαντικά αποτελέσματα.

27. διαπιστώνει ότι η αντίθεση του τοπικού πληθυσμού ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) σε έργα υποδομής που εκτελούνται στην περιοχή τους, λόγω της ενόχλησης που προκαλούν τα εργοτάξια, μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις και σημαντικό πρόσθετο κόστος.

28. επομένως, προτείνει την επέκταση των χρηματοδοτήσεων της ΕΕ στις δράσεις που θα αναλάβουν τα κράτη μέλη και οι ΟΤΑ, μετά από δημόσια διαβούλευση, για να προετοιμάσουν τις περιοχές αυτές για την αποδοχή των μεγάλων έργων (για παράδειγμα με την κατάρτιση του τοπικού εργατικού δυναμικού, τη στέγαση των εργαζομένων, την προσαρμογή της τοπικής οικονομίας στις ανάγκες των έργων, κ.λπ.) έτσι ώστε τα έργα αυτά να αποτελέσουν και πηγές οφέλους για τις εν λόγω περιοχές.

29. προτείνει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να επεκταθεί η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση σε ορισμένες συνοδευτικές επενδύσεις, για να καταστεί δυνατή η καλύτερη διαχείριση των περιβαλλοντικών περιορισμών.

30. θεωρεί αναγκαία για την επίτευξη των πολύ μεγάλων έργων τη συμβατική διαμόρφωση της ευρωπαϊκής συνεισφοράς στο πλαίσιο της συνολικής χρηματοδότησης των σχεδίων, πράγμα που δεν επιτρέπουν σήμερα οι διατάξεις για την κατανομή των κοινοτικών επιδοτήσεων που περιορίζονται σε μια δημοσιονομική περίοδο επτά ετών (η οποία είναι μικρότερη από την περίοδο που διαρκεί η υλοποίηση πολύ μεγάλων έργων).

31. προτείνει, με βάση τα επανακαθορισμένα ΔΕΔ-Μ, να υπογραφούν «προγραμματικές συμβάσεις» μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών στις οποίες ορίζονται οι αμοιβαίες δεσμεύσεις για τη χρηματοδότηση και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Οι συμβάσεις αυτές πρέπει να καλύπτουν όχι μόνο τις υποδομές που περιλαμβάνονται στα ΔΕΔ-Μ, αλλά και τις δευτερεύουσες υποδομές που τα κράτη (ή οι περιφέρειες)

αναλαμβάνουν να αναπτύξουν για να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των κύριων δικτύων.

32. διαπιστώνει ότι τα χρηματοδοτικά εργαλεία που αναπτύχθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (οι εγγυήσεις δανείων και κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, για παράδειγμα) είναι κατάλληλα για έργα όπου ο ιδιωτικός τομέας επωμίζεται τους εμπορικούς κινδύνους, κυρίως οδικά έργα, στα οποία η συμβολή του ιδιωτικού τομέα μπορεί να είναι σημαντική (τα έργα αυτά μπορεί γενικά να γίνουν με συμβάσεις παραχώρησης).

33. διαπιστώνει, ωστόσο, ότι είναι ακατάλληλα για έργα στον τομέα των σιδηροδρομικών, των λιμενικών και των διατροφικών υποδομών μεταφορών εμπορευμάτων, τα οποία, εκτός εξαιρέσεων, δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των εμπορικών κινδύνων στον ιδιωτικό τομέα και έτσι επωφελούνται περιθωριακά μόνον από την οικονομική συμβολή του.

34. πιστεύει ότι η έκδοση ευρω-ομολόγων θα μπορούσε να επισπεύσει την υλοποίηση σχεδίων προτεραιότητας, υπό την προϋπόθεση ότι θα επιτραπεί η αύξηση του μεριδίου της κοινοτικής χρηματοδότησης.

35. θεωρεί ότι, παρά τη συμβατική πολυπλοκότητα που ενέχουν, οι συμπράξεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα μπορεί να συμβάλουν στην υλοποίηση ορισμένων μεγάλων έργων, επιτρέποντας την εξάπλωση των δημοσίων επιδοτήσεων, αλλά και την αξιοποίηση της λειτουργικής εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα, χωρίς όμως να μεταβάλλουν σημαντικά τις μεσοπρόθεσμες οικονομικές ισορροπίες.

36. θεωρεί ότι η αποσαφήνιση των κοινοτικών κανόνων για τις συμπράξεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα θα μπορούσε να βοηθήσει στην ανάπτυξη αυτού του τύπου συνεργασίας.

37. τάσσεται υπέρ της επέκτασης του ρόλου των ευρωπαϊών συντονιστών, οι οποίοι είναι σήμερα υπεύθυνοι για τα έργα προτεραιότητας, στα «πρωτεύοντα δίκτυα» των επανακαθορισμένων ΔΕΔ-Μ.

38. προτείνει επίσης τη συμμετοχή των συντονιστών στον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της ασφάλειας των μεταφορών, όπως ήδη ισχύει σε ορισμένα έργα προτεραιότητας.

39. πιστεύει ότι είναι δυνατή μια άλλη μορφή συντονισμού, που θα μπορούσε να ονομαστεί συντονισμός ανά ευρύτερες περιοχές (μακροπεριφέρειες). Να μοιραστεί, δηλαδή, η ΕΕ σε μακροπεριφέρειες που παρουσιάζουν παρόμοια χαρακτηριστικά και δυσκολίες, ώστε να διευκολύνεται το από κοινού έργο των γειτονικών κρατών. Επιπλέον, αυτό θα διευκόλυνε τον συντονισμό στην περίπτωση πολύ εκτεταμένων διαδρόμων στους οποίους οι περιφέρειες έναρξης και κατάληξης δεν παρουσιάζουν πολλά κοινά στοιχεία.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση»

(2010/C 79/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «Ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση». Συμφωνεί πλήρως με τους γενικούς στόχους που προτείνονται, δηλαδή, την ενίσχυση των επιπέδων δεξιοτήτων χάρη στη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, στόχος που δικαιολογημένα χαρακτηρίζεται ως απόλυτη προτεραιότητα για την απάντηση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση·
- υπενθυμίζει τη σημασία των ευθύνων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και του κυρίαρχου ρόλου τους στην Ευρώπη όσον αφορά τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, πράγμα που τις καθιστά βασικούς πρωταγωνιστές στις διαδικασίες οι οποίες εφαρμόζονται για να επιτευχθούν οι στρατηγικοί στόχοι που έχουν τεθεί. Στις μεθόδους εργασίας που επιλέγονται για μια μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης πρέπει συνεπώς να λαμβάνονται υπόψη οι αρμοδιότητες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·
- χαιρετίζει το γεγονός ότι αυτές οι στρατηγικές προκλήσεις δεν περιορίζονται απλώς στα θέματα που αφορούν την αγορά εργασίας, και επικροτεί ιδιαιτέρως την πρόκληση της «προώθησης της ισότητας και της ιδιότητας του ενεργού πολίτη»·
- θεωρεί ότι η συνέχιση της συνεργασίας των κρατών μελών είναι πρωταρχικής σημασίας για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που θα οδηγήσουν στην εμφάνιση μιας δυναμικής κοινωνίας της γνώσης. Εκτιμά δε ότι η συνεργασία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών βοηθά επίσης στην επίτευξη του στόχου αυτού και πρέπει, συνεπώς, να ενθαρρυνθεί.

Εισηγητής: ο κ. Jean-Vincent Placé (FR/PSE), μέλος του περιφερειακού συμβουλίου της Ile-de-France

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση

COM(2008) 865 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Αρχές και γενικές παρατηρήσεις

1. επικροτεί την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «Ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση». Η ΕτΠ συμφωνεί πλήρως με τους γενικούς στόχους που προτείνονται, δηλαδή, την ενίσχυση των επιπέδων δεξιοτήτων χάρη στη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, στόχος που δικαιολογημένα χαρακτηρίζεται ως απόλυτη προτεραιότητα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

2. συμφωνεί πλήρως με τη γενική ανάλυση της Επιτροπής· τα θέματα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου να μπορέσει η Ευρώπη να καταστεί πιο ανταγωνιστική με τρόπο ώστε να εξασφαλισθεί ένα υψηλό επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας, δεδομένου ότι ο πλέον πολύτιμος πόρος της Ευρώπης είναι οι πολίτες της ⁽¹⁾. Η ΕτΠ υπενθυμίζει εν προκειμένω ότι από σήμερα έως το 2015, το 79 % των θέσεων εργασίας θα απαιτούν εργατικό δυναμικό με υψηλό ή μεσαίο επίπεδο δεξιοτήτων ⁽²⁾·

3. συμφωνεί με την ιδέα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι πολιτικές στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης πρέπει να παρέχουν σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου και κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, τη δυνατότητα να αποκτήσουν, να επικαιροποιούν και να αναπτύσσουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους τις επαγγελματικές τους δεξιότητες καθώς και να αναπτύσσουν την ιδιότητα του ενεργού πολίτη· οι εν λόγω πολιτικές αποτελούν συνεπώς πρωτεύοντες παράγοντες προσωπικής χειραφέτησης και κοινωνικής ένταξης·

4. υπενθυμίζει τη σημασία των ευθυνών των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και του κυρίαρχου ρόλου τους στην Ευρώπη όσον αφορά τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, πράγμα που τις καθιστά βασικούς πρωταγωνιστές στις διαδικασίες που

εφαρμόζονται για να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στρατηγικοί στόχοι. Ανάλογα με τις εθνικές νομοθεσίες, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ασκούν καθήκοντα σε διάφορα επίπεδα από την προσχολική εκπαίδευση έως την εκπαίδευση και την κατάρτιση ενηλίκων, όπως λεπτομερώς αναφέρεται στην παρούσα ανακοίνωση. Επίσης, η ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης αφορά άμεσα τις στρατηγικές απασχόλησης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, τα θέματα της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της πολυγλωσσίας, τη δημογραφική εξέλιξη, καθώς και τις πολιτικές της ΕΕ σχετικά με την κοινωνική ένταξη, τις επιχειρήσεις, την έρευνα και την καινοτομία. Η αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης, στις οποίες να λαμβάνονται υπόψη όλες αυτές οι πτυχές αυτές, εναπόκειται συνεπώς στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές. Στις μεθόδους εργασίας που επιλέγονται για μια μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης πρέπει επομένως να λαμβάνονται υπόψη οι αρμοδιότητες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

5. τονίζει εν προκειμένω ότι η παρούσα ανακοίνωση είναι για την ΕτΠ ένα σημαντικό θέμα με μακροπρόθεσμη προοπτική. Βραχυπρόθεσμα, το θέμα αυτό εντάσσεται στις προτεραιότητες της ΕτΠ για το έτος 2009 ⁽³⁾·

6. εκφράζει την ικανοποίησή της που τα προτεινόμενα μέτρα στηρίζουν και συμπληρώνουν τις δράσεις των κρατών μελών, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, και τούτο χωρίς να θίγονται οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

7. υπογραμμίζει εξάλλου ότι, όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση των παιδιών μεταναστών, που αναφέρονται στις στρατηγικές προκλήσεις και στις προτεραιότητες, το θέμα που εξετάζεται μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει και στη διαδικασία ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως προς αυτό, η ΕτΠ υπενθυμίζει ότι τα μέτρα ένταξης δεν υπάγονται στις υφιστάμενες αρμοδιότητες της ΕΕ στον τομέα της μετανάστευσης (άρθρα 61, 62 και 63 ΣΕΚ), αλλά στην άμεση αρμοδιότητα των κρατών μελών. Συνεπώς, η ΕΕ μόνο υποστηρικτικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει στον εν λόγω τομέα, εν αναμονή της ενδεχόμενης επικύρωσης της συνθήκης της Λισσαβόνας η οποία θα ενισχύσει τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές αρμοδιότητες·

⁽¹⁾ CdR 31/2006 τελικό

⁽²⁾ «Μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες στην Ευρώπη: μεσοπρόθεσμες προβλέψεις», CEDEFOP, 2008.

⁽³⁾ CdR 380/2008

8. υπενθυμίζει ότι η αυξανόμενη μετανάστευση στην Ευρώπη αποτελεί ένα πολιτιστικό, γλωσσικό και δημογραφικό πλεονέκτημα, πράγμα που αποτελεί μια επιπλέον ευκαιρία, και για τον λόγο αυτό η εκπαίδευση και η κατάρτιση των πρώτων αφιχθέντων, αλλά και των μεταναστών δεύτερης γενεάς πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα εφόσον έχει καθοριστική σημασία για την ένταξη και την επιτυχημένη συμμετοχή στον κοινωνικό και επαγγελματικό βίο ⁽⁴⁾. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να εστιάσει την προσοχή της στις πλέον ευάλωτες κατηγορίες των μεταναστών·

9. επισημαίνει τη βούληση της Επιτροπής να ενισχύσει τη χρήση της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού (ΑΜΣ) με την προσθήκη αξιολογήσεων από ομοτίμους πέραν των υφιστάμενων δραστηριοτήτων μάθησης μέσω ομοτίμων· καλεί δε την Επιτροπή να λάβει υπόψη την αύξηση των δημοσιονομικών και διοικητικών επιβαρύνσεων που θα προκαλέσει η ενίσχυση της ΑΜΣ στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες είναι κατά μεγάλο μέρος αρμόδιες για την εκπαίδευση και κατάρτιση·

10. υπενθυμίζει ότι σε θέματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού λειτουργεί μόνον όταν συμμετέχουν άμεσα οι κατώτερες του εθνικού επιπέδου βαθμίδες. Η επίδοση των κρατών μελών, η οποία αντιπροσωπεύει τη συνολική επίδοση των περιφερειών και των δήμων τους, πρέπει να βασίζεται πρωτίστως στην καλή συνεργασία τους μέσω διαρκούς αλληλεγγύης·

11. δίδει ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα ανισότητας ανδρών-γυναικών όπως έχει ήδη αναφέρει σε πολλές γνωμοδοτήσεις ⁽⁵⁾. Η ΕτΠ καλεί συνεπώς την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή σε αυτή τη μόνιμη έλλειψη ισορροπίας όσον αφορά την ισότητα των φύλων·

12. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη προώθησης της υποδοχής των ατόμων με αναπηρία κάθε ηλικίας στα συνήθη δίκτυα κατάρτισης και εκπαίδευσης. Η ενέργεια αυτή θα συμβάλει τα μάλα στην κοινωνική τους ένταξη και στην απασχολησιμότητά τους·

13. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη σημασία που δίδεται στην κατάρτιση των ενηλίκων, στην απασχολησιμότητα, στην κινητικότητα, στην κοινωνική ένταξη και στην προσωπική ανάπτυξη. Η ΕτΠ υπενθυμίζει ότι έχει ήδη κάνει γνωστή την πρόθεσή της να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην προώθηση της διά βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, τομέας που ενδιαφέρει ιδιαίτερα τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ⁽⁶⁾·

14. απορεί που στην παρούσα ανακοίνωση δεν γίνεται αναφορά στο θέμα της κατάρτισης και της διατήρησης εργατικού δυναμικού με υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης και προσώπων που διαθέτουν καθοριστικής σημασίας αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θέμα καθοριστικής σημασίας ωστόσο για την πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών στο πλαίσιο οικοδόμησης μιας οικονομίας της γνώσης,

τόσο από πλευράς «διαρροής εγκεφάλων» όσο και από πλευράς κατάρτισης προσωπικού υψηλού επιπέδου σε όλους τους κλάδους. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το θέμα αυτό χωρίς ωστόσο να χρειαστεί να εισαγάγει περισσότερους δείκτες, πράγμα που ενδέχεται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη γενική συνοχή των στόχων που έχουν τεθεί·

15. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι θεωρεί καθοριστικής σημασίας τη συμμετοχή των τρίτων χωρών που μετέχουν στη διαδικασία ένταξης στην ΕΕ και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τις διάφορες δυνατότητες που υφίστανται επ' αυτού·

Οι στρατηγικές προκλήσεις

16. επικροτεί τις τέσσερις στρατηγικές προκλήσεις και τα ζητήματα προτεραιότητας που, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, πρέπει να προσεγγισθούν κατά το 2009-2010·

17. επισημαίνει ότι αυτές οι στρατηγικές προκλήσεις και οι άμεσες προτεραιότητες εντάσσονται στο πνεύμα του έργου που έχει ήδη υλοποιηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010»·

18. χαιρετίζει το γεγονός ότι αυτές οι στρατηγικές προκλήσεις δεν περιορίζονται απλώς στα θέματα που αφορούν την αγορά εργασίας, και επικροτεί ιδιαίτερος το θέμα που αναφέρεται στην «προώθηση της ισότητας και της ιδιότητας του ενεργού πολίτη». Η πρώτη άμεση επαφή με την πολιτική και την υλοποίηση σε καθημερινή βάση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη πραγματοποιείται εξάλλου στις κατώτερες του εθνικού επιπέδου βαθμίδες·

19. υπενθυμίζει την προσήλωσή της στην κινητικότητα, που αποτελεί βασικό παράγοντα πολιτιστικής και επαγγελματικής ανάπτυξης, εφόσον καθιστά δυνατή την υπέρβαση τόσο των οικονομικών όσο και των πολιτιστικών εμποδίων. Η ΕτΠ τονίζει εν προκειμένω ότι η κινητικότητα πρέπει να καταστεί κανόνας για το σύνολο των εκπαιδευομένων·

20. τονίζει τον θεμελιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την κινητικότητα των εκπαιδευομένων, τόσο για την πληροφόρηση, όσο και για τη στήριξη της κινητικότητας με την εφαρμογή μηχανισμών συντονισμού και συνοδευτικών μέτρων προς συμπλήρωση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ⁽⁷⁾. Η ΕτΠ καλεί συνεπώς την Επιτροπή να λάβει υπόψη την πτυχή αυτή και να συμπεριλάβει τις περιφερειακές αρχές στη διαδικασία κατάρτισης προγραμμάτων, παρέχοντας, σε όσες το επιθυμούν, ευρύτερες αρμοδιότητες όσον αφορά την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων·

21. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίζουν πρωταρχικό ρόλο στην υλοποίηση του στόχου «μητρική γλώσσα +2», κυρίως για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ⁽⁸⁾·

⁽⁴⁾ CdR 253/2008

⁽⁵⁾ CdR 233/2000 και CdR 19/2001

⁽⁶⁾ CdR 49/2004 τελικό και CdR 31/2006 τελικό

⁽⁷⁾ CDR 34/2006 τελικό

⁽⁸⁾ CdR 6/2008 τελικό

22. υπενθυμίζει την ανάγκη προόδου όσον αφορά την εκμάθηση γλωσσών στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η διαδικασία διδασκαλίας θα πρέπει να παρέχει περισσότερες δυνατότητες διαλόγου σε μια τουλάχιστον ξένη γλώσσα στο δημοτικό σχολείο ⁽⁹⁾.

23. υπενθυμίζει ότι είναι απαραίτητο να καταβληθούν πιο εμπειριστωμένες προσπάθειες ευαισθητοποίησης του κοινού για τα καλά που απορρέουν από την εκμάθηση γλωσσών ⁽¹⁰⁾.

24. επικροτεί τη βούληση ενίσχυσης της κατάρτισης των διδασκόντων και των δυνατοτήτων συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης του προσωπικού που έχει αναλάβει τη διδασκαλία και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

25. θεωρεί ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες σε δεξιότητες στη διαδικασία προγραμματισμού της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Συχνά, οι δεξιότητες αυτές προσδιορίζονται πρώτα στο τοπικό και στο περιφερειακό επίπεδο.

26. εκτιμά ότι η εκπαίδευση στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης, και κυρίως η ευαισθητοποίηση στα προβλήματα της αλλαγής του κλίματος και της προστασίας των ειδών αλλά και όλων των φυσικών πόρων (εδάφη, ύδατα, ατμόσφαιρα, ορυκτός πλούτος κ.λπ.), καθώς και στην ανάπτυξη του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, αποτελούν βασικές και αλληλένδετες συνιστώσες της ιδιότητας του ενεργού πολίτη, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα ζητήματα προτεραιότητας που πρέπει να υπογραμμιστούν το 2009-2010.

27. υπενθυμίζει εν προκειμένω ότι η ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά και η κατανόηση των προκλήσεων της βιώσιμης ανάπτυξης εντάσσονται στις καθοριστικές σημασίες για τους Ευρωπαίους αρμοδιότητες, όπως επισημαίνεται στη σύσταση «Βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση – Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς» ⁽¹¹⁾.

28. θεωρεί ότι η πρώτη, προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και απόκτηση βασικών ικανοτήτων, που επιτρέπουν στους συμπολίτες και στις συμπολίτισσές μας να επιτύχουν στον ιδιωτικό και επαγγελματικό τους βίο ⁽¹²⁾.

29. επικροτεί τη βούληση να ενταχθεί η αμοιβαία μάθηση όσον αφορά τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της εκπαίδευσης για τα παιδιά των μεταναστών. Η αμοιβαία αυτή μάθηση είναι θεμελιώδης για την προώθηση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας και για την επιτυχή διαδικασία ένταξης.

30. τονίζει τη σημασία που έχει η διδασκαλία της μητρικής γλώσσας για τα παιδιά των μεταναστών, δεδομένου ότι με τη διδασκαλία αυτή βελτιώνονται οι ικανότητες εκμάθησης τόσο της γλώσσας της χώρας υποδοχής όσο και άλλων ξένων γλωσσών. Ωστόσο, οι κρατικές ενισχύσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται σαφώς στην εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής και στην αποτελεσματική χρήση της.

31. επιμένει στη μείζονα σημασία των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην ανάπτυξη καινοτόμων περιβαλλόντων ⁽¹²⁾.

32. εκτιμά ότι οι κοινωνικές προκλήσεις που συνδέονται με τα περιβαλλοντικά προβλήματα (νερό, ενέργεια, κλίμα, βιοποικιλότητα, μόλυνση κ.ά.) πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερος υπόψη στη στρατηγική πρόκληση της «ενίσχυσης της καινοτομίας και της δημιουργικότητας». Γενικότερα, οι προκλήσεις αυτές απαιτούν ριζικές αλλαγές σε μια πληθώρα επαγγελμάτων και τη δημιουργία πολλών νέων· συνεπώς, πρέπει αυτά να λαμβάνονται υπόψη στη διά βίου κατάρτιση, ιδίως με την καθιέρωση της κατάλληλης εκπαίδευσης.

33. συμφωνεί με την πρόταση ανάπτυξης συμπράξεων μεταξύ ιδρυμάτων και οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης και των επιχειρήσεων, των ερευνητικών ιδρυμάτων, των πολιτιστικών φορέων και των δημιουργικών βιομηχανιών, είναι δε αποδεδειγμένη η αποτελεσματικότητα των δράσεων αυτών στον τομέα της καινοτομίας.

34. θεωρεί ότι η συνέχιση της συνεργασίας των κρατών μελών έχει πρωταρχική σημασία για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που θα οδηγήσουν στην εμφάνιση μιας δυναμικής κοινωνίας της γνώσης εκτιμά ότι η συνεργασία μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών βοηθά επίσης στην επίτευξη του στόχου αυτού και πρέπει συνεπώς να ενθαρρυνθεί.

35. καλεί να καταρτισθεί και να δημοσιευθεί στο Διαδίκτυο, σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ, μία συγκριτική επισκόπηση των συστημάτων γενικής και επαγγελματικής κατάρτισης που υφίστανται στα κράτη μέλη, καθώς και των μεταρρυθμίσεων που έχουν προγραμματισθεί για το εγγύς μέλλον. Αυτό θα επιτρέψει στους εμπειρογνώμονες σε θέματα εκπαίδευσης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, στους δημοτικούς συμβούλους και στις σχολικές κοινότητες να αντλούν τις απαραίτητες πληροφορίες όσον αφορά την εμπειρία άλλων κρατών στον τομέα της γενικής και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και να συμμετέχουν ως ισότιμοι εταίροι σε συζητήσεις σε κεντρικό επίπεδο λήψης αποφάσεων με θέμα την περαιτέρω διαμόρφωση της γενικής και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Οι δείκτες

36. συμφωνεί με τη χρήση σημείων αναφοράς στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού τα οποία δεν θα πρέπει ωστόσο να οδηγούν σε μία συγκεκριμενομένη εναρμόνιση των συστημάτων στα επιμέρους κράτη μέλη.

37. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει μέτρα ποσοτικά (σημεία αναφοράς, στατιστικές) και ποιοτικά (ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών) ⁽¹³⁾. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει πρωτίστως να στηρίζονται στα ήδη υφιστάμενα μέτρα, να βασίζονται σε συγκρίσιμα στοιχεία και να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές καταστάσεις στα επιμέρους κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη καλούνται να εξετάσουν πως και σε ποιο βαθμό μπορούν να συμβάλουν στην από κοινού επίτευξη των στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες και τις εθνικές τους προτεραιότητες.

38. υπογραμμίζει ότι δεν έχει λυθεί το πρόβλημα των πόρων των περιφερειών και των δήμων που αναλαμβάνουν το επιπλέον διοικητικό και οικονομικό κόστος για την ανάπτυξη νέων δεικτών.

⁽⁹⁾ Ό.π.

⁽¹⁰⁾ CdR 33/2006 τελικό

⁽¹¹⁾ CdR 31/2006 τελικό

⁽¹²⁾ CdR 133/2008 τελικό

⁽¹³⁾ CdR 349/2002 τελικό

39. επισημαίνει ωστόσο ότι οι στόχοι που τέθηκαν για τέσσερα από τα πέντε σημεία αναφοράς που είχαν εγκριθεί το 2003 δεν θα έχουν επιτευχθεί έως το 2010. Επίσης, η πρόοδος των δραστηριοτήτων μάθησης μέσω ομοτίμων, ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών είναι ανεπαρκής. Τα στοιχεία αυτά συνηγορούν υπέρ μιας αναθεώρησης της ορθότητας των στόχων που έχουν τεθεί και/ή των μεθόδων εργασίας·

40. προτείνει στην Επιτροπή, στα κράτη μέλη και στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να εξετάσουν τους λόγους για τους οποίους δεν έχουν επιτευχθεί αυτά τα τέσσερα σημεία αναφοράς·

41. προσυπογράφει την πρόθεση της Επιτροπής όσον αφορά την αύξηση του σημείου αναφοράς για τη συμμετοχή των ενηλίκων στη διά βίου μάθηση από 12,5 % σε 15 %. Μια αύξηση είναι ιδιαίτερα σημαντική σε περίοδο κρίσης, στον βαθμό που είναι αναγκαίος ο επαγγελματικός αναπροσανατολισμός και η περαιτέρω επιμόρφωση πολλών μισθωτών·

42. υποστηρίζει την πρόταση δημιουργίας ενός νέου σημείου αναφοράς για την κινητικότητα, που έχει βασική σημασία, εφόσον ενισχύει την απασχολησιμότητα και καθιστά δυνατή την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, έστω και αν ο ορισμός αυτού του δείκτη πρέπει να διευκρινιστεί από την Επιτροπή. Χωρίς να διγεί η προσπάθεια που καταβάλλεται για τους φοιτητές, η οποία και πρέπει να συνεχιστεί, η ΕτΠ εκτιμά ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην κινητικότητα των μαθητευόμενων και των νέων που παρακολουθούν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης, τομέας στον οποίο δραστηριοποιούνται πολλές περιφέρειες·

43. συμφωνεί με τη δημιουργία ενός σημείου αναφοράς για τη χαμηλή επίδοση στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων, επεκτεινόμενου στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, αλλά τονίζει ότι απαιτείται η κατά προτεραιότητα εστίαση της περιοχής στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων της ανάγνωσης και της γραφής. Υπενθυμίζει ωστόσο ότι οι γνώσεις στον τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) και οι ξένες γλώσσες είναι σημαντικές για την απόκτηση γνώσεων και την υλοποίηση των στόχων της συνεχούς κατάρτισης και της διά βίου μάθησης. Τα παιδιά πρέπει να μπορούν να αποκτούν γνώσεις στον τομέα των ΤΠΕ σε πρώιμη ηλικία ⁽¹⁴⁾. Η ΕτΠ εφιστά την προσοχή στις κοινωνικές ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση σε αυτές τις τεχνολογίες, οι οποίες πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο κατάλληλων απαντήσεων από τα εθνικά, περιφερειακά ή τοπικά και ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, παρέχοντας έτσι στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές τη δυνατότητα να στηριχθούν στα υπάρχοντα προγράμματα της ΕΕ και στα νέα προγράμματα της Επιτροπής συμμετέχοντας ταυτόχρονα στην προσπάθεια καταπολέμησης του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού στο πλαίσιο της αναθεωρημένης στρατηγικής της Δισαβόνας. Επίσης, στις δομές αυτές πρέπει να ληφθεί υπόψη η σημασία που έχει για τους μετανάστες η εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής, ώστε να ευνοηθεί η κοινωνική τους ένταξη και η απασχολησιμότητά τους·

44. στο πλαίσιο της εφαρμογής της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, κατά τον προσδιορισμό νέων δεικτών και νέων τιμών αναφοράς σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ο έλεγχος των δεξιοτήτων ανάγνωσης και κατανόησης κειμένου θα πρέπει να αφορά επίσης τον εντοπισμό δεξιοτήτων σχετικά με το περιεχόμενο των μέσων επικοινωνίας, δεδομένου ότι σήμερα, σε ένα ηλεκτρονικό ή ψηφιακό περιβάλλον, το περιεχόμενο αυτό εκφράζεται με τον συνδυασμό γραπτών, εικονογραφικών και κινηματογραφικών μέσων·

45. υποστηρίζει ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται στους τομείς της ανάγνωσης, της γραφής, των μαθηματικών, των επιστημών και των ΤΠΕ δεν είναι καθόλου ασύμβατες με τη διδασκαλία άλλων σχολικών μαθημάτων που συμβάλλουν από κοινού στην καλλιέργεια άλλων προσόντων, όπως η δημιουργικότητα, ο αυτοσεβασμός, οι κοινωνικές ικανότητες ⁽¹⁵⁾·

46. συμφωνεί με τον στόχο να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος στον τομέα εκμάθησης δύο ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία και επικροεί συνεπώς το σημείο αναφοράς «Γλώσσες»·

47. είναι ιδιαίτερος επιφυλακτική ως προς τη θέσπιση σημείου αναφοράς για το ποσοστό των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η βολονταριστική προσέγγιση με στόχο την αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε 2 % του ΑΕγχΠ είναι καθ' εαυτή θετική, πλην όμως ο στόχος αυτός που συνεπάγεται τη συμμετοχή και του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, δεν πρέπει, αφενός, να απαλλάσσει τα κράτη μέλη από τις ευθύνες τους και, αφετέρου, να συνεπάγεται αύξηση της εισφοράς των νοικοκυριών για τη χρηματοδότηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πράγμα το οποίον θα μπορούσε να υπονομεύσει τον στόχο της ισότητας των ευκαιριών, ειδικότερα σε περίοδο κρίσης·

48. συμφωνεί με το σημείο αναφοράς σχετικά με την ολοκλήρωση του τριτοβάθμιου επιπέδου εκπαίδευσης, και συμμερίζεται την άποψη να καταργηθεί το υπάρχον σημείο αναφοράς σχετικά με τον αριθμό των αποφοίτων σχολών μαθηματικών, θετικών επιστημών και τεχνολογίας· εκτιμά δεόντως την προσοχή που δίδεται στο πρόβλημα της ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στους κλάδους αυτούς. Ας υπενθυμισθεί εδώ η γνωμοδότηση της ΕτΠ για την ανακοίνωση της Επιτροπής: Προς μια κοινωνική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα των φύλων ⁽¹⁶⁾·

49. διατηρεί επιφυλάξεις ως προς την πρόταση της Επιτροπής να θεσπίσει σημείο αναφοράς για την απασχολησιμότητα. Η αναζήτηση συσχετισμού μεταξύ του επιπέδου σπουδών και της ικανότητας εισόδου στην αγορά εργασίας αποτελεί κοινό μέλημα. Ωστόσο, κρίνεται αναγκαίο να εισαχθούν και άλλες μεταβλητές, και ειδικότερα η κατάσταση της οικονομίας. Συνεπώς, η προσέγγιση θα πρέπει να διευκρινιστεί περισσότερο·

50. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση σημείου αναφοράς για την προσχολική διδασκαλία, εφόσον η πρόωγη μάθηση δημιουργεί νέες δυνατότητες ανάπτυξης και κατέχει σημαντική θέση στη διεργασία της διά βίου μάθησης·

51. συμφωνεί να διατηρηθεί το σημείο αναφοράς σχετικά με τους νέους που αποχωρούν πρόωρα από το σχολείο και φρονεί ότι μπορεί να αναληφθούν διάφορες δράσεις για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός·

52. είναι επιφυλακτική, με βάση την υπάρχουσα γνώση, ως προς την πρόταση περί ενός καθορισμένου σημείου αναφοράς για την καινοτομία και τη δημιουργικότητα. Η ΕτΠ υποστηρίζει, ωστόσο, να εξετάσουν τα κράτη μέλη τη δυνατότητα ανάπτυξης δεικτών που μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση των δράσεων των κρατών μελών στον τομέα της καινοτομίας και της δημιουργικότητας·

⁽¹⁵⁾ Ό.π.

⁽¹⁶⁾ Βλ.. CdR 233/2000 τελικό

⁽¹⁴⁾ CdR 349/2002 τελικό

53. προτείνει να εξεταστεί το ενδεχόμενο προώθησης της ανταλλαγής πληροφοριών και από κοινού εφαρμογής των βέλτιστων πρακτικών μεταξύ κρατών σχετικά με τα σημεία αναφοράς που είναι η καινοτομία, η δημιουργικότητα και η απασχολησιμότητα. Οι περιφέρειες πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στο εγχείρημα αυτό·

54. συμμερίζεται το πνεύμα αποφασιστικότητας που επιδεικνύεται, προκειμένου να διατηρηθούν και να επεκταθούν αποτελεσματικές και φιλόδοξες πολιτικές στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Η σημερινή οικονομική κρίση δεν πρέπει να αποσπάσει την προσοχή μας από τον στόχο αυτό, αντιθέτως πρέπει μας κατευθύνει προς αυτόν.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Απλοποιημένη ΚΓΠ — προς όφελος όλων»
(2010/C 79/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επιθυμεί να επιβεβαιώσει την προσήλωσή της στη διατήρηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και την απόρριψη κάθε μορφής επανεθνικοποίησης·
- υποστηρίζει ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, πρέπει να επιτρέπεται η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων προσαρμοσμένων σε καταστάσεις κρίσης (κλιματικής, υγειονομικής, οικονομικής)·
- θεωρεί ότι πέραν των μέτρων της Επιτροπής, τα κράτη μέλη, καθώς και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οφείλουν επίσης να ενθαρρύνουν τις ανταλλαγές εμπειριών, να διεξάγουν συγκριτικές μελέτες και να εντοπίζουν τα καλύτερα αποτελέσματα, ιδιαίτερα όσον αφορά τη μείωση των διοικητικών δαπανών·
- φρονεί ότι η Κοινή Γεωργική Πολιτική πρέπει να ανταποκριθεί στους στόχους της εδαφικής συνοχής·
- εύχεται η απλοποίηση της ΚΓΠ να οδηγήσει σε μία πιο δίκαιη ΚΓΠ, που θα κατανέμει σε πιο ισότιμη βάση τις ενισχύσεις μεταξύ των εκμεταλλεύσεων, των τομέων και των περιοχών·
- διευκρινίζει δε ότι η επιδιωκόμενη και απαραίτητη απλοποίηση πρέπει να μεγιστοποιήσει τις δυνατότητες αντίδρασης για την αντιμετώπιση των κρίσεων στις αγορές γεωργικών προϊόντων, καθώς και των απρόβλεπτων κλιματολογικών και υγειονομικών συμβάντων.

Εισηγητής: ο κ. Olivier BERTRAND (FR/PPE), μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Saint-Sylvain de Bellegarde

Κείμενο αναφοράς

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με θέμα: «Απλοποιημένη ΚΓΠ για την Ευρώπη – Προς όφελος όλων»

COM(2009) 128 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. υπενθυμίζει ότι η παρούσα γνωμοδότηση σχετικά με την προτεινόμενη απλοποίηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) εκπονείται σε ένα πολύ ιδιαίτερο οικονομικό πλαίσιο και σε μία ενδιάμεση χρονική στιγμή μεταξύ του διαγνωστικού ελέγχου της ισχύουσας ΚΓΠ και της διαμόρφωσης της εξελικτικής πορείας της ΚΓΠ μετά το 2013 με τις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές στο επίκεντρο·

2. τονίζει ότι η εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομίας και η αλλαγή του κλίματος καθιστούν υποχρεωτική τη δημιουργία σαφούς πλαισίου για κοινές πολιτικές υποστήριξης ενός κλάδου δραστηριότητας όπως η γεωργία, προκειμένου να εξασφαλισθούν κατά τρόπον αποτελεσματικότερο οι όροι κανονιστικής ρύθμισης του συγκεκριμένου κλάδου σε όλα τα είδη παραγωγής και σε όλες τις εδαφικές περιοχές, και να αποτελέσουν έτσι τα ίδια τα θεμέλια της πολιτικής αυτής·

3. εκτιμά ότι σε αυτό το πλαίσιο η κοινοτική προτίμηση, χωρίς να φθάνει ως τον προστατευτισμό, και η αγορά τοπικών προϊόντων αποκτούν όλη τη σημασία τους και αποτελούν απαντήσεις στο φλέγον ζήτημα των όρων κάλυψης του συνόλου των παγκόσμιων διατροφικών αναγκών·

4. σημειώνει ότι η Κοινή Γεωργική Πολιτική πρέπει να λάβει υπόψη την παραγωγή τροφίμων ποιότητας, αλλά και τους όρους που αφορούν συγκεκριμένα βασικές στρατηγικές, όπως η χρήση της γης και η ανάπτυξη της υπαίθρου (δασική στρατηγική, ζώνες με μειονεκτήματα κ.λπ.). Η εν λόγω πολιτική πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται στους στόχους της εδαφικής συνοχής για τις γεωγραφικά μεγάλες ηπειρωτικές ενότητες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ·

5. θεωρεί ότι, σύμφωνα με τις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών, η απλοποίηση της ΚΓΠ πρέπει να προσανατολίζεται προς όλους τους επαγγελματικούς φορείς, αλλά και να έχει ως στόχο την καλύτερη κατανόηση των πολιτών σχετικά με την αναγκαιότητα της ύπαρξης της ΚΓΠ και την προάσπιση ενός από τους πυλώνες της ευρωπαϊκής οικονομίας·

6. φρονεί ότι η ΚΓΠ πρέπει να στραφεί προς το μέλλον: όπως συνιστά η ΕτΠ στο σχετικό ψήφισμα που υιοθετήθηκε από την ολομέλεια της τον Ιούνιο του 2009, ενόψει της διάσκεψης κορυφής του ΟΗΕ για την αλλαγή του κλίματος, που θα διεξαχθεί στην Κοπεγχάγη, η αλλαγή του κλίματος είναι μια διάσταση που πρέπει να ενσωματωθεί στη γεωργία, και να επιδειχθεί μέριμνα για τη μείωση της κατανάλωσης και της παραγωγής αερίων του θερμοκηπίου·

Σημειώσεις επί του κειμένου της ανακοίνωσης κατά χρονολογική σειρά

7. διευκρινίζει ότι η απλοποιημένη ΚΓΠ πρέπει να είναι κατανοητή, ευανάγνωστη και εύληπτη τόσο από τους γεωργούς όσο και από όλους τους θεσμικούς και οικονομικούς φορείς και τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

8. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «Επιτροπή») και των κρατών μελών στο γεγονός ότι η απλοποίηση της ΚΓΠ δεν συνεπάγεται τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ με αλλαγή των κανόνων εφαρμογής της. Η απλοποίηση θα πρέπει να νοείται ως εξέλιξη. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οι κανόνες της ΚΓΠ δεν θα μπορούν να αλλάξουν σε δεδομένα χρονικά διαστήματα χωρίς να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι κύκλοι παραγωγής γεωργικών προϊόντων·

9. κρίνει επιθυμητό η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία απλοποίησης της ΚΓΠ για μια πιο ουσιαστική, ολοκληρωμένη και αντικειμενική ενημέρωση των ευρωπαίων πολιτών και των γεωργών, υπενθυμίζοντας διαρκώς τους στόχους, τα μέσα που χρησιμοποιούνται, καθώς και το πρόγραμμα δράσης για την ΚΓΠ·

10. υπενθυμίζει ότι «μία απλοποιημένη ΚΓΠ για όλους πρέπει να είναι μία ΚΓΠ κατανοητή από όλους»·

11. επισημαίνει στην Επιτροπή ότι οι γεωργοί και οι πολίτες στις διάφορες περιοχές δεν είναι ενήμεροι για την απλοποίηση, η οποία έχει ωστόσο ξεκινήσει ήδη από το 2005·

12. διερωτάται εάν η «εκκαθάριση» της γεωργικής νομοθεσίας είναι πραγματικά σημαντική δεδομένου ότι αφορά μόνον τους κανόνες για τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Εκφράζει την έκπληξη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή περιορίζει την επιχειρηματολογία της μόνο σε αυτόν τον τομέα, αν και ο τομέας αυτός χρήζει ιδιαίτερης προσοχής·

13. υποστηρίζει ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, πρέπει να επιτρέπεται η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στην ευρωπαϊκή γεωργία η οποία αποτελεί αντικείμενο κοινής πολιτικής και μάλιστα οι ενισχύσεις να προσαρμόζονται σε καταστάσεις κρίσης (κλιματικής, υγειονομικής, οικονομικής), ενώ παράλληλα διατηρούνται και επιβεβαιώνονται τα θεμέλια της ΚΓΠ (βλ. προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών).

14. θεωρεί ότι πέραν της σύστασης ομάδας εμπειρογνομόνων εκ μέρους της Επιτροπής, τα κράτη μέλη, καθώς και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οφείλουν επίσης να ενθαρρύνουν τις ανταλλαγές εμπειριών, να διεξάγουν συγκριτικές μελέτες και να εντοπίζουν τα καλύτερα αποτελέσματα, ιδιαίτερα όσον αφορά τη μείωση των διοικητικών δαπανών. Κάθε κράτος μέλος πρέπει, ακριβώς όπως και η Επιτροπή, να επιδιώκει τη συμμετοχή των επαγγελματιών γεωργών στην επικράτειά του.

15. επισημαίνει στην Επιτροπή ότι, με την πρόφαση της απλοποίησης, πραγματοποιήσε τελικά μια μεταρρύθμιση η οποία επέφερε σημαντικές ανακατατάξεις σε όλες τις περιοχές.

16. διερωτάται αν οι γεωργοί αντιλαμβάνονται τον «φιλικό» προς τους γεωργούς χαρακτήρα του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης, φρονεί δε ότι η συνεκτίμηση στοιχείων, όπως οι φράχτες και οι τοίχοι, αποτελεί μέτρο γενικού ενδιαφέροντος για όλους.

17. εκφράζει την ικανοποίησή της επειδή η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι είναι αναγκαίο να διεξάγονται τακτικά εκτιμήσεις επιπτώσεων και αξιολογήσεις. Η διαδικασία αυτή πρέπει να ακολουθηθεί επίσης κατά τον προσανατολισμό μιας ΚΓΠ καλύτερα προσαρμοσμένης στις περιφέρειες και τους επαγγελματίες του κλάδου με ορίζοντα το 2013, ως απόρροια του «διαγνωστικού ελέγχου» και της απλοποίησης.

18. υπενθυμίζει τη σημασία της καλύτερης διαβούλευσης με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και την αναγκαία ένταξη της ΚΓΠ στη δυναμική της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης όπως διατυπώνεται από την Επιτροπή των Περιφερειών στη Λευκή της Βίβλο, για λόγους μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας, ισότητας και αυξημένης συμμετοχής όλων στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

19. τονίζει την ανάγκη να διατίθενται σε όλα τα επίπεδα της Επιτροπής δεδομένα πληροφορικής σχετικά με τη γεωργική δραστηριότητα τα οποία να μπορούν να αξιοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο. Η ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

20. εκφράζει την έκπληξή της για τις προτεραιότητες που τίθενται στο σχέδιο δράσης και εκφράζει την ελπίδα ότι θα ταξινομηθούν κατά σειρά σπουδαιότητας και θα υποβληθούν σταδιακά.

21. ζητεί από την Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η πολλαπλή συμμόρφωση παραμένει βασική αρχή του συστήματος άμεσων πληρωμών της ΚΓΠ. Πιστεύει, ωστόσο, παράλληλα ότι και η απλοποίηση ως ένα βαθμό είναι αναγκαία και συνηγορεί υπέρ της θέσπισης ορθολογικών απαιτήσεων για τους παραγωγούς που μπορούν κατ' επέκταση να αξιολογηθούν αντικειμενικά από τις διοικήσεις που διαχειρίζονται τις πληρωμές αυτές.

22. προτρέπει την Επιτροπή να καταδείξει ότι η ενιαία ΚΟΑ (κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών), με το σύνολο των κανόνων εφαρμογής που θεσπίζει για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, συνιστά πραγματικά επωφελή απλοποίηση για τους επαγγελματίες του κλάδου, τους πολίτες και τις περιοχές.

23. επαναλαμβάνει ότι η μείωση του διοικητικού φόρτου θα πρέπει να είναι επωφελής για τις περιοχές, τους πολίτες και τους γεωργούς και να εφαρμόζεται σε όλα τα είδη παραγωγής. Η ΕτΠ τονίζει εξάλλου ότι η μείωση των επιβαρύνσεων πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται στους στόχους της ΚΓΠ.

24. διατηρεί επιφυλάξεις ως προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής σχετικά με τα καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης και την ερωτά εάν ο προσανατολισμός της ΚΓΠ προς τη μεγαλύτερη αποσύνδεση αποτελεί πράγματι απλοποίηση που σέβεται την ποικιλομορφία των περιοχών. Η ΕτΠ επιθυμεί, επίσης, η απλοποίηση της ΚΓΠ μέσω του «διαγνωστικού ελέγχου» να έχει ως απτό αποτέλεσμα μια καλύτερη ΚΓΠ για όλους, μια δικαιότερη ΚΓΠ που θα κατανέμει σε πιο ισότιμη βάση τις ενισχύσεις μεταξύ των εκμεταλλεύσεων, των τομέων και των περιοχών.

25. εφιστά για μία ακόμη φορά την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη να ληφθούν υπόψη όλοι οι τομείς παραγωγής γεωργικών προϊόντων με τους εκάστοτε κύκλους τους.

26. επιθυμεί, σε κάθε περίπτωση και ως ζήτημα προτεραιότητας, να εναρμονισθούν οι κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης σε όλες τις περιοχές της Ένωσης με βάση τον ελάχιστο κοινό παρονομαστή.

27. επισημαίνει στην Επιτροπή την ανάγκη να είναι η ανακοίνωσή της κατανοητή, πλήρης και ευανάγνωστη για τους πολίτες και τους γεωργούς.

28. υποστηρίζει ότι η ποιότητα πρέπει να αποτελέσει θεμέλιο της ΚΓΠ και ότι δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί.

29. διευκρινίζει ότι είναι σκόπιμη η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών και στην αναζήτηση μεθόδων απλοποίησης.

30. επιθυμεί την ενίσχυση των πολιτικών για ακόμη πιο επαγγελματικά ευρωπαϊκά δίκτυα παραγωγής που θα επιτρέψουν στην ευρωπαϊκή βιομηχανία γεωργικών ειδών διατροφής, έναν από τους οικονομικούς πυλώνες της Ευρώπης, να ενισχυθεί, να συνεχίσει να αναπτύσσεται και να προσαρμόζεται στις αλλαγές του κλίματος και της παγκόσμιας οικονομίας.

31. ζητά τα εργαλεία της ΚΓΠ να ανταποκρίνονται ακόμη ταχύτερα στις ανάγκες της παραγωγής σε περιόδους κρίσης (της αγοράς, κλιματικές, κοινωνικές και υγειονομικές κ.λπ.). Ένας αποτελεσματικός θεσμοθετημένος μηχανισμός πρέπει να περιέχει απλά εργαλεία που θα επιτρέπουν, με τη συγκέντρωση των μέσων προς όφελος της παραγωγής, την εγγύηση αξιοπρεπών εισοδημάτων για τους γεωργούς που βρίσκονται αντιμέτωποι με την εκάστοτε κρίση.

32. υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην προσπάθειά της να προτρέψει τα κράτη μέλη να προβούν σε μεγαλύτερη απλοποίηση με στόχο την επίτευξη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στα πλαίσια της κοινής πολιτικής. Η επικουρικότητα δεν πρέπει να επιφέρει πολυπλοκότητα και πολλαπλασιασμό των διοικητικών διαδικασιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τον σεβασμό ενός ευρωπαϊκού προτύπου γεωργικών προϊόντων διατροφής·

33. επαναλαμβάνει ότι η προτεραιότητα που δίδεται στην αγροτική ανάπτυξη πρέπει να θεωρείται ότι παρέχει προστιθέμενη αξία στις περιφέρειες και όχι ότι αντικαθιστά τις πολιτικές των κρατών μελών ή των τοπικών αρχών. Η αγροτική ανάπτυξη πρέπει να αποτελεί μέρος των μεγάλων ευρωπαϊκών στρατηγικών (ΛΙΣΣΑΒΟΝΑ-GÖTEBORΓ) και να πλαισιώνεται από γενικές αρχές όπως η εδαφική συνοχή και η αλληλεγγύη που τη συμπληρώνει, αλλά και από τις μεγάλες πολιτικές που είναι απαραίτητες για τον σχεδιασμό χρήσεων γης στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Παράλληλα η γεωργική και παραγεωργική πολιτική πρέπει να εξακολουθήσει να αναπτύσσεται στο πλαίσιο συμπράξεων του τύπου LEADER·

Συμπεράσματα

34. επιθυμεί να επιβεβαιώσει την προσήλωσή της στη διατήρηση μιας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και την απόρριψη κάθε μορφής επανενθινοποίησης. Η πολιτική αυτή, η οποία δεν πρέπει να λησμονείται ότι εφαρμόζεται σε ένα πλαίσιο οικονομικής κρίσης, αποτελεί δίκαιη ρύθμιση των αγορών. Κατά τη μελλοντική της εξέλιξη, οφείλει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των κλάδων παραγωγής σε καθεμία από τις περιοχές της Ένωσης με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη. Κρίνεται δε απαραίτητο να συμπεριληφθεί η εν λόγω προσέγγιση σε μία ΚΓΠ προσαρμοσμένη στον ορίζοντα του 2013 και στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών προοπτικών·

35. διερωνύεται κατά πόσον η απλοποίηση της ΚΓΠ που προτείνεται από την Επιτροπή, ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους των πρόσφατων συζητήσεων σχετικά με τον «διαγνωστικό έλεγχο» και στους προσανατολισμούς που προκύπτουν από αυτές, συνιστά δε να συνεχισθούν σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και σε στενή συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι προσπάθειες για τη βελτίωση των συνθηκών εφαρμογής της καίριας αυτής κοινοτικής πολιτικής από τους επαγγελματικούς φορείς και της κατανόησής της από τους πολίτες που είναι και καταναλωτές·

36. επισημαίνει, επιπλέον, ότι η επιδιωκόμενη αναγκαία απλοποίηση πρέπει να μεγιστοποιήσει τη δυνατότητα αντίδρασης για την αντιμετώπιση των κρίσεων στις αγορές γεωργικών προϊόντων, καθώς και των απρόβλεπτων κλιματολογικών και υγειονομικών συμβάντων· ειδικά η σημερινή κρίση του γαλακτοκομικού τομέα απαιτεί ταχεία δράση και την θέσπιση απλών και ευέλικτων μέτρων προσανατολισμού της αγοράς·

37. θεωρεί επιτακτική την ανάγκη καλύτερης ενημέρωσης σχετικά με την υφιστάμενη ΚΓΠ, ούτως ώστε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (πολίτες, καταναλωτές, γεωργοί, τοπικές και περιφερειακές αρχές) να μπορούν να ταυτιστούν καλύτερα με την εν λόγω πολιτική·

38. επιθυμεί να αποφασίσει η Ευρώπη τη μετεξέλιξη της γεωργικής αυτής πολιτικής σε μια πιο φιλόδοξη κοινή γεωργική και επισιτιστική πολιτική που θα μπορούσε να ονομασθεί ΚΓΕΠ. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η πολιτική αυτή θα έχει θετικό αντίκτυπο τόσο στο εσωτερικό της Ένωσης όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Η επιτυχία της πολιτικής αυτής θα διευκολύνει την αποκατάσταση των απαραίτητων μεγάλων ισορροπιών και της σταθερότητας παγκοσμίως·

39. προσδοκά ότι, έως το 2013, τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο θα θέσουν ως στόχο να χαράξουν παρόμοια πολιτική με δημοσιονομικές προοπτικές, συμβατή με τους στόχους και τους κανόνες εφαρμογής που ισχύουν σε όλα τα επίπεδα.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα το πρόγραμμα της Στοκχόλμης: Προκλήσεις και ευκαιρίες για ένα νέο πολυετές πρόγραμμα για τον χώρο ελευθερίας, ασφαλείας και δικαιοσύνης της ΕΕ

(2010/C 79/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- συμφωνεί ως προς τις πολιτικές προτεραιότητες του νέου προγράμματος, και υπενθυμίζει ότι η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών έχει καθοριστική σημασία για την οικοδόμηση της Ευρώπης των πολιτών, ενώ παράλληλα προσφέρει μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμότητα στο όλο εγχείρημα·
- πιστεύει ότι οι πολιτικές που αναπτύσσονται στα πεδία της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων πρέπει να συντονιστούν και να ενταχθούν στις λοιπές πολιτικές της Ένωσης, και τονίζει ότι απαιτείται καλύτερος συντονισμός των ζητημάτων δικαιοσύνης, ασφάλειας και εσωτερικών υποθέσεων με την οικονομική, κοινωνική και εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η συνεκτικότητα της πολιτικής αυτής·
- υπενθυμίζει την ανάγκη επίτευξης ισορροπίας μεταξύ των ζητημάτων ασφαλείας και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, με την ανάπτυξη συνεκτικών μέσων στο χώρο ελευθερίας, ασφαλείας και δικαιοσύνης·
- επισημαίνει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει δικαιώματα σε όλα τα πρόσωπα, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή από το διοικητικό καθεστώς της διαμονής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και τονίζει τη σημασία που έχει η αρχή της κατοικίας για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σε σχέση με τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ειρήνης·
- πιστεύει ότι, για την καταπολέμηση αδικημάτων που υπονομεύουν την ασφάλεια των πολιτών, όπως η τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα, ιδιαίτερα η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση ναρκωτικών και η σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων, η πρόληψη έχει εξίσου μεγάλη σημασία με τη δίωξη, και υπενθυμίζει στην Επιτροπή τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς στην ανάπτυξη στρατηγικών πρόληψης του εγκλήματος·
- πιστεύει ότι η Επιτροπή των Περιφερειών θα έπρεπε να συνδέεται με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και, υπ' αυτήν την έννοια, να συμμετέχει άμεσα στην εφαρμογή και ανάπτυξη του προγράμματος της Στοκχόλμης και του αντίστοιχου σχεδίου δράσης, καθώς και στη χάραξη και τη θέση σε εφαρμογή των προβλεπόμενων σε αυτό μηχανισμών και μέσων αξιολόγησης, εφόσον σχετίζονται με αρμοδιότητές της.

Εισηγήτρια: η κ. Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PSE), Γραμματέας για θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κυβέρνηση της Καταλονίας

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην υπηρεσία των πολιτών

COM(2009) 262

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια στην Ευρώπη μετά το 2005: Αξιολόγηση του προγράμματος της Χάγης και σχέδιο δράσης

COM(2009) 263

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές συστάσεις

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρωτοβουλία της Επιτροπής να προωθήσει περαιτέρω τη θέσπιση ενός πραγματικού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην υπηρεσία των πολιτών, και συμφωνεί με την Επιτροπή που επισημαίνει τη σημασία του χώρου αυτού σε έναν κόσμο με αυξανόμενη κινητικότητα·

2. επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να παράσχει στην Ένωση ένα νέο πολυετές πρόγραμμα που θα καθορίζει, για την προ-σεχή πενταετία, τις προτεραιότητες στους τομείς που συνδέονται με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Διαπιστώνει ωστόσο, ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής δεν περιέχει καμία αναφορά στις αλλαγές που προκύπτουν για τον τομέα αυτό με βάση τη συνθήκη της Λισαβόνας·

3. φρονεί ότι το νέο πρόγραμμα θα πρέπει να είναι αρκετά φιλόδοξο ώστε να εγγυάται ουσιαστική πρόοδο στους τομείς αυτούς, αλλά και να αποδίδει μεγαλύτερη σημασία στην αξιολόγηση των πρωτοβουλιών που προτάθηκαν κατά την προηγούμενη δεκαετία, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά του και να επιτευχθούν όντως οι στόχοι του·

4. τονίζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, για μία ακόμη φορά, η Επιτροπή δεν αποδίδει επαρκή σημασία στον ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης·

5. υπενθυμίζει ότι οι τομείς τους οποίους καλύπτει η ανακοίνωση παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, δεδομένου ότι έχουν άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των πολιτών που διαμένουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις ίδιες τις λειτουργίες των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

6. επαναλαμβάνει ότι, ως πολιτικό σώμα που εκπροσωπεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, η Επιτροπή των Περιφερειών είναι ένα εκ των ενδεδειγμένων βημάτων που προσφέρονται για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ευρωπαίων πολιτών και την εξασφάλιση της τήρησης των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν την ιδιότητά τους·

7. πιστεύει ότι η Επιτροπή των Περιφερειών θα έπρεπε να συνδέεται με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και, υπ' αυτήν την έννοια, να συμμετέχει άμεσα στην εφαρμογή και ανάπτυξη του προγράμματος της Στοκχόλμης και του αντίστοιχου σχεδίου δράσης, καθώς και στη χάραξη και τη θέση σε εφαρμογή των προβλεπόμενων σε αυτό μηχανισμών και μέσων αξιολόγησης, εφόσον σχετίζονται με αρμοδιότητές της·

8. επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της να προωθήσει ένα πολυεπίπεδο σύστημα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η πρόοδος που σημειώνεται ως προς τη θέσπιση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης τοποθετεί τους πολίτες στο επίκεντρο του εγχειρήματος·

9. υπενθυμίζει την ανάγκη επίτευξης ισορροπίας μεταξύ των ζητημάτων ασφαλείας και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, με την ανάπτυξη συνεκτικών μέσων στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης·

10. έχει την εντύπωση ότι η πρόοδος δεν ήταν η αναμενόμενη, και υπενθυμίζει στα κράτη μέλη ότι η επιβράδυνση της προόδου σε ό,τι αφορά τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης μπορεί να θίξει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ευρωπαίων πολιτών·

11. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η εξασφάλιση της πραγματικής εφαρμογής της νομοθεσίας είναι καθοριστική για την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και προς τούτο συµμερίζεται την ανησυχία για τις αποκλίσεις που παρουσιάζει η μεταφορά των οδηγιών στις επιμέρους εθνικές νομοθεσίες, και καλεί την Επιτροπή να χαράξει νέα και ανανεωμένα μέτρα που θα εγγυώνται ότι το πνεύμα και το γράμμα των κανόνων και των πολιτικών που υιοθετούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα αντικατοπτρίζεται στις εθνικές νομοθεσίες·

12. επισημαίνει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία είναι μια από τις βασικές συνιστώσες της ιδιότητας του ευρωπαίου πολίτη και ζητά από την Επιτροπή να λάβει μέτρα για την ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας·

13. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, ως διοικητικές αρχές που έρχονται σε άμεση επαφή με τους πολίτες, μπορούν να αναλάβουν αξιοσημείωτο ρόλο στους μηχανισμούς και τα μέσα αξιολόγησης. Συνεπώς, ευθυγραμμισμένη με τη σύσταση που διατύπωσε η ομάδα υψηλού επιπέδου για το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής δικαιοσύνης, ζητά να συμμετάσχει στην επεξεργασία των ρυθμίσεων αυτών, ώστε να ληφθούν καλύτερα υπόψη οι πρακτικές εμπειρίες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

14. προτείνει, κατά συνέπεια, να εξετασθεί αναλυτικά η εξωτερική διάσταση των ευρωπαϊκών υποθέσεων στο σχέδιο δράσης του προγράμματος της Στοκχόλμης, το οποίο θα μπορούσε να αφορά, συγκεκριμένα, κοινά συμφέροντα στον τομέα της νόμιμης και της παράνομης μετανάστευσης και του ασύλου, τη συνεργασία σε ζητήματα σχετικά με την προστασία των συνόρων, καθώς και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του εγκλήματος. Επίσης, προτείνει να δοθεί έμφαση σε επιμέρους θέματα ανά περιοχές, σε ένα πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών, σε εγγυήσεις για την προστασία των θεμελιωδών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη διαφάνεια και την ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες, στην προστασία των προσωπικών δεδομένων καθώς και σε συναφείς νομικές εγγυήσεις για τους πολίτες της ΕΕ και τους υπηκόους τρίτων χωρών·

15. συμφωνεί ότι οι πολιτικές που αναπτύσσονται στα πεδία της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων πρέπει να συντονιστούν και να ενταχθούν στις λοιπές πολιτικές της Ένωσης και τονίζει ότι απαιτείται καλύτερος συντονισμός των ζητημάτων δικαιοσύνης, ασφάλειας και εσωτερικών υποθέσεων με την οικονομική, κοινωνική και εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η συνεκτικότητα της πολιτικής αυτής·

16. συμφωνεί ως προς τις πολιτικές προτεραιότητες του νέου προγράμματος, και υπενθυμίζει ότι η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών έχει καθοριστική σημασία για την οικοδόμηση της Ευρώπης των πολιτών, ενώ παράλληλα προσφέρει μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμότητα στο όλο εγχείρημα·

17. συμμερίζεται το μέλημα για την εκχώρηση δημοσιονομικών πόρων στις πολιτικές προτεραιότητες, και επισημαίνει ότι απαιτείται η εξασφάλιση της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διαμόρφωση των δημοσιονομικών μέσων που απευθύνονται στα πεδία για τα οποία αυτές διαθέτουν αρμοδιότητες·

18. παρατηρεί ότι ο έλεγχος της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας πραγματοποιείται μόνο στα πλαίσια των λεπτομερών προτάσεων και συνιστά να εξασφαλιστεί η απόλυτη τήρηση των αρχών αυτών στο σχέδιο δράσης που αναμένεται να υιοθετηθεί τον Δεκέμβριο του 2009·

19. ζητά να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εξασφάλιση της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς η αρχή αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη για την επανενδικοποίηση αρμοδιοτήτων·

Μια Ευρώπη των δικαιωμάτων

20. επικροτεί τη βούληση της Ένωσης να προχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και υπενθυμίζει ότι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων πρέπει να βρίσκεται στη βάση οιασδήποτε δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών της·

21. επισημαίνει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει δικαιώματα σε όλα τα πρόσωπα, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή από το διοικητικό καθεστώς της διαμονής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και τονίζει τη σημασία που έχει η αρχή της κατοικίας για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σε σχέση με τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ειρήνης·

22. τονίζει ότι η εφαρμογή της οδηγίας για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων έχει καθοριστική σημασία για την εξασφάλιση του δικαιώματος των ευρωπαίων πολιτών και των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στα κράτη μέλη, και υπενθυμίζει ότι η οδηγία αυτή δεν έχει μεταφερθεί πλήρως στο δικαιο κανενός κράτους μέλους ⁽¹⁾·

23. διαπιστώνει με ανησυχία ότι οι υπήκοοι τρίτων κρατών που έχουν μακροχρόνια άδεια παραμονής και είναι μέλη οικογένειας πολιτών της ΕΕ, υπόκεινται κατά την είσοδο και διαμονή τους σε περιορισμούς που συνιστούν δυσμενή διάκριση λόγω της εθνικής τους καταγωγής, και ζητά να ληφθεί μέριμνα ώστε να πάψουν αυτές οι διακρίσεις·

24. υποστηρίζει οιαδήποτε πρωτοβουλία μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού, του αντισημιτισμού, της ξενοφοβίας και της ομοφοβίας, ζητά να υιοθετηθεί σύντομα η πρόταση οδηγίας για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM 2008/426), και υπενθυμίζει τον μείζονα ρόλο που μπορούν να αναλάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές για την πρόληψη και τον εντοπισμό εκδηλώσεων ξενοφοβίας και ρατσισμού, καθώς και τον ρόλο τους για την αγωγή σε θέματα δημοκρατικών αρχών. Φρονεί, επίσης, ότι το Ευρωπαϊκό Έτος καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, το 2010, αποτελεί ευκαιρία για να δοθεί νέα ώθηση στη σύλληψη και στην εφαρμογή πολιτικών για την καταπολέμηση διακρίσεων σε βάρος ευάλωτων κοινωνικών ομάδων·

25. συμφωνεί ότι απαιτείται η θέσπιση πλήρους καθεστώτος προστασίας δεδομένων, που θα βασίζεται στο θεμελιώδες δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα περιλαμβάνει μέσα ανάλογα προς τους στόχους του και θα εξασφαλίζει προστασία υψηλού επιπέδου·

⁽¹⁾ Βλ. την ανακοίνωση «Κατευθυντήριες γραμμές για την καλύτερη ενσωμάτωση και εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/EK σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών», COM(2009) 313/4.

26. εκδηλώνει την ανησυχία της για την ταχύτατη αύξηση των ψηφιακών πληροφοριών που αφορούν τους πολίτες, η οποία προέκυψε από την ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, υπενθυμίζει τη σημασία που αποδίδουν οι ευρωπαίοι πολίτες στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής ⁽²⁾, και πιστεύει ότι το πρόγραμμα της Στοκχόλμης και το πρόγραμμα δράσης της Επιτροπής που θα ακολουθήσει θα πρέπει να αποδώσουν μεγαλύτερη προσοχή στην ανάπτυξη μιας στρατηγικής προσέγγισης, στηριζόμενης σε τεχνολογίες «σεβασμού της ιδιωτικής ζωής κατά το σχεδιασμό» («privacy by design») και «ευαισθητοποίησης ως προς την ιδιωτική ζωή» («privacy aware») ⁽³⁾.

27. εκφράζει τις ανησυχίες της για τη χαμηλή συμμετοχή των πολιτών της Ένωσης στις ευρωεκλογές, ομολογεί ότι και η ίδια, ως όργανο της ΕΕ, δεν έπραξε όσα έπρεπε στον τομέα αυτό και λυπάται που η Επιτροπή δεν παρουσιάζει πραγματικά καινοτόμες ιδέες για την τόνωση της συμμετοχής στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης ⁽⁴⁾.

28. προτρέπει την Επιτροπή να αναζητήσει νέους τρόπους για την προώθηση νέων μορφών συμμετοχής, βασιζόμενων στις νέες τεχνολογίες, και να δώσει έμφαση στην αξία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και άλλων πρωτοβουλιών, όπως η ηλεκτρονική συμμετοχή, προκειμένου να τονωθεί η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά ⁽⁵⁾.

29. πιστεύει ότι πρέπει να ενισχυθούν οι μηχανισμοί ενημέρωσης που θα προσφέρουν στους ευρωπαίους πολίτες καλύτερη γνώση των δικαιωμάτων τους ως πολιτών, ιδίως όσον αφορά τη διπλωματική και προξενική προστασία σε τρίτες χώρες όπου το κράτος τους δεν εκπροσωπείται επίσημα.

30. διαπιστώνει ότι είναι αναγκαίο να βελτιωθεί το σύστημα κοινής πρακτικής εκπαίδευσης στον τομέα της πολιτικής προστασίας, και συντάσσεται με την πρόταση της τελικής έκθεσης της ομάδας «Μέλλον», να προωθηθεί η δικτύωση της κατάρτισης και ο κοινός ορισμός των προδιαγραφών κατάρτισης ⁽⁶⁾.

⁽²⁾ Ευρωβαρόμετρο «Data Protection in the European Union. Citizens' perceptions. Analytical Report, Φεβρουάριος 2008.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων «on the Communication from the Commission to the European Parliament and the Council on an Area of freedom, security and justice serving the citizen» (http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2009/09-07-10_Stockholm_programme_EN.pdf).

⁽⁴⁾ Επί του προκειμένου, προτρέπεται η Επιτροπή να συμβουλευθεί την μελέτη «Participation in the European Project: how to mobilize citizens at local, regional, national, and European levels» (Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό όραμα: πώς θα κινητοποιηθούν οι πολίτες σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο), την οποία έχει αναθέσει η Επιτροπή των Περιφερειών στο Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών – VUB και στο Δανέζικο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, και η οποία θα παρουσιαστεί στο Gödöllo στις 16 Οκτωβρίου 2009.

⁽⁵⁾ Εξαιρετικό παράδειγμα αποτελεί η διαδικτυακή πλατφόρμα συζήτησης με θέμα την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών που εγκαινίασε η Γενική Διεύθυνση Υγεία στις 14 Σεπτεμβρίου 2009.

⁽⁶⁾ «Ελευθερία, Ασφάλεια, Ιδιωτική Ζωή - Ευρωπαϊκές Εσωτερικές Υποθέσεις σε έναν ανοικτό κόσμο». Έκθεση της Άτυπης Συμβουλευτικής Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Εσωτερικών Υποθέσεων (Ομάδα «Μέλλον»), Ιούνιος 2008. <http://www.statewatch.org/news/2008/jul/eu-futures-jha-report.pdf>.

31. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών όταν γίνεται λόγος για μηχανισμούς ενίσχυσης της πολιτικής προστασίας, παρότι οι αρχές αυτές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη και στην κινητοποίηση ανθρώπων και δημοσιονομικών πόρων σε περίπτωση ανάγκης.

Μια Ευρώπη του δικαίου και της δικαιοσύνης

32. επαναλαμβάνει τη σημασία που έχει η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης και τονίζει την ανάγκη να εξαλειφθούν τα εναπομένοντα εμπόδια, προκειμένου να κατοχυρωθεί για τους ευρωπαίους πολίτες η πλήρης άσκηση των δικαιωμάτων τους και να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών της εσωτερικής αγοράς.

33. αναγνωρίζει τις δυσχέρειες που προκαλεί η ύπαρξη 27 διαφορετικών δικαστικών συστημάτων, ζητά ωστόσο να υλοποιηθεί η διασυννοιακή δικαστική συνεργασία με συνοχή και αποτελεσματικότητα, με βάση την αμοιβαία αναγνώριση, την αμοιβαία εμπιστοσύνη και την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας. τονίζει ότι η συνεργασία αυτή πρέπει να συνοδεύεται από μια στοιχειώδη εναρμόνιση των δικαιωμάτων ποινικής δικονομίας και από τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων για δικαιοδοτικές διαδικασίες του αστικού δικαίου.

34. δηλώνει ότι η πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι καθοριστική για μια Ευρώπη του δικαίου, και επικροτεί τις γενικές προτάσεις της Επιτροπής, ιδίως τις σχετικές με την ηλεκτρονική δικαιοσύνη, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν με εξασφάλιση της προστασίας δεδομένων.

35. πιστεύει ότι πρέπει να αξιοποιηθεί στον μέγιστο βαθμό το δυναμικό που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες στον χώρο της δικαστικής συνεργασίας.

36. πιστεύει ότι πρέπει να ενισχυθούν οι μηχανισμοί εφαρμογής των μέσων δικαστικής συνεργασίας στον τομέα του οικογενειακού δικαίου, ιδίως εκείνοι που αφορούν τα δικαιώματα των ανηλίκων.

37. απαιτεί να ενταθούν οι προσπάθειες για την εξασφάλιση της ορθής μεταφοράς της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στον χώρο της δικαιοσύνης, ώστε να μην υπονομεύεται η αποτελεσματικότητα των νομικών μέσων.

38. συμφωνεί ότι απαιτείται η θέσπιση της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων έκπτωσης από δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά την απαγόρευση άσκησης επαγγελμάτων που σχετίζονται με ανηλίκους, απαιτεί όμως από την Επιτροπή να μεριμνά ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των προσωπικών δεδομένων κατά την ανταλλαγή πληροφοριών και να μην απαντώνται καταχρηστικές συμπεριφορές.

39. συμφερίζεται την άποψη ότι η κατάρτιση και η γνώση είναι καθοριστικά στοιχεία για την οικοδόμηση μιας Ευρώπης της δικαιοσύνης που θα σέβεται την πολυμορφία και θα προωθεί τη συνεργασία, και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει προγράμματα ανταλλαγών μεταξύ επαγγελματιών διαφόρων χωρών.

40. αναγνωρίζει την ανάγκη προσέγγισης των εθνικών νομοθεσιών σε υποθέσεις ιδιαίτερα σοβαρών διασυνοριακών εγκλημάτων, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάπτυξη των διασυνοριακών δραστηριοτήτων και να προστατευθούν καλύτερα τα δικαιώματα των πολιτών, πράγμα που αποτελεί έναν από τους στόχους της δημιουργίας του ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης·

Μια Ευρώπη που προστατεύει

41. επικροτεί τις προσπάθειες της Επιτροπής για την επικέντρωση των πολιτικών ασφάλειας και δικαιοσύνης στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών, υπενθυμίζει όμως την ανάγκη συνοχής και ισορροπίας μεταξύ της ασφάλειας και της προστασίας δικαιωμάτων και ελευθεριών κατά την επιδίωξη θέσπισης στρατηγικής για την εσωτερική ασφάλεια·

42. θεωρεί ορθό ότι απαιτείται η καλλιέργεια μιας κοινής παιδείας όλων των σωμάτων ασφαλείας, και επικροτεί την πρωτοβουλία για την προώθηση μηχανισμών ανταλλαγής εμπειριών και ορθών πρακτικών· σε αυτό το πλαίσιο, είναι ζωτικής σημασίας να τονιστεί η σημασία της πρόληψης, που συνιστά αναπόδραστο προαπαιτούμενο του συνολικού εγχειρήματος της καταπολέμησης της εγκληματικότητας·

43. λυπάται που γίνεται λόγος μόνο για τους εθνικούς φορείς, εφόσον η καλλιέργεια μιας κοινής παιδείας για την ασφάλεια θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνει και το προσωπικό ασφαλείας των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

44. προτείνει να εξεταστεί κατά πόσο η κωδικοποίηση του ευρωπαϊκού αστυνομικού δικαίου θα μπορούσε να διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία σε αστυνομικές επιχειρήσεις εντός της ΕΕ·

45. προσθέτει ότι, χωρίς να αμφισβητείται η εσωτερική κατανομή αρμοδιοτήτων στο εκάστοτε κράτος μέλος, θα έπρεπε να εξασφαλιστεί η θέσπιση μηχανισμών που θα επιτρέπουν στις εδαφικές αρχές που παρεμβαίνουν στην πρακτική εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας σε θέματα ασφάλειας και αστυνομίας να διαδίδουν εύλογη και υπαγόμενη σε ρυθμίσεις πρόσβαση στους μηχανισμούς συνεργασίας και πληροφόρησης που θεσπίζει η Ένωση (7)·

46. θεωρεί αναγκαία την προώθηση της χρήσης και της αποτελεσματικότητας των τεχνολογικών εργαλείων για την κατοχύρωση της ασφάλειας και της ελευθερίας των προσώπων κατά την άσκηση της κινητικότητας, αναγνωρίζει όμως ότι την ανησυχία η ταχεία ανάπτυξη των συστημάτων αυτών χωρίς επαρκή αξιολόγησή τους·

47. συμφωνεί ως προς την ανάγκη ανάπτυξης προβληματισμού σχετικά με την αρχιτεκτονική των συστημάτων πληροφόρησης, ώστε να βελτιωθεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητά τους, να περιοριστούν οι δαπάνες και να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη·

(7) Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να εξασφαλιστεί ταχεία πρόσβαση, υπό εγγυήσεις, στις βάσεις δεδομένων που προβλέπει η απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος.

48. υπενθυμίζει ότι οι επαγγελματίες στην υπηρεσία τοπικών και περιφερειακών αρχών πρέπει να συμμετάσχουν στη συζήτηση για την έρευνα και ανάπτυξη στα πεδία της ασφάλειας και την πιθανή δημιουργία ταμείου για την εσωτερική ασφάλεια·

49. πιστεύει ότι, για την καταπολέμηση αδικημάτων που υπονομεύουν την ασφάλεια των πολιτών, όπως η τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα και ιδίως η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση ναρκωτικών και η σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων, η πρόληψη έχει εξίσου μεγάλη σημασία με τη δίωξη, και υπενθυμίζει στην Επιτροπή τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς στην ανάπτυξη στρατηγικών πρόληψης του εγκλήματος·

50. επικροτεί την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ευρωπαϊκής αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, και φρονεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να αναλάβουν μεγαλύτερο ρόλο στη μάχη κατά του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος, δεδομένης της ολοένα και στενότερης σχέσης μεταξύ εντόπιου και διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος·

51. τονίζει ότι οιαδήποτε πρόοδος ως προς την καταπολέμηση της εγκληματικότητας πρέπει να συνοδεύεται από ανάλογη προσπάθεια για την προστασία των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και για τη θέσπιση ελάχιστων κοινών δικαστικών εγγυήσεων για τους κατηγορούμενους, οι οποίες θα πρέπει να αφορούν ζητήματα όπως το τεκμήριο αιδώτητας και η προσωρινή κράτησή·

52. συμφωνεί ως προς τη σημασία της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ για την εγγύηση της ασφάλειας και της ελευθερίας κατά την κινητικότητα στο εσωτερικό της Ένωσης, και εγκρίνει την αναφορά στον απόλυτο σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της διεθνούς προστασίας κατά την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, τονίζει της την ανησυχία της για την ελάχιστη συγκεκριμένη ανάπτυξη του ζητήματος αυτού στην ανακοίνωση, και απαιτεί οι σχετικές εξελίξεις να συνοδεύονται πάντοτε από την υπενθύμιση ότι η Ευρώπη είναι χώρος ελευθερίας και δικαιωμάτων·

53. ζητά από την Επιτροπή να θεσπίσει ανεξάρτητους μηχανισμούς αξιολόγησης της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών (FRONTEX) καθώς και της συνεργασίας στον τομέα αυτό με τρίτες χώρες, ιδιαίτερα ως προς τις παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ και των πολιτών τρίτων χωρών, προτού εισάγει νέα μέσα·

54. υπενθυμίζει στα κράτη μέλη ότι ο έλεγχος και η επιτήρηση των θαλάσσιων συνόρων δεν πρέπει να θίγει τις θεμελιώδεις υποχρεώσεις θαλάσσιας διάσωσης·

55. θεωρεί ότι, προτού εισαχθούν τροποποιήσεις ή θεσπιστούν νέοι μηχανισμοί, πρέπει να αναπτυχθούν πλήρως και να αξιολογηθούν τα υφιστάμενα συστήματα πληροφόρησης (SIS II, VIS), και τονίζει την ανησυχία της για την απουσία πληροφοριών σχετικά με τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στους μηχανισμούς αναθεώρησης και ελέγχου που αναφέρονται στην ανακοίνωση·

56. επισημαίνει την ανησυχία της για τη θέσπιση συστήματος ηλεκτρονικής καταχώρισης των εισόδων και εξόδων από το έδαφος των κρατών μελών και το ενδεχόμενο ανάπτυξης ευρωπαϊκού συστήματος προέγκρισης των ταξιδιών, τα οποία ενδέχεται να θίγουν θεμελιώδη δικαιώματα, κυρίως σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων·

57. παρατηρεί ότι πρέπει να ενισχυθούν οι στρατηγικές συνεργασίας για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων και τελωνειακών αρχών·

58. προσθέτει ότι οποιοδήποτε νέο σύστημα και αν μελετηθεί, όπως η κοινή ευρωπαϊκή θεώρηση Σένγκεν, θα πρέπει να αναπτυχθεί αποτελεσματικά και αποδοτικά και με συνυπολογισμό της προστασίας των δεδομένων και των εγγυήσεων ως προς το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή·

59. υποστηρίζει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ Europol και Eurojust, ώστε να προωθούνται οι έρευνες σχετικά με τις διασυνοριακές δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος·

60. συμμερίζεται την ανησυχία για τις απειλές που αναφέρει η Επιτροπή, και τονίζει τον ρόλο που μπορούν να αναλάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές για την ανίχνευση και τον εντοπισμό των εγκληματικών αυτών πρακτικών·

61. παροτρύνει την Επιτροπή να θεσπίσει ειδικά σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και να συνδέσει το έργο αυτό με τις σχέσεις με τρίτες χώρες·

62. εκφράζει την ανησυχία της για την αύξηση των αδικημάτων που σχετίζονται με τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και με την παιδική πορνογραφία ⁽⁸⁾ στο διαδίκτυο, και υπενθυμίζει ότι τα μέτρα κυρώσεων πρέπει να συνοδεύονται από μέτρα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των πολιτών σχετικά με τα αδικήματα αυτά·

63. τονίζει τον ρόλο που μπορούν να αναλάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην ανάπτυξη προληπτικών προσεγγίσεων για τη διαφύλαξη της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων των ανηλίκων, ιδίως των ανηλίκων σε κατάσταση απόγνωσης και των ασυνόδευτων ανηλίκων ⁽⁹⁾·

64. αναγνωρίζει ότι απαιτείται να σημειωθεί πρόοδος ως προς την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και του οικονομικού εγκλήματος, και ότι πρέπει να βελτιωθούν οι μηχανισμοί συντονισμού και συνεργασίας στους τομείς αυτούς, στους οποίους το αδίκημα δεν διαπράττεται πάντα στη χώρα όπου διεξάγονται οι έρευνες·

⁽⁸⁾ Λόγω της ιδιαίτερης ανησυχίας της για το ζήτημα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας, η Επιτροπή των Περιφερειών θα εκδώσει εντός των προσεχών μηνών γνωμοδότηση σχετικά με την «Πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας».

⁽⁹⁾ Βλ. τις γνωμοδοτήσεις της ΕΤΠ «Τοπική και περιφερειακή συνεργασία για την προστασία των παιδιών και των εφήβων από την κακοποίηση και την εγκατάλειψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (CDR 225/1999 fin) και «Μια στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματα του παιδιού» (CDR 236/2006 fin).

65. υπενθυμίζει στην Επιτροπή τον ρόλο που μπορούν να αναλάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της παραποίησης/απομίμησης, καθώς και στην ανάπτυξη της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση των ναρκωτικών·

66. θεωρεί την τρομοκρατική απειλή μια από τις κυριότερες ανησυχίες των ευρωπαίων πολιτών, και λυπάται που στην ανακοίνωση δεν αναφέρεται ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον περιορισμό της απειλής αυτής, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της βίαιης ριζοσπαστικοποίησης·

67. εκφράζει τον φόβο μήπως οι προληπτικοί μηχανισμοί που αναφέρονται στην ανακοίνωση χρησιμοποιηθούν για τον στιγματισμό εθνικών ή θρησκευτικών ομάδων, και δεν έχουν επίδραση επί των πραγματικών αιτίων των τρομοκρατικών ενεργειών·

68. προτείνει να λαμβάνονται υπόψη οι πολιτικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες που ενδέχεται να συμβάλλουν στην αύξηση της πολιτικής βίας εκ μέρους διαφόρων ομάδων, αντί να επικεντρώνεται η προσοχή στη διαφορετική εθνική, εθνοτική ή θρησκευτική καταγωγή τους, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·

Μια Ευρώπη που επιδεικνύει αλληλεγγύη σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου

69. επαναλαμβάνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αποκτήσει μια πραγματική ευρωπαϊκή πολιτική για τη μετανάστευση, βασισμένη στις αρχές της αλληλεγγύης, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της συνυπευθυνότητας μεταξύ των κρατών μελών, η οποία να σέβεται πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα, να αξιοποιεί πλήρως την εξουσία της στον τομέα και να τηρεί την αρχή της επικουρικότητας·

70. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές βρίσκονται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την εφαρμογή των πολιτικών μετανάστευσης και ασύλου, και είναι οι πρώτες που καλούνται να ανταποκριθούν στον κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο των μεταναστευτικών ροών στις περιοχές δικαιοδοσίας τους·

71. καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να μοιραστούν τις ευθύνες για την υποδοχή και την ένταξη των προσφύγων και να καθιερώσουν έναν μηχανισμό ανακατανομής μεταξύ των κρατών μελών·

72. καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει τον συντονισμό των διαφόρων υφιστάμενων μηχανισμών προκειμένου να καθορίσει τις κατευθύνσεις της δράσης σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου, και υπενθυμίζει ότι οι κατευθύνσεις αυτές πρέπει να στηρίζονται στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών·

73. χαιρετίζει το γεγονός ότι αποδίδεται προτεραιότητα στη συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης, και συµμερίζεται την έµφαση στην προώθηση µιας ισορροπηµένης και γνήσιας σύµπραξης µε τις χώρες προέλευσης και διέλευσης για τη συντονισµένη διαχείριση των µεταναστευτικών ρευµάτων·

74. υπενθυµίζει ότι η ΕΕ πρέπει να προσαρµόσει καλύτερα την οικονοµική µετανάστευση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας των κρατών µελών και ζητά ένα κοινό ευέλικτο σύστηµα εισδοχής, µε τη βοήθεια του οποίου τα κράτη µέλη θα µπορούν να καθορίζουν τον αριθµό των υπηκόων τρίτων χωρών που θα γίνονται δεκτοί·

75. προσθέτει ότι την ανησυχεί το γεγονός ότι η αύξηση της αλληλεγγύης περιορίζεται στην ιδέα µιας χρηστικής και επιλεκτικής αποδοχής µεταναστών µε υψηλή ειδικευση, που καλύπτουν ανάγκες αισθητές στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας·

76. συµμερίζεται την απαίτηση για µεγαλύτερη διασύνδεση της πολιτικής για τη µετανάστευση µε την εξωτερική πολιτική της Ένωσης, και φρονεί ότι η συνεργασία και ο διάλογος µε τρίτες χώρες είναι απαραίτητα µέσα τόσο για την καταπολέµηση της παράνοµης µετανάστευσης όσο και για την εστίαση της προσοχής στη νόµιµη µετανάστευση· η πραγµατοποίηση επενδύσεων στην οικονοµία αυτών των τρίτων χωρών συνιστά αποτελεσµατικότερο µέσο για την παροχή βοήθειας στα άτοµα που προτιθενται να µεταναστεύσουν για οικονοµικούς λόγους· καθοριστικής σηµασίας προς τον σκοπό αυτό είναι ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, κυρίως δε εκείνων που έχουν στενότερες σχέσεις ή ισχυρότερους δεσµούς µε τρίτες χώρες και µπορούν να λειτουργήσουν ως πλατφόρµες συνεργασίας µεταξύ της ΕΕ και των χωρών αυτών·

77. πιστεύει ότι, κατά την ανάπτυξη του σχεδίου δράσης του προγράµµατος για έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θα πρέπει να ενισχυθεί η τοπική διπλωµατία, δεδοµένου ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές µπορούν να συµβάλουν αποφασιστικά στη βελτίωση των σχέσεων και των συνθηκών διαβίωσης στις πόλεις και τις περιφέρειες προέλευσης και διέλευσης·

78. συµφωνεί ότι απαιτείται η συνεκτική αξιοποίηση των µηχανισµών της µεταναστευτικής πολιτικής, και απαιτεί να αξιολογηθούν πρωτοβουλίες όπως οι εταιρικές σχέσεις κινητικότητας και οι προϋποθέσεις και συνέπειές τους στις χώρες προέλευσης, προτού επιτευχθούν νέες συµφωνίες·

79. συµμερίζεται την ανησυχία για µια καλύτερη διαχείριση της οικονοµικής µετανάστευσης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, και απευθύνει έκκληση για περαιτέρω ανάπτυξη µιας στρατηγικής – στο πνεύµα της ευρωπαϊκής πλατφόρµας διαλόγου –, που θα περιλαµβάνει τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς στον χώρο της Ένωσης, και η οποία θα σέβεται το δικαίωµα των κρατών µελών να καθορίζουν τον αριθµό των αδειών εισδοχής που θα παραχωρούνται σε υπηκόους τρίτων χωρών για εργασιακούς λόγους και θα εξασφαλίζει στα άτοµα αυτά αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας ⁽¹⁰⁾·

⁽¹⁰⁾ Βλ. τη γνωµοδότηση της ΕτΠ «Μια σφαιρική θεώρηση της µετανάστευσης: Ανάπτυξη µιας ευρωπαϊκής πολιτικής για την εισδοχή µεταναστών για εργασιακούς λόγους και ενσωµάτωσή της στις σχέσεις µε τις τρίτες χώρες» (CDR 296/2007 fin).

80. σηµειώνει µε ενδιαφέρον την πρωτοβουλία για τη δηµιουργία παρατηρητηρίου για τη µελέτη και την κατανόηση των µεταναστευτικών φαινοµένων, και τονίζει ότι αυτή η πρωτοβουλία δεν θα πρέπει να δηµιουργεί παρεµβολές µε άλλες ήδη υφιστάµενες πρωτοβουλίες. Η ανάγκη συνάρθρωσης και βελτιστοποίησης των µηχανισµών που αναπτύσσονται στο πεδίο αυτό γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική·

81. πιστεύει ότι, παρά τα προφανή πλεονεκτήµατά της, η πρόταση για τη θέσπιση κώδικα µετανάστευσης πρέπει να µελετηθεί προσεκτικά, ιδίως εφόσον εκκρεµεί ακόµη η υιοθέτηση της οδηγίας σχετικά µε ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση ενιαίας άδειας διαµονής και εργασίας, η οποία περιλαµβάνει κοινό σύνολο δικαιωµάτων για τους εργαζοµένους τρίτων χωρών που διαµένουν νόµιµα σε κράτος μέλος. Θα πρέπει δε να διασφαλισθεί ότι αυτό δε θα δηµιουργήσει σύγχυση και δε θα αποδυναµώσει το ισχύον σύνολο δικαιωµάτων και εγγυήσεων για υπηκόους τρίτων χωρών που διαµένουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

82. εκφράζει την ικανοποίησή της που η Επιτροπή υπενθυµίζει τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε θέµατα ένταξης των µεταναστών ⁽¹¹⁾, και αναγνωρίζει την ανάγκη διεξαγωγής µείζονος προβληµατισµού σχετικά µε την ένταξη στην Ευρώπη· επαναλαµβάνει σε αυτό το πλαίσιο ότι η πολιτική ένταξης δεν πρέπει να αποτελέσει έµµεσα µέσο ελέγχου της µετανάστευσης, θέτοντας, π.χ. όρους σχετικά µε την επανένωση της οικογένειας, αλλά να ευνοεί την κοινωνική, οικονοµική, πολιτισµική και πολιτική ένταξη των µεταναστών που έχουν εγκατασταθεί στο έδαφος κράτους μέλους·

83. θεωρεί αναγκαία τη συµµετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και της Επιτροπής των Περιφερειών στον καθορισµό των ετήσιων και πολυετών προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Ταµείου Ένταξης και την εξασφάλιση της ορθής εκτέλεσης και διανοµής των πόρων του Ταµείου στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, εκ µέρους των κρατών µελών·

84. προτρέπει τα κράτη µέλη να συµπεριλάβουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στην προσεχή διωρυγική διάσκεψη για την ένταξη, που θα πραγµατοποιηθεί υπό την ισπανική Προεδρία, στις αρχές του 2010, και να βελτιώσουν τους µηχανισµούς συνεργασίας µε πλατφόρµες όπως η µελλοντική Ευρωµεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) για θέµατα µετανάστευσης·

85. συµφωνεί µε την Επιτροπή ότι η παράνοµη εργασία, η εµπορία ανθρώπων και η σµατεµπορία έχουν καθοριστικό ρόλο στην ύπαρξη της λαθροµετανάστευσης στην Ευρώπη, και καλεί τα κράτη µέλη να αναζητήσουν κοινές στρατηγικές για την καταπολέµηση των προβληµάτων αυτών·

86. αναγνωρίζει ότι οι ανησυχίες που ανέκυψαν από την υιοθέτηση της οδηγίας σχετικά µε την επιστροφή απαιτούν την επίδειξη µεγαλύτερης προσοχής κατά την εφαρµογή της οδηγίας στην πράξη και προτρέπει την Επιτροπή να παρακολουθήσει εκ του σύνεγγυς την εφαρµογή της οδηγίας σχετικά µε την επιστροφή που θα τεθεί σε ισχύ τον Δεκέµβριο του 2010, ώστε αυτή να γίνει σύµφωνα µε το Χάρτη των Θεµελιωδών δικαιωµάτων·

⁽¹¹⁾ Βλ. τα συµπεράσµατα του σεµιναρίου της Επιτροπής των Περιφερειών µε θέµα «Ο ρόλος των πόλεων και των περιφερειών στην ένταξη των µεταναστών» (Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2008) (CDR 323/2008 τελικό).

87. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι δεν είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για εκούσια επιστροφή εάν δεν θεσπιστούν μηχανισμοί διαλόγου με τις χώρες προέλευσης που να εξασφαλίζουν ότι η επιστροφή είναι βιώσιμη και ότι δεν θα δρομολογηθεί νέο σχέδιο μετανάστευσης·

88. ζητά μεγαλύτερη προσοχή στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανηλίκων μεταναστών οι οποίοι θα πρέπει να αποτελούν συγκεκριμένο σημείο στο Πρόγραμμα της Στοκχόλμης. Επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της αλληλεγγύης, της ανάληψης ευθυνών και της κατανομής της αντίστοιχης οικονομικής επιβάρυνσης ανάμεσα στις περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές απέναντι στο φαινόμενο των ασυνόδευτων ανηλίκων και προτρέπει την Επιτροπή να προτείνει περισσότερο κατασταλτικά μέτρα για τα δίκτυα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας που εκμεταλλεύονται ανηλίκους·

89. καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι οι μηχανισμοί των συστημάτων ασύλου στα κράτη μέλη θα συντονίζονται με την πορεία προς τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού καθεστώτος για το άσυλο, στηριζόμενου στη Σύμβαση της Γενεύης και τις λοιπές σχετικές διεθνείς πράξεις· και προειδοποιεί ότι δεν θα πρέπει να συναφθούν οι νέες συμφωνίες επανεισδοχής με κράτη που δεν έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Γενεύης·

90. επίσης, έχοντας υπόψη τις σημαντικές διαφορές που εμφανίζουν τα ποσοστά έγκρισης αιτήσεων ασύλου στα κράτη μέλη, συνιστά να επανεξεταστεί το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα παροχής ασύλου, ώστε την ευθύνη για την εξέταση της σχετικής αίτησης να φέρει το κράτος στο οποίο την έχει υποβάλει ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος, πράγμα που θα διασφαλίζει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών·

91. ζητά από την Επιτροπή να μεριμνήσει για την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας της υπηρεσίας υποστήριξης για το άσυλο, και να εκτιμήσει κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο να συμμετέχουν στις δραστηριότητές της οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, καθώς και η Επιτροπή των Περιφερειών όταν αυτό απαιτείται από την τοπική και περιφερειακή διάσταση των ζητημάτων·

92. αναγνωρίζει τη σημασία που έχει για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές η ένταξη των προσφύγων ή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, και ζητά να μπορούν να συμμετέχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη θέσπιση μηχανισμού εσωτερικής επανεγκατάστασης·

93. απευθύνει έκκληση να προωθηθεί περαιτέρω η μελέτη της βιωσιμότητας της κοινής επεξεργασίας των αιτήσεων ασύλου, και συμφωνεί με την Επιτροπή ότι απαιτείται επανεξέταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων, στο οποίο θα πρέπει να συμμετέχουν πιο ενεργά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές·

94. τονίζει ότι, δυνάμει της αρχής της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη πρέπει να επιδιώκουν τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη χάραξη των πολιτικών που αφορούν τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης·

95. τέλος, ζητά το σχέδιο δράσης που θα προκύψει από το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης να είναι αξιόπιστο και να συνδυαστεί με αύξηση της χρηματοδότησης προς το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Αυτό θα απαιτήσει τον συντονισμό των εσωτερικών χρηματοδοτικών μέσων με εκείνα που διέπουν τις σχέσεις μας με τρίτες χώρες.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος της
Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

81Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 5ΗΣ, 6ΗΣ ΚΑΙ 7ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Ανταγωνιστικές σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές»

(2010/C 79/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί τη νομοθετική πράξη που ρυθμίζει τον τρόπο λειτουργίας του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές. Στόχος είναι η δημιουργία ενός αποτελεσματικού δικτύου σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών μέσω της ευφούς χρησιμοποίησης ή της ανάπτυξης των υφιστάμενων υποδομών·
- θεωρεί ότι η συνεπής εφαρμογή των διατάξεων της ανωτέρω νομοθετικής πράξης θα αυξήσει άμεσα την αποτελεσματικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι ο σιδηρόδρομος, ως ο ασφαλέστερος και περισσότερο φιλικός προς το περιβάλλον τρόπος μεταφοράς, θα είναι σε θέση να ανταγωνιστεί άλλους τρόπους μεταφοράς από άποψη αποτελεσματικότητας·
- εκτιμά ότι, όταν δημιουργηθούν οι σιδηροδρομικοί διάδρομοι εμπορευματικών μεταφορών, πρέπει να αναπτυχθούν συνδέσεις με άλλα μέσα μεταφοράς μέσω κατάλληλων χερσαίων, θαλάσσιων και αεροπορικών τερματικών σταθμών, συμπεριλαμβανομένων των λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας·
- εφιστά την προσοχή στην ανάπτυξη κέντρων εφοδιαστικής, στη διαχείριση των οποίων θα συμμετέχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου ανταγωνιστικών εμπορευματικών μεταφορών. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη αυτών των κέντρων εφοδιαστικής·
- επισημαίνει ότι ορισμένες διατάξεις του κανονισμού μπορεί να οδηγήσουν σε υπερβολική, περιττή γραφειοκρατία στο εσωτερικό των συστημάτων διαχείρισης του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου·
- υπογραμμίζει ότι, συγκριτικά, οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές είναι περιβαλλοντικά φιλικές και ασφαλείς, με την αύξηση δε της αποτελεσματικότητας/ανταγωνιστικότητάς τους μπορούν όντως να αποτελέσουν μια εναλλακτική λύση έναντι πιο ενεργοβόρων τρόπων μεταφοράς που είναι λιγότερο φιλικόι προς τους χρήστες και πιο επικίνδυνοι·
- τονίζει ότι η δημιουργία ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου μεταφορών προϋποθέτει την ύπαρξη διεθνούς μηχανισμού, ικανού να προωθήσει τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών και των διαχειριστών υποδομής στο πλαίσιο των μεμονωμένων διαδρόμων μεταφορών.

Εισηγητής: ο κ. Witold Krochmal (PL/UEN-EA), Δήμαρχος του Wołów

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές

COM(2008) 852 τελικό

I. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ο προτεινόμενος κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές υιοθετήθηκε ως ανταπόκριση στην ανάγκη να δημιουργηθεί ένα όσο το δυνατόν ασφαλέστερο, αποτελεσματικότερο και περιβαλλοντικώς υγιέστερο σύστημα μεταφορών που θα εξυπηρετεί τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

2. Σύμφωνα με τη Λευκή Βίβλο του 2001 για τις μεταφορές και υπό το πρίσμα των αλλαγών που συντελούνται σήμερα στη δομή της ΕΕ και των συνεχών νέων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη της ΕΕ, έχει πρωταρχική σημασία οι δράσεις να εστιαστούν στην ανάπτυξη της συντροπικότητας του συνόλου των τρόπων μεταφοράς.

3. Ενώ στον τομέα των οδικών και αεροπορικών μεταφορών έχει ήδη ληφθεί σειρά μέτρων με θετικά αποτελέσματα, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη ανάληψης δράσης στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών.

4. Η υπό εξέταση πρόταση προέκυψε από ευρεία διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, των διαχειριστών υποδομής, των βιομηχανικών κύκλων και των επιχειρήσεων μεταφορών.

5. Ως αποτέλεσμα αυτών των διαβουλεύσεων, επιβεβαιώθηκε ότι η δημιουργία διεθνών σιδηροδρομικών διαδρόμων για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές θα μπορούσε να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των σιδηροδρόμων σε σύντομο χρονικό διάστημα και να συμβάλει στη βελτίωση των μακροοικονομικών δεικτών.

Προτάσεις πολιτικής

6. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί τη νομοθετική πράξη που ρυθμίζει τον τρόπο λειτουργίας του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές. Στόχος είναι η δημιουργία αποτελεσματικού δικτύου σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών μέσω της ευφυούς χρησιμοποίησης ή της ανάπτυξης των υφιστάμενων υποδομών.

7. Θεωρεί ότι η συνεπής εφαρμογή των διατάξεων της ανωτέρω νομοθετικής πράξης θα αυξήσει άμεσα την αποτελεσματικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι ο σιδηρόδρομος, ως ο ασφαλέστερος και περισσότερο φιλικός προς το περιβάλλον τρόπος μεταφοράς, θα είναι σε θέση να συναγωνιστεί άλλους τρόπους μεταφοράς σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητά.

8. Εκτιμά ότι, όταν δημιουργηθούν οι σιδηροδρομικοί διάδρομοι εμπορευματικών μεταφορών, πρέπει να αναπτυχθούν συνδέσεις με άλλα μέσα μεταφοράς μέσω κατάλληλων χερσαίων, θαλάσσιων και αεροπορικών τερματικών σταθμών, συμπεριλαμβανομένων των λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας.

9. Η ΕτΠ εφιστά την προσοχή στην ανάπτυξη κέντρων εφοδιαστικής, στη διαχείριση των οποίων θα συμμετέχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου ανταγωνιστικών εμπορευματικών μεταφορών. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη αυτών των κέντρων εφοδιαστικής.

10. Επισημαίνει ότι ορισμένες διατάξεις του παρόντος κανονισμού μπορεί να οδηγήσουν σε υπερβολική, περιττή γραφειοκρατία στο εσωτερικό των συστημάτων διαχείρισης του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου.

11. Υπογραμμίζει ότι, συγκριτικά, οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές είναι περιβαλλοντικά φιλικές και ασφαλείς, με την αύξηση δε της αποτελεσματικότητας/ανταγωνιστικότητάς τους μπορούν όντως να αποτελέσουν μια εναλλακτική λύση έναντι πιο ενεργοβόρων τρόπων μεταφοράς που είναι λιγότερο φιλικό προς τους χρήστες και πιο επικίνδυνο.

12. Τα μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών σιδηροδρομικών μεταφορών πρέπει να εστιαστούν στην όσο το δυνατόν ταχύτερη επίλυση υφιστάμενων προβλημάτων, όπως:

- βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των διαχειριστών υποδομής και των κρατών μελών, ούτως ώστε να παύσουν να υφίστανται οι επιπτώσεις που έχει η διέλευση των συνόρων, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις και να ενισχυθούν η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των επιμέρους τρόπων μεταφοράς όσον αφορά τη χρήση του σιδηροδρόμου·
- ανάπτυξη και επέκταση των διατροπικών τερματικών σταθμών που εξυπηρετούν τον σιδηρόδρομο, καθώς και αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους με τη χρήση των πλέον σύγχρονων τεχνολογιών για τη διαχείρισή τους·
- σημαντική βελτίωση της διαλειτουργικότητας·
- ελαχιστοποίηση της απώλειας αποδοτικότητας που προκύπτει από τη διάλυση επιχειρήσεων λόγω του ανοίγματος της αγοράς·
- δημιουργία ενός αποτελεσματικού σιδηροδρομικού δικτύου, το οποίο θα συνδέει το σύνολο της ΕΕ, από τον Βορρά ως τον Νότο και από την Ανατολή ως τη Δύση.

13. Στο πλαίσιο αυτών των μέτρων είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν οι πρωτοβουλίες και οι εργασίες που έχουν ήδη αναληφθεί σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο στους εξής τομείς:

- πρόσβαση στην υποδομή και την τιμολόγησή της,

- διαχείριση της χωρητικότητας και της κίνησης των διαδρόμων μεταφορών,
- σιδηροδρομική ασφάλεια,
- ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Επιπλέον, πρέπει ταυτόχρονα να ληφθούν απαραίτητως τα ακόλουθα μέτρα:

- ανάπτυξη δικτύων διαδρομών προσαρμοσμένων στη μεταφορική ικανότητα,
- δημιουργία νέων αποτελεσματικών παρακαμπτήριων αξόνων για τις εμπορευματικές μεταφορές (κατά το παράδειγμα των παρακαμπτήριων οδών στο οδικό δίκτυο) στους κόμβους του σιδηροδρομικού δικτύου που υπόκεινται σε σημαντική επιβάρυνση.

14. Οι εμπειρίες που απέρρευσαν από το πρόγραμμα του ευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-M), από το ευρωπαϊκό σύστημα σιδηροδρομικής σηματοδότησης (ERTMS) και άλλες προηγούμενες και τρέχουσες δραστηριότητες θα καταστήσουν δυνατή την υλοποίηση ενός ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου ανταγωνιστικών εμπορευματικών μεταφορών πολύ αποτελεσματικότερα και ταχύτερα χάρη στη συνέργεια μεταξύ όλων αυτών των δράσεων.

15. Η δημιουργία ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου μεταφορών προϋποθέτει την ύπαρξη διεθνούς μηχανισμού, ικανού να προωθήσει τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών και των διαχειριστών υποδομής στο πλαίσιο των μεμονωμένων διαδρόμων μεταφορών. Αυτός ο μηχανισμός θα πρέπει να απαιτεί από τα κράτη μέλη την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους όσον αφορά τη δημιουργία διαδρόμων.

16. Είναι σημαντικό τα αρμόδια όργανα της ΕΕ ή των κρατών μελών, δηλαδή οι κατάλληλες δομές διαχείρισης, να συνεχίσουν να εργάζονται για την εξάλειψη των υφιστάμενων περιορισμών που μειώνουν την αποτελεσματικότητα και, ως εκ τούτου, την ανταγωνιστικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών, όπως λόγω χάρη:

- η εξάλειψη των γλωσσικών εμποδίων στη διασυνοριακή κυκλοφορία,
- η έλλειψη ενιαίων προγραμμάτων κατάρτισης για τους μηχανοδηγούς, τα οποία να καλύπτουν τις αρχές των σιδηροδρομικών μεταφορών σε ολόκληρη την ΕΕ,
- η έλλειψη κοινών προτύπων όσον αφορά την ασφάλεια και τη χωρητικότητα,
- η ανομοιόμορφη χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) και των δορυφορικών και ασύρματων συστημάτων,
- η απουσία ενιαίου συστήματος και σαφούς αστικής ευθύνης για τη μεταφορά φορτίων μέσω των διατροπικών αλυσίδων μεταφορών,
- η ύπαρξη πολλών τεχνικών και διοικητικών προβλημάτων κατά τη διέλευση των συνόρων στις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές,
- η εξάλειψη των σημείων συμφόρησης δυναμικού, ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές, ούτως ώστε να επιτευχθεί ο διαχωρισμός των μεταφορών εμπορευμάτων από τις μεταφορές επιβατών και να αυξηθεί, στο μέτρο που είναι δυνατό από τεχνικής άποψης και από άποψης σχεδιασμού, η συνολική ανταγωνιστικότητα των σιδηροδρόμων ως μέσου μεταφοράς,
- η ύπαρξη σιδηροδρομικών γραμμών διαφορετικού εύρους,

— η αδυναμία να εφαρμοστούν πρότυπα σχετικά με τη συνέπεια των μεταφορών, ιδίως στις συνδυασμένες μεταφορές, π.χ. στις οδικές-σιδηροδρομικές μεταφορές,

— η έλλειψη συναίνεσης όσον αφορά τις βέλτιστες διαστάσεις και το βέλτιστο μήκος των αμαξοστοιχιών με στόχο την αύξηση της χωρητικότητας μεταφοράς και την προστασία του περιβάλλοντος.

17. Θα ήταν σκόπιμο να θεσπισθούν σιδηροδρομικά πρότυπα για τη μείωση του κόστους της εφοδιαστικής, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση της προσβασιμότητας των αγορών, την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας και της διατροπικότητας, τη συνοχή μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών απαιτήσεων και την αναγωγή των σιδηροδρομικών μεταφορών σε αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο της αλυσίδας προστιδμενής αξίας του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού δικτύου, που συμβάλλει στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής, εφοδιασμού και διανομής.

18. Αν δεν είναι δυνατόν να εκχωρηθούν σε αυτόν τον οργανισμό οι αρμοδιότητες για την κατάργηση των εμποδίων, η ΕΕ ή τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα δικά τους μέτρα για την εξάλειψη αυτών των περιορισμών.

19. Ο αρμόδιος για τη διοίκηση των διαδρόμων οργανισμός δεν πρέπει να λειτουργεί γραφειοκρατικά, αλλά ευέλικτα, με γνώμονα την κατάσταση της αγοράς, ενώ πρέπει να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε αδικαιολόγητη παρέμβαση εκ μέρους των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

20. Σε συνδυασμό με τη ζήτηση για υπηρεσίες μεταφορών, πρέπει να καθοριστεί ο αριθμός των σιδηροδρομικών διαδρόμων εμπορευματικών μεταφορών που πρέπει να δημιουργηθούν σε κάθε κράτος μέλος.

21. Με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού δικτύου για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, το έδαφος των οποίων θα διασχίζουν οι διάδρομοι του σιδηροδρομικού δικτύου.

22. Η συνεργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσο τον προγραμματισμό όσο και τον συντονισμό των επενδύσεων που συνδέονται με τη δημιουργία των δικτύων, καθώς και τη χρήση, τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό των διαδρόμων σιδηροδρομικών μεταφορών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων υποδομών και μεταφορών.

23. Ενώ αναγνωρίζεται πόσο σημαντικό είναι να διασφαλιστεί ότι οι χρονοδιάδρομοι για τη μεταφορά εμπορευμάτων είναι αξιόπιστοι και καλής ποιότητας και ότι παρέχονται καλές υπηρεσίες μεταφορών, είναι ζωτικής σημασίας αφενός να καθοριστούν συγκεκριμένες αρχές λειτουργίας για αμφοτέρους τους τρόπους μεταφοράς στους εν λόγω χρονοδιαδρόμους, οι οποίοι προορίζονται τόσο για τις εμπορευματικές όσο και τις επιβατικές μεταφορές, και αφετέρου να καταβληθούν προσπάθειες ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη τα τοπικά και τα περιφερειακά συμφέροντα. Αυτές οι αρχές πρέπει να καθοριστούν κατά τρόπο ώστε να μην υπάρχει αρνητικός αντίκτυπος στην κινητικότητα των κατοίκων, ούτε να αντίκεινται σε άλλα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου.

24. Ο κατάλληλος χωροταξικός σχεδιασμός σε περιφερειακό και αστικό επίπεδο με τον δέοντα συνυπολογισμό του δρομολογίου των διαδρόμων και της τοποθεσίας των τερματικών σταθμών και των σταθμών διακίνησης θα αυξήσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα των δικτύων και, ταυτόχρονα, θα συμβάλει στη βελτίωση της οικονομίας των πόλεων και των περιφερειών.

25. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές καθώς και τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να λάβουν μέτρα προκειμένου να προσαρμόσουν τις ροές οδικής κυκλοφορίας στη διανομή και την παράδοση των αγαθών που μεταφέρονται μέσω του σιδηροδρόμου στους καταναλωτές.

26. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν μεγαλύτερα περιθώρια συνεργασίας και διαλόγου με τους παραγωγούς και τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τις σιδηροδρομικές μεταφορές: με αυτόν τον τρόπο μπορούν να ενθαρρύνουν πολύ αποτελεσματικότερα τους χρήστες των υπηρεσιών μεταφορών να υιοθετήσουν μια συγκεκριμένη προσέγγιση όσον αφορά την επιλογή του τρόπου μεταφοράς και του αντίστοιχου άξονα. Έτσι εξασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις υιοθετούν τη βέλτιστη προσέγγιση κατά την επιλογή των τρόπων μεταφοράς για τα προϊόντα τους από πλευράς περιβαλλοντικής ασφάλειας, αξιοπιστίας, ταχύτητας και, σαφώς, από την άποψη της ανταγωνιστικότητας των τιμών.

II. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

27. Αναγνωρίζοντας ότι η δημιουργία εσωτερικής σιδηροδρομικής αγοράς συνιστά ουσιώδες στοιχείο της στρατηγικής της Λισσαβόνας και της στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι ο παρών κανονισμός που εξέδωσαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποτελεί μια απολύτως αναγκαία νομοθετική πράξη, χάρη στην οποία ο σιδηρόδρομος μπορεί να συναγωνιστεί άλλους, λιγότερο φιλικούς προς το περιβάλλον και τον χρήστη, τρόπους μεταφοράς. Στα πλαίσια της εφαρμογής του θα πρέπει, όσον αφορά την κατανομή χρονοδιαδρόμων προτεραιότητας για τις εμπορευματικές μεταφορές, να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα υφιστάμενα συστήματα μεταφορών, όπως οι μεταφορές επιβατών. Επιπλέον, θα πρέπει καταρχήν να δοθεί ίση προτεραιότητα στις διασυνοριακές και στις εθνικές μεταφορές.

28. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα διαδραματίσουν αποφασιστικό ρόλο στην εφαρμογή του υπό εξέταση κανονισμού, καθώς μπορούν, μέσω κατάλληλου σχεδιασμού και καλά μελετημένων επενδύσεων σε έργα οδοποιίας, σε περιφερειακά σιδηροδρομικά δίκτυα και σε λιμένες, να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και την ανταγωνιστικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών.

29. Επιπλέον, είναι απολύτως απαραίτητο οι αρχές σχετικά με τη μεταφορά επικίνδυνων υλικών να καθοριστούν σε συνεργασία με τους διαχειριστές σιδηροδρομικών διαδρόμων και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

30. Μολονότι οι αποφάσεις σχετικά με τη δημιουργία εμπορευματικών διαδρόμων συζητούνται και λαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει σε κάθε περίπτωση να προηγηθούν διαβουλεύσεις με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, δηλαδή ήδη κατά τη φάση σχεδιασμού και έγκρισης σε εθνικό επίπεδο.

31. Στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων αυτών πρέπει να προσδιοριστούν τα αναγκαία στοιχεία υποδομής που συνδέονται με τη δημιουργία ενός διαδρόμου: έτσι θα εξασφαλιστεί ότι ο άξονας διέλευσης του διαδρόμου δεν έχει αρνητικό αντίκτυπο στη ζωή των τοπικών κοινοτήτων που βρίσκονται κοντά στον διάδρομο και θα διευκολυνθεί η επιλογή των προσηγορότερων περιοχών από τις οποίες θα διέλθουν οι συγκεκριμένοι διάδρομοι.

32. Είναι απαραίτητο να επιτευχθεί σε κάθε περιοχή η βέλτιστη συνύπαρξη των δικτύων υψηλής ταχύτητας, των δικτύων συμβατικής ταχύτητας και των δικτύων τοπικής συγκοινωνίας που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επιβατών με τα κάθε λογής δίκτυα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων.

33. Λόγω των ειδικών παραμέτρων των σιδηροδρομικών αξόνων στους εμπορευματικούς διαδρόμους, πρέπει να γίνουν αλλαγές στην οργάνωση της οδικής και της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας στις αστικές ζώνες που διασχίζουν οι εμπορευματικοί διάδρομοι. Για τον λόγο αυτό, είναι επιτακτική ανάγκη να χορηγηθούν στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές τα σχετικά δημοσιονομικά μέσα, που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τις απαραίτητες επενδύσεις και εργασίες εκσυγχρονισμού για τη χάραξη των διαδρόμων που διασχίζουν αυτές τις αστικές ζώνες. Παράλληλα, είναι απαραίτητο να απλοποιηθεί το νομικό πλαίσιο για τις απαλλοτριώσεις οικοπέδων που γίνονται για το δημόσιο συμφέρον, ώστε να μην εμποδίζεται η πραγματοποίηση προγραμματισμένων έργων εκσυγχρονισμού ή κατασκευής σιδηροδρομικών γραμμών και υποδομών από την αρχή της χορήγησης δίκαιης αποζημίωσης για τα απαλλοτριωμένα οικόπεδα.

34. Αυτά τα μέσα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν εντός του χρονικού πλαισίου για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου 2, άρθρου 3, παράγραφος 3, δηλαδή των διατάξεων σχετικά με τις υποχρεωτικές προθεσμίες που προβλέπει ο παρών κανονισμός όσον αφορά την υλοποίηση κάθε σιδηροδρομικού διαδρόμου εμπορευματικών μεταφορών.

35. Τα υφιστάμενα κέντρα εφοδιαστικής, στη διαχείριση των οποίων θα συμμετέχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, θα πρέπει να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά και να ενσωματωθούν στο σύστημα των σιδηροδρομικών διαδρόμων εμπορευματικών μεταφορών.

36. Με την ενσωμάτωση της υποδομής που διαχειρίζονται οι τοπικές ή οι περιφερειακές αρχές πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού, να εξασφαλιστεί η συμμετοχή εκπροσώπων των τοπικών ή περιφερειακών αρχών στα όργανα που διοικούν τους εμπορευματικούς διαδρόμους.

37. Ο αριθμός των σιδηροδρομικών διαδρόμων εμπορευματικών μεταφορών σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ, που αναφέρεται στο άρθρο 3 της πρότασης κανονισμού, θα πρέπει να καθοριστεί σε συνάρτηση με τη δυνητική ζήτηση για υπηρεσίες μεταφορών, την ανάλυση της αποτελεσματικότητάς τους και την πραγματική τεχνική σκοπιμότητα της υλοποίησης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

38. Κρίνεται σκόπιμο να μην καθοριστεί υποχρεωτικός αριθμός εμπορευματικών διαδρόμων σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ, βάσει του κριτηρίου σχετικά με τον όγκο των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών σε τονοχιλιόμετρα σε ένα δεδομένο κράτος μέλος.

39. Η μελέτη αγοράς που περιγράφεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της πρότασης κανονισμού θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ανάλογα με τις ανάγκες που οφείλουν να καθορίσουν οι διαχειριστές των διαδρόμων. Ως εκ τούτου, η σχετική έρευνα δεν θα πρέπει να πραγματοποιείται υποχρεωτικά σε ετήσια βάση, όπως ορίζει ο κανονισμός.

40. Κατά την πρώτη φάση της εφαρμογής του κανονισμού, οι αποφάσεις τοπικού προσδιορισμού των σιδηροδρομικών εμπορευματικών διαδρόμων θα πρέπει να λαμβάνονται αποκλειστικά και μόνον βάσει ουσιαστικών προϋποθέσεων, που να συνδέονται με την αποτελεσματικότητα, την προσβασιμότητα, την ποιότητα και την έκταση των υποδομών και όχι, στο μέτρο του δυνατού, βάσει πολιτικών κριτηρίων.

41. Κατά τη δημιουργία των σιδηροδρομικών διαδρόμων εμπορευματικών μεταφορών κρίνεται σκόπιμο να παρακολουθείται η τήρηση των προτύπων αναφορικά με την περιβαλλοντική προστασία και τη δημόσια υγεία, ιδίως εκείνων που αφορούν τον θόρυβο, την

ασφάλεια των μεταφορών και άλλα φαινόμενα, διότι τα πρότυπα αυτά συμβάλλουν στην πρόληψη αρνητικών επιπτώσεων για το περιβάλλον των περιοίκων. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να λαμβάνονται κατά προτεραιότητα υπόψη τα κριτήρια 1) της μη δυσμενούς μεταχείρισης των περιοίκων των διαδρόμων σιδηροδρομικών μεταφορών από άποψη συνθηκών υγιεινής και διαβίωσης και 2) της ασφάλειας της κυκλοφορίας.

42. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θέσει σε ισχύ τον παρόντα κανονισμό όσο το δυνατόν συντομότερα και να λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Ανταγωνιστικές σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές»

(2010/C 79/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει ότι υπερέχουν πάντα οι ανάγκες και τα συμφέροντα των ασθενών·
- πιστεύει ότι πρωταρχικό καθήκον της βιομηχανίας φαρμάκων είναι να αναπτύσσει, σύμφωνα με κριτήρια ποιότητας και ασφάλειας, φάρμακα αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας και ασφάλειας βάσει κλινικών δοκιμών, τα οποία να ανταποκρίνονται στις θεραπευτικές ανάγκες των ασθενών και να βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής τους. Συνεπώς, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων θα πρέπει να επικεντρώνονται στην έρευνα και την ανάπτυξη·
- θεωρεί ότι είναι δύσκολο να ορισθούν οι δίαυλοι πληροφοριών που συνιστούν δημοσιεύσεις σχετικά με την υγεία και συνεπώς προτείνει την αφαίρεσή τους από την πρόταση, εξαιρουμένων των πληροφοριών που προέρχονται από οργανώσεις ασθενών·
- θα επιθυμούσε να διασφαλίσει ότι η πρόταση για τα ψευδεπίγραφα φάρμακα δεν θα καθυστερήσει την είσοδο γενόσημων φαρμάκων στην αγορά·
- καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί την πορεία των τιμών προκειμένου να διασφαλίσει ότι η προτεινόμενη διαδικασία αδειοδότησης δεν οδηγεί σε υψηλότερες τιμές των φαρμάκων·
- υπογραμμίζει ότι τα καθήκοντα των περιφερειακών κέντρων φαρμακοεπαγρύπνησης δεν πρέπει να περιορίζονται στη συγκέντρωση πληροφοριών, αλλά να περιλαμβάνουν την πληροφόρηση, την πρόληψη, την παροχή συμβουλών και την εκτίμηση των πλεονεκτημάτων και των κινδύνων. Τα περιφερειακά κέντρα φαρμακοεπαγρύπνησης συνεργάζονται για την κατάρτιση εκθέσεων για την υγεία, καθώς και στην περίπτωση διασκέψεων για την υγεία.

Εισηγήτρια: Η κ. Susanna Haby (SE-EPP), μέλος της εκτελεστικής επιτροπής του δήμου Gothenburg

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση, όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα φάρμακα για ανθρώπινη χρήση για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών χορήγησης άδειας και εποπτείας όσον αφορά τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων

COM(2008) 662 τελικό – 2008/0255 (COD)

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση, όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή, της οδηγίας 2001/83/ΕΚ περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση

COM(2008) 663 τελικό – 2008/0256 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση, όσον αφορά τη φαρμακοεπαγρύπνηση για φάρμακα ανθρώπινης χρήσης, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών χορήγησης άδειας και εποπτείας όσον αφορά τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων

COM(2008) 664 τελικό – 2008/0257 (COD)

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση, όσον αφορά τη φαρμακοεπαγρύπνηση, της οδηγίας 2001/83/ΕΚ περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση

COM(2008) 665 τελικό – 2008/0260 (COD)

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Ασφαλή, καινοτόμο και προσβάσιμα φάρμακα: ένα ανανεωμένο όραμα για το φαρμακευτικό τομέα

COM(2008) 666 τελικό

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ όσον αφορά την πρόληψη της εισόδου, στη νόμιμη αλυσίδα εφοδιασμού, φαρμάκων που είναι ψευδεπίγραφα ως προς την ταυτότητα, το ιστορικό ή την πηγή τους

COM(2008) 668 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. επιδοκιμάζει κατά μεγάλο μέρος τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής σχετικά με τη δέσμη προτάσεων για τα φαρμακευτικά προϊόντα. Η ΕΠ σε παλαιότερη γνωμοδότησή της ⁽¹⁾ ζήτησε τη χάραξη μιας πολιτικής για τα φάρμακα από τη ΓΔ «Επιχειρήσεις» και μεγαλύτερο συντονισμό με την πολιτική για τη δημόσια υγεία, που προτείνεται από την ΓΔ «Υγεία και Προστασία των Καταναλωτών». Η πρόταση νόμου όσον

αφορά τη φαρμακοεπαγρύπνηση και η πρόταση για αποτελεσματικότερο τρόπο συγκέντρωσης γνώσεων για τις παρενέργειες είναι προς όφελος της προστασίας της δημόσιας υγείας στην ΕΕ.

2. επιθυμεί να επισημάνει ότι οι φαρμακευτικές αγωγές πρέπει να χρησιμοποιούνται με τρόπο που να είναι δεοντολογικά, ιατρικά και οικονομικά βάσιμος. Ο στόχος πρέπει να είναι η χορήγηση στον εκάστοτε ασθενή του κατάλληλου φαρμάκου, την κατάλληλη στιγμή, στην κατάλληλη δόση ώστε να αξιοποιηθούν έτσι, όσο το δυνατόν περισσότερο, οι δυνατότητές του. Υπερέχουν πάντοτε τα συμφέροντα και οι ανάγκες του ασθενούς.

3. φρονεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι άμεσα ενδιαφερόμενες για την πρόταση οδηγίας, εφόσον σε πολλά κράτη μέλη αυτές είναι αρμόδιες για τα θέματα υγείας και παροχής ιατρικής περίθαλψης. Στην πρόταση της Επιτροπής αυτός ο τοπικός και περιφερειακός ρόλος δεν λαμβάνεται υπόψη. Η αρχή της επικουρικότητας θα πρέπει να εφαρμόζεται.

⁽¹⁾ Στη γνωμοδότησή της, της 9ης και 10ης Απριλίου 2008 με θέμα «Λευκή Βίβλος - Μαζί για την υγεία: Στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ για την περίοδο 2008 -2013», η ΕΠ επισημαίνει ότι το θέμα των φαρμάκων δεν έχει συμπεριληφθεί στην προτεινόμενη στρατηγική και συνιστά να αποτελέσει αντικείμενο αναλυτικής εξέτασης.

4. επιδοκιμάζει την προσοχή που δίδει η Επιτροπή στη λήψη μέτρων προκειμένου να περιορισθούν οι επιβλαβείς συνέπειες των φαρμάκων στο περιβάλλον. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει, ωστόσο, να διευκρινισθούν·

Ανακοίνωση σχετικά με τα ασφαλή, καινοτόμα και προσβάσιμα φάρμακα: ένα ανανεωμένο όραμα για το φαρμακευτικό τομέα [COM(2008) 662 τελικό]

5. αναγνωρίζει το ρόλο που διαδραματίζει η φαρμακευτική βιομηχανία της ΕΕ τόσο στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, όσο και στον τομέα της επιστημονικής έρευνας και της οικονομίας γενικότερα·

6. υπογραμμίζει ότι είναι ανάγκη να υπάρχει ισορροπία μεταξύ ανταγωνιστικότητας και πολιτικής για τη δημόσια υγεία·

7. θεωρεί ότι όλοι οι παράγοντες πρέπει να διασφαλίσουν ότι τόσο τα βιοϊσοδύναμα φάρμακα (βιολογικά φάρμακα τα οποία εγκρίνονται μέσω διαδικασίας παρόμοιας με εκείνη που χρησιμοποιείται για τα γενόσημα φάρμακα) όσο και τα γενόσημα φάρμακα (γενόσημα είναι τα φάρμακα τα οποία δεν απολαμβάνουν προστασίας διπλώματος ευρεσιτεχνίας) πρέπει να είναι διαθέσιμα ταχέως μετά τη λήξη του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, να είναι άψογης ποιότητας για τους ασθενείς και να κατασκευάζονται σύμφωνα με προδιαγραφές υψηλών επιπέδων·

8. προτείνει στην Επιτροπή να λάβει υπόψη τα πορίσματα της έρευνας στον τομέα των φαρμάκων (2)·

Ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή [COM(2008) 663 τελικό και COM(2008)662 τελικό]

9. προσυπογράφει την άποψη ότι οι πολίτες ενδιαφέρονται για τις αποφάσεις που αφορούν την υγεία τους και ότι το ενδιαφέρον αυτό θα αυξάνεται στο μέλλον·

10. φρονεί ότι πρωταρχικό καθήκον της βιομηχανίας φαρμάκων είναι να αναπτύσσει, σύμφωνα με κριτήρια ποιότητας και ασφαλείας, φάρμακα αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας και ασφαλείας βάσει κλινικών δοκιμών, τα οποία να ανταποκρίνονται στις θεραπευτικές ανάγκες των ασθενών και να βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής τους. Συνεπώς, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων θα πρέπει να επικεντρώνονται στην έρευνα και την ανάπτυξη·

11. ζητά από τις φαρμακευτικές εταιρείες να τηρούν πλήρως τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τη βελτίωση της ποιότητας της σήμανσης και των πληροφοριών που παρέχονται στη συσκευασία, σε μορφή προσιτή και κατανοητή για τους ασθενείς και σε περισσότερες κοινοτικές γλώσσες, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την προώθηση καλύτερων πρακτικών ως προς τη χρήση των φαρμάκων. Ενθαρρύνει επίσης τις επιχειρήσεις αυτές να καθιερώσουν ένα σύστημα που θα εξασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα των φαρμακευτικών προϊόντων και ουσιών·

12. υποστηρίζει τη διατήρηση της απαγόρευσης των διαφημίσεων για τα φάρμακα που χρειάζονται ιατρική συνταγή. Πρέπει επίσης να ελέγχεται η «προβολή» ασθενειών και διαταραχών στα μέσα ενημέρωσης, στην οποία προβαίνουν φαρμακευτικές εταιρείες με σκοπό την καταστρατήγηση της απαγόρευσης. Στις φαρμακευτικές εταιρείες πρέπει να επιτρέπεται η παροχή ενημέρωσης για φάρμακα, για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή, μόνο σύμφωνα με

καθορισμένα ποιοτικά κριτήρια και μέσω υφιστάμενων διαύλων ενημέρωσης. Η διαφήμιση μέσω τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών ή άλλων διαύλων ενημέρωσης δεν πρέπει να επιτρέπεται·

13. φρονεί ότι η ενημέρωση που παρέχει η φαρμακευτική βιομηχανία πρέπει να είναι εγγυημένη και να έχει ελεγχθεί εκ των προτέρων ότι είναι σύμφωνη με την εθνική νομοθεσία είτε από το κράτος μέλος στο οποίο επετράπη η κυκλοφορία του φαρμάκου, είτε σε επίπεδο ΕΕ, όταν πρόκειται για φαρμακευτικά προϊόντα που εγκρίνονται σε κεντρική κλίμακα. Το κράτος μέλος αποφασίζει το ίδιο για την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή της νομοθεσίας όσον αφορά τα φάρμακα, που έχουν εγκριθεί αμοιβαία, σύμφωνα με την οδηγία 2001/83/ΕΚ. Τα φαρμακευτικά προϊόντα που εγκρίθηκαν σε κεντρική κλίμακα θα παρακολουθούνται σε επίπεδο ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 726/2004·

14. θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη κατάργησης της εξαίρεσης σε ό,τι αφορά τη διαφήμιση εκστρατειών εμβολιασμού και άλλων εκστρατειών προς όφελος της δημόσιας υγείας. Οι πληροφορίες για τα εν λόγω φαρμακευτικά προϊόντα θα πρέπει να υπόκεινται στην ίδια νομοθεσία με τα φάρμακα που χορηγούνται μόνο με ιατρική συνταγή. Η εξαίρεση από τη διαφημιστική απαγόρευση θα πρέπει να διατηρείται μόνον όσον αφορά τα προληπτικά εμβόλια για τα ταξίδια·

15. επιθυμεί να ενισχύσει και να τονίσει το ρόλο που διαδραματίζει το προσωπικό περίθαλψης στο τοπικό επίπεδο κατά την ενημέρωση και τη διευκρίνιση των ρόλων μεταξύ των διάφορων φορέων. Η ενημέρωση των ασθενών και συγχρόνως η φροντίδα για την καλύτερη δυνατή κάλυψη των αναγκών τους αποτελούν τη βάση για τη σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης που είναι ουσιαστικό στοιχείο της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης·

16. τονίζει τη σημασία που έχει η παροχή ενημέρωσης τόσο για τους κινδύνους όσο και για τα πλεονεκτήματα ενός φαρμάκου, διότι πιστεύει ότι κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι η ενημέρωση που παρέχεται από τη φαρμακευτική εταιρεία δεν έχει εμπορικό σκοπό·

17. επιθυμεί να διασφαλιστεί ότι οι διαυλοι πληροφόρησης των δημόσιων αρχών ή των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης θα συνεχίσουν και στο μέλλον να παρέχουν, αφενός, πληροφορίες σχετικά με τα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή και αφετέρου, συγκρίσεις μεταξύ των διαφόρων εναλλακτικών θεραπευτικών αγωγών·

18. πιστεύει ότι είναι δύσκολο να περιοριστεί ένας διαυλος πληροφόρησης μόνο σε ό,τι ορίζεται ως δημοσίευση σχετικά με την υγεία και για το λόγο αυτό προτείνει να καταργηθεί ο εν λόγω διαυλος πληροφόρησης, εκτός της ενημέρωσης από οργανώσεις ασθενών·

19. επιθυμεί να τονίσει ότι είναι σημαντικό να μη διαφέρει έντονα η ερμηνεία της οδηγίας μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή οφείλει, συνεπώς, να συγκεντρώσει τις πρακτικές όσον αφορά το σύστημα επαγρύπνησης και να τις διαβιβάσει στα κράτη μέλη·

20. θεωρεί ότι οι δυνατότητες των εμπόρων λιανικής να ενημερώνουν για τα φάρμακα, για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή πρέπει να αναλυθούν περαιτέρω από την Επιτροπή·

(2) Έρευνα της Επιτροπής για τον τομέα των φαρμάκων, προσωρινή έκθεση (έγγραφο εργασίας της ΓΔ Ανταγωνισμός), της 28ης Νοεμβρίου 2008.

Πρόληψη της εισόδου, στη νόμιμη αλυσίδα εφοδιασμού, φαρμάκων που είναι ψευδεπίγραφα ως προς την ταυτότητα, το ιστορικό ή την πηγή τους [COM(2008) 668 τελικό]

21. στηρίζει προτάσεις για τη σύσταση συντονισμένου δικτύου απαρτιζόμενου από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για το ζήτημα της παραποίησης φαρμάκων, προκειμένου να διευκολυνθεί η αναγνώριση των ψευδεπίγραφων φαρμάκων και να εμποδίζεται η παρείσφρησή τους στην αλυσίδα διανομής φαρμάκων, καθώς και να αυξηθούν οι ευθύνες των πωλητών και των αγοραστών·

22. προτρέπει την Επιτροπή να λάβει μέτρα με δική της πρωτοβουλία ώστε να λυθούν τα προβλήματα με τα ψευδεπίγραφα φάρμακα και εκτός της νόμιμης αλυσίδας εφοδιασμού. Στην οδηγία θεσπίζεται ότι οι διατάξεις της αφορούν μόνον τα φάρμακα που προορίζονται να κυκλοφορήσουν στην αγορά των κρατών μελών ⁽³⁾·

23. φρονεί ότι πρέπει να αυξηθούν οι γνώσεις και η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού όσον αφορά τις ενδεχόμενες παρενέργειες και τους κινδύνους που διατρέχουν από τα φάρμακα που διατίθενται εκτός της νόμιμης αλυσίδας εφοδιασμού·

24. καλεί την Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει την πλήρη ιχνηλασιμότητα των φαρμακευτικών προϊόντων, ιδίως με την αναγνώριση κάθε συσκευασίας φαρμακευτικού προϊόντος σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

25. υποστηρίζει ότι πρέπει να διατηρηθεί η δυνατότητα του παράλληλου εμπορίου ασφαλών φαρμάκων, δεδομένου ότι το εμπόριο αυτό συμπίπτει τις τιμές των φαρμάκων·

26. ζητά επίσης να ληφθεί μέριμνα ούτως ώστε να μην καθυστερήσει η είσοδος των γενόσημων φαρμάκων στην αγορά εξαιτίας της οδηγίας·

27. καλεί την Επιτροπή να παρακολουθήσει την εξέλιξη των τιμών με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι προτεινόμενες διαδικασίες έγκρισης δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών των φαρμάκων και υπενθυμίζει ότι τα μέτρα που θα υιοθετηθούν πρέπει να διαμορφωθούν με τρόπο που να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ της αυξανόμενης ασφάλειας και του αυξανόμενου κόστους·

28. καλεί την Επιτροπή, σε συνεννόηση με τα κράτη μέλη, να υποστηρίξει τη σύνταξη διεθνούς σύμβασης για την καταπολέμηση της παραποίησης φαρμάκων, ενισχύοντας έτσι τις κυρώσεις που εφαρμόζονται για το θέμα αυτό, ή να προβλέψει την προσθήκη σχετικού πρωτοκόλλου στη Σύμβαση του Παλέρμο για το οργανωμένο έγκλημα·

Φαρμακοεπαγρύπνηση, οδηγία 2001/83/ΕΚ περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση [COM(2008) 664 τελικό και COM(2008) 665 τελικό]

29. επιδοκιμάζει τις τροποποιήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας που στοχεύουν στην ενίσχυση του νομοθετικού συστήματος για τα φάρμακα·

30. θεωρεί ότι η υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τις παρενέργειες τόσο από τον ασθενή όσο και από τις υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής πρέπει πάντοτε να ενθαρρύνεται. Οι επαγγελματίες του κλάδου της υγείας έχουν την υποχρέωση να κοινοποιούν οιαδήποτε παρενέργεια από φάρμακο υποπέσει στην αντίληψή τους. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό όσον αφορά τα φάρμακα που εγκρίνονται υπό προϋποθέσεις. Ένας τρόπος για να διασαφηνιστεί αυτό στους ασθενείς είναι η χρησιμοποίηση ενός κοινού σήματος ή ενός συμφωνημένου συστήματος συμβόλων στη συσκευασία και η παροχή των πληροφοριών που άπτονται της ασφάλειας σε περισσότερες από μια κοινοτικές γλώσσες·

31. θεωρεί ότι οι υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής πρέπει να μπορούν, αφενός, να διεξάγουν έρευνες για την ασφάλεια ενός φαρμάκου και αφετέρου, να έχουν πρόσβαση, μέσω των περιφερειακών ή εθνικών κέντρων φαρμακοεπαγρύπνησης, στην ευρωπαϊκή βάση δεδομένων σχετικά με τις παρενέργειες·

32. ζητεί να καταστούν τα περιφερειακά κέντρα φαρμακοεπαγρύπνησης αναπόσπαστο μέρος της δημόσιας υγείας και το κύριο σημείο επαφής για τους ασθενείς σχετικά με φαρμακευτικά θέματα·

33. φρονεί ότι πριν τη δημοσίευση των ανεπιθύμητων παρενεργειών πρέπει να διεξάγεται σοβαρή μελέτη, η οποία θα εγκρίνεται από τις αρμόδιες αρχές πριν διανεμηθεί στους ασθενείς·

34. υπογραμμίζει ότι τα καθήκοντα των περιφερειακών κέντρων φαρμακοεπαγρύπνησης δεν πρέπει να περιορίζονται στη συγκέντρωση πληροφοριών, αλλά να περιλαμβάνουν την πληροφόρηση, την πρόληψη, την παροχή συμβουλών και την εκτίμηση των πλεονεκτημάτων και των κινδύνων. Τα περιφερειακά κέντρα φαρμακοεπαγρύπνησης συνεργάζονται για την κατάρτιση εκθέσεων για την υγεία, καθώς και στην περίπτωση διασκέψεων για την υγεία. Ένας επιπρόσθετος στόχος πρέπει να είναι η ενίσχυση της συνεργασίας ιατρών, φαρμακοποιών και ομάδων αυτοβοήθειας στο χώρο της υγείας σε ό,τι σχετίζεται με φαρμακολογικά ερωτήματα·

35. εκτιμά ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του φύλλου οδηγιών, κυρίως όσον αφορά την αυστηρή επαγρύπνηση σχετικά με τις παρενέργειες ορισμένων φαρμάκων, συμβάλλουν στην ταχύτερη αλλαγή του περιεχομένου του. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε παρωχημένα φύλλα οδηγιών για τον ασθενή, πράγμα που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την παραπλανητική ή λανθασμένη πληροφόρηση του. Μακροπρόθεσμος στόχος πρέπει να είναι το να παραδίδεται, ταυτόχρονα, με το φάρμακο ένα επικαιροποιημένο φύλλο οδηγιών. Οι επαγγελματίες της υγείας θα πρέπει να ενημερώνουν τον ασθενή για τυχόν παρενέργειες που δεν έχουν ακόμη περιληφθεί στο φύλλο οδηγιών, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο σε συνάρτηση με την ιδιαίτερη περίπτωση κάθε ασθενούς·

36. εκφράζει την αντίθεσή της σχετικά με την πρόταση για την τοποθέτηση περίληψης του φύλλου οδηγιών μέσα σε μαύρο πλαίσιο. Καί αυτό επειδή υπάρχει ο κίνδυνος να εστιάσει ο ασθενής την προσοχή του μόνον στις πληροφορίες που περιέχονται στο πλαίσιο.

⁽³⁾ 2001/83/ΕΚ, άρθρο 2: «Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται μόνο στα φάρμακα για ανθρώπινη χρήση, τα οποία παράγονται βιομηχανικά και προορίζονται να κυκλοφορήσουν στην αγορά των κρατών μελών.»

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

COM(2008) 663 τελικό – Άρθρο 1 – σημείο 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η οδηγία 2001/83/ΕΚ να τροποποιηθεί ως εξής: Το άρθρο 88 παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «(...) 4. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζεται στις εκστρατείες εμβολιασμού και σε άλλες εκστρατείες για τη δημόσια υγεία που διενεργεί ο τομέας των επαγγελματιών της υγείας και οι οποίες έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.»	Η οδηγία 2001/83/ΕΚ να τροποποιηθεί ως εξής: Το άρθρο 88 παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «(...) 4. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 <u>δεν πρέπει να αφορά τα προληπτικά εμβόλια για τα ταξίδια δεν εφαρμόζεται στις εκστρατείες εμβολιασμού και σε άλλες εκστρατείες για τη δημόσια υγεία που διενεργεί ο τομέας των επαγγελματιών της υγείας και οι οποίες έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.</u>»

Αιτιολογία

Τα εμβόλια πρέπει να διέπονται από τους ίδιους κανόνες με τα άλλα φάρμακα που χορηγούνται βάσει συνταγής. Η εξαίρεση της διαφήμισης εκστρατειών εμβολιασμού και άλλων εκστρατειών για τη δημόσια υγεία πρέπει να περιορίζεται στα προληπτικά εμβόλια για τα ταξίδια. Στην ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία εξαιρούνται οι εκστρατείες εμβολιασμού από τη γενική απαγόρευση διαφήμισης. Η πρόταση της Επιτροπής θα επιτρέψει στη φαρμακοβιομηχανία να παρέχει πληροφορίες για τις εκστρατείες που έχουν στόχο τη δημόσια υγεία. Η άποψή μας είναι ότι η ισχύουσα εξαίρεση διευκολύνει τις φαρμακευτικές εταιρείες να παρέχουν πληροφορίες για τα προϊόντα τους με τρόπο που θεωρείται αναγκαστικός και περιέχει ένα σαφές εμπορικό μήνυμα. Η πρόταση της Επιτροπής για διεύρυνση της εξαίρεσης και σε «άλλες εκστρατείες για τη δημόσια υγεία» ενδέχεται να υπονομεύσει την απαγόρευση διαφημιστικών εκστρατειών για φάρμακα που χορηγούνται μόνο βάσει συνταγής. Αυτό συμβαίνει διότι είναι δύσκολο να ορισθούν επακριβώς οι «άλλες εκστρατείες για τη δημόσια υγεία».

Χάρη στην επιστημονική πρόοδο, ο αριθμός των εμβολίων θα αυξηθεί στο μέλλον, π.χ. με τη μορφή θεραπευτικών εμβολίων. Αυτό σημαίνει ότι οι διαφορές μεταξύ εμβολίων και συμβατικών φαρμάκων πιθανότατα θα μειωθούν. Ο εμβολιασμός του πληθυσμού αποτελεί σημαντικό μέρος των δράσεων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν σήμερα διαφορετικές μεθόδους στα πλαίσια των οικείων προγραμμάτων εμβολιασμού. Για να καταστεί δυνατή μια συνολική αξιολόγηση του κινδύνου/οφέλους και για να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των ιατροφαρμακευτικών πόρων, η αξιολόγηση των πληροφοριών για τις εκστρατείες εμβολιασμού εναπόκειται στην κοινωνία συνολικά και όχι μόνο στις φαρμακευτικές εταιρείες.

Τροπολογία 2

COM(2008) 663 τελικό – Άρθρο 1 – σημείο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 100β Τα ακόλουθα είδη πληροφοριών σχετικά με εγκεκριμένα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή μπορούν να παρέχονται από τον κάτοχο άδειας κυκλοφορίας στο κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα: (...) γ) πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του φαρμάκου, τις τιμές και πραγματολογικές, πληροφοριακές ανακοινώσεις και υλικό αναφοράς που αφορά, για παράδειγμα, αλλαγές στη συσκευασία ή προειδοποιήσεις για ανεπιθύμητες ενέργειες· (δ) ιατρικές πληροφορίες, σχετικές με το προϊόν, για μη παρεμβατικές επιστημονικές μελέτες, ή μέτρα που συνοδεύουν την πρόληψη και τη θεραπευτική αγωγή, ή πληροφορίες που παρουσιάζουν το φάρμακο στο πλαίσιο της προς αποφυγή ή προς θεραπεία πάθησης.	Άρθρο 100β Τα ακόλουθα είδη πληροφοριών σχετικά με εγκεκριμένα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή μπορούν να παρέχονται από τον κάτοχο άδειας κυκλοφορίας στο κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα: (...) (γ) πληροφορίες για <u>τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του φαρμάκου, τις τιμές και πραγματολογικές, πληροφοριακές ανακοινώσεις και υλικό αναφοράς που αφορά, για παράδειγμα, αλλαγές στη συσκευασία ή προειδοποιήσεις για ανεπιθύμητες ενέργειες· τους περιβαλλοντικούς κινδύνους που συνεπάγεται η κατάχρηση ή η κακή χρήση του φαρμάκου, κατά παράβαση των ενδείξεων που περιέχονται στην περίληψη των χαρακτηριστικών του προϊόντος·</u> (δ) <u>ιατρικές πληροφορίες, σχετικές με το προϊόν, για μη παρεμβατικές επιστημονικές μελέτες, ή μέτρα που συνοδεύουν την πρόληψη και τη θεραπευτική αγωγή, ή πληροφορίες που παρουσιάζουν το φάρμακο στο πλαίσιο της προς αποφυγή ή προς θεραπεία πάθησης.</u>

Αιτιολογία:

Ο όρος «περιβαλλοντικές επιπτώσεις» είναι πολύ αόριστος. Πρέπει να προτιμηθεί ο όρος «περιβαλλοντικοί κίνδυνοι» διότι δίνει μεγαλύτερη προσοχή στις πιθανές βλαβερές επιπτώσεις των φαρμάκων στο περιβάλλον. Η χρήση του όρου «περιβαλλοντικοί κίνδυνοι» αντανακλά καλύτερα τη μορφή της επίδρασης στο περιβάλλον που η Επιτροπή επιθυμεί να μειώσει.

Οι διατάξεις πρέπει να διαμορφωθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να συνάγεται με σαφήνεια ότι μόνο το περιεχόμενο της περίληψης των χαρακτηριστικών του προϊόντος, η σήμανση και το φύλλο οδηγιών του φαρμάκου θεωρούνται ως πληροφόρηση. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν ωστόσο να συμπληρωθούν με πληροφορίες όσον αφορά τις επιπτώσεις των φαρμάκων στο περιβάλλον. Το άρθρο 100β δ) είναι ασαφές και πρέπει να απαλειφθεί. Η ίδια η Επιτροπή σε έκθεσή της ⁽⁴⁾ αναφέρει ότι οι μελέτες για μη παρέμβαση «είναι συχνά ακατάλληλης ποιότητας και διαφημιστικές».

Τροπολογία 3

COM(2008) 663 τελικό – Άρθρο 1 – σημείο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 100γ Πληροφορίες σχετικά με εγκεκριμένα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή, οι οποίες παρέχονται από τον κάτοχο άδειας κυκλοφορίας στο κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα, δεν καθίστανται διαθέσιμες στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο: Καθίστανται διαθέσιμες μόνο μέσω των ακόλουθων διαύλων: (α) έντυπες δημοσιεύσεις για την υγεία, όπως ορίζονται από το κράτος μέλος δημοσίευσης, αποκλεισμένου ανεπιθύμητου υλικού που διανέμεται ενεργά στο ευρύ κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα (β) δικτυακοί τόποι για φάρμακα, αποκλεισμένου ανεπιθύμητου υλικού που διανέμεται ενεργά στο ευρύ κοινό σε επιμέρους πρόσωπα	Άρθρο 100γ Πληροφορίες σχετικά με εγκεκριμένα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή, οι οποίες παρέχονται από τον κάτοχο άδειας κυκλοφορίας στο κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα, δεν καθίστανται διαθέσιμες στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο: Καθίστανται διαθέσιμες μόνο μέσω των ακόλουθων διαύλων: (α) έντυπες δημοσιεύσεις για την υγεία από οργανώσεις ασθενών, όπως ορίζονται από το κράτος μέλος δημοσίευσης, αποκλεισμένου ανεπιθύμητου υλικού που διανέμεται ενεργά στο ευρύ κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα (β) (α) δικτυακοί τόποι για φάρμακα, στην περίπτωση των οποίων η πληροφόρηση θα πρέπει να περιλαμβάνει αποκλειστικά τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο φύλλο οδηγιών ή στην σήμανση των φαρμάκων, αποκλεισμένου ανεπιθύμητου υλικού που διανέμεται ενεργά στο ευρύ κοινό ή σε επιμέρους πρόσωπα·

Αιτιολογία:

Είναι δύσκολο να δοθεί ο ορισμός της έννοιας «έντυπες δημοσιεύσεις για την υγεία» και συνεπώς αυτός ο διάυλος πρέπει να καταργηθεί από το κείμενο. Στην παρούσα πρόταση αναφέρεται ότι κάθε κράτος μέλος καλείται να ορίσει το ίδιο τις σχετικές εκδόσεις, γεγονός που δημιουργεί τον κίνδυνο διαφορετικών ερμηνειών. Η σημερινή διατύπωση θέτει το πρόβλημα του ορισμού της διαφήμισης και της πληροφόρησης.

⁽⁴⁾ Στρατηγική για τη βελτίωση της προστασίας της δημόσιας υγείας με την ενίσχυση και τον εξορθολογισμό της φαρμακοεπαγρύπνησης στην ΕΕ: δημόσια διαβούλευση για τις νομοθετικές προτάσεις, Βρυξέλλες, 5 Δεκεμβρίου 2007, (σημείο 3.2.5).

Τροπολογία 4

COM(2008) 668 τελικό – Άρθρο 1 – σημείο 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η οδηγία 2001/83/ΕΚ τροποποιείται ως εξής: 1) Στο άρθρο 1 παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 17α μετά το σημείο 17: «17α. <u>Εμπορία φαρμάκων</u>: Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην ανεξάρτητη διαπραγμάτευση εξ ονόματος άλλου προσώπου της πώλησης ή της αγοράς φαρμάκων, ή στην τιμολόγηση ή πρακτόρευση φαρμάκων, εκτός από την προμήθεια φαρμάκων στο κοινό, και οι οποίες δεν εμπίπτουν στον ορισμό της χονδρικής πώλησης.»	Η οδηγία 2001/83/ΕΚ τροποποιείται ως εξής: 1) Στο άρθρο 1 παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 17α μετά το σημείο 17: «17α. <u>Εμπορία Πρακτόρευση φαρμάκων</u>: Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην ανεξάρτητη διαπραγμάτευση εξ ονόματος άλλου προσώπου της πώλησης ή της αγοράς φαρμάκων, ή στην τιμολόγηση ή πρακτόρευση φαρμάκων, εκτός από την προμήθεια φαρμάκων στο κοινό, και οι οποίες <u>όσες</u> δεν εμπίπτουν στον ορισμό της χονδρικής <u>και λιανικής</u> πώλησης.»

Αιτιολογία:

Το προτεινόμενο σημείο 17α έχει τίτλο «Εμπορία φαρμάκων». Σύμφωνα με τον ορισμό, η χονδρική και η λιανική πώληση δεν εμπίπτουν στην «εμπορία φαρμάκων». Με δεδομένο ότι η «εμπορία φαρμάκων» έχει ήδη μια παγιωμένη σημασία σε πολλά κράτη μέλη, οι συναλλαγές που προβλέπονται στο σημείο 17α θα πρέπει να έχουν άλλη ονομασία, διαφορετικά μπορεί να προκληθεί σύγχυση.

Τροπολογία 5

COM(2008) 665 τελικό – μεταξύ των σημείων 17 και 18

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Η οδηγία 2004/27/ΕΚ Άρθρο 1 (40) (ε) τροποποιείται ως εξής: Το σημείο (ι) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Ενημέρωση ότι τα μη χρησιμοποιηθέντα φάρμακα ή εκείνα των οποίων η προθεσμία χρήσης έληξε δεν πρέπει να ρίπτονται στην τουαλέτα ή σε άλλα ύδατα υπονόμων ή να ρίπτονται σε οικιακά απορρίμματα. Πρέπει να γίνεται μνεία των υπαρχόντων συστημάτων συλλογής.»

Αιτιολογία:

Η ΕτΠ προτείνει μια τροποποίηση στην ισχύουσα νομοθεσία, την οποία δεν λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή στην πρότασή της. Ισχύουσα νομοθεσία είναι η οδηγία 2004/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση. Το άρθρο 54 (ι) της οδηγίας αυτής ορίζει τα ακόλουθα: «ειδικές προφυλάξεις ως προς την απόρριψη των μη χρησιμοποιηθέντων φαρμάκων ή των αποβλήτων που προκύπτουν από φάρμακα, εφόσον απαιτείται, καθώς και μνεία των καταλλήλων υπαρχόντων συστημάτων συλλογής».

Η ισχύουσα νομοθεσία απαιτεί να υπάρχει σε όλα τα κράτη μέλη σύστημα συλλογής για τα μη χρησιμοποιηθέντα φάρμακα ή για εκείνα των οποίων η προθεσμία χρήσης έληξε, όμως οι ασθενείς δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι για τα συστήματα αυτά. Η έλλειψη σαφών οδηγιών προς τους ασθενείς οδηγεί στην ανεπιθύμητη απόρριψη των φαρμάκων σε ύδατα υπονόμων, στην αύξηση του φόρτου των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και των ταμιευτήρων υδάτων επιφανείας. Η ευκρινής πληροφόρηση στη συσκευασία θα βελτιώσει τις προϋποθέσεις για την κατάλληλη διαχείριση των μη χρησιμοποιηθέντων φαρμάκων ή εκείνων των οποίων έληξε η προθεσμία χρήσης.

Τροπολογία 6

COM(2008) 665 τελικό – μεταξύ των σημείων 15 και 16

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Η οδηγία 2004/27/ΕΚ Άρθρο 1 (1) (i) τροποποιείται ως εξής: Το σημείο 28 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα σημεία: «28. Κίνδυνοι που συνδέονται με τη χρήση του φαρμάκου: — <u>κάθε κίνδυνος συνδεόμενος με την ποιότητα, την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα του φαρμάκου όσον αφορά την υγεία των ασθενών, τη δημόσια υγεία ή το περιβάλλον·</u> — <u>κάθε κίνδυνος ανεπιθύμητων επιπτώσεων στο περιβάλλον·</u> 28α. Σχέση κινδύνου/οφέλους: <u>Αξιολόγηση των θετικών θεραπευτικών επιδράσεων του φαρμάκου σε σχέση με τους κινδύνους όπως ορίζονται στο σημείο 28, πρώτη περίπτωση.»</u>

Αιτιολογία:

Η ΕτΠ πιστεύει ότι, όταν πρόκειται για φάρμακα, ενδείκνυται σαφώς να διαφοροποιούνται οι κίνδυνοι για το περιβάλλον από τους κινδύνους για την υγεία, όπως ακριβώς διατυπώνεται στο κείμενο της οδηγίας 2004/27/ΕΚ. Έτσι διατηρείται η παραδοσιακή έννοια κινδύνου/οφέλους όσον αφορά τα φάρμακα.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Το μελλοντικό κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου II»

(2010/C 79/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υπογραμμίζει, στην παρούσα γνωμοδότηση, ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα συνεχίσουν να πρωτοστατούν στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε καίρια στοιχεία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ)· εντούτοις, εκφράζει τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι τα έγγραφα που εξετάζονται στη γνωμοδότηση δεν αναφέρονται επαρκώς στην τοπική και περιφερειακή διάσταση. Μια τέτοια αναφορά είναι αναγκαία τόσο για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΚΕΣΑ II όσο και για τη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας·
- επιπλέον, η ΕτΠ φρονεί ότι η επιτυχής εναρμόνιση αποτελεί ένα μέσο για τον μετριασμό του δυσανάλογου βάρους που αντιμετωπίζουν ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές εξαιτίας της γεωγραφικής ή μεθοριακής τους θέσης, σε συνδυασμό με τις διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις. Επομένως συνιστά ότι, στις περιπτώσεις στις οποίες η διαχείριση της πρόσβασης στη στέγαση, την πρόνοια, την υγεία, την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας υπάγεται στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, πρέπει να αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη η ανάγκη αλληλεγγύης και επιμερισμού των βαρών σε υποεθνικό επίπεδο·
- εντούτοις, η ΕτΠ φρονεί ότι προκειμένου να τελεσφορήσει η πολιτική της ευρωπαϊκής εναρμόνισης, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα χρειαστούν ενδεχομένως είτε πρόσθετη άμεση ευρωπαϊκή στήριξη, είτε την εγγύηση ότι θα επωφεληθούν αναλογικά των πόρων που χορηγούνται στα κράτη μέλη. Τονίζει επίσης την ανάγκη βελτιώσεων στην επικοινωνία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, σε σχέση με τη διαφορά μεταξύ αναγκαστικής και μη αναγκαστικής μετανάστευσης, και μεταξύ των αποδεκτών και των αναζητούντων διεθνή προστασία, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι πολίτες διαθέτουν εμπεριστατωμένα και θετικά μηνύματα όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Εισηγήτρια: Doreen HUDDART (UK, ALDE), Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Newcastle-upon-Tyne

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Σχέδιο πολιτικής για το άσυλο: Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της προστασίας σε όλη την ΕΕ

COM(2008) 360 τελικό

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη

COM(2008) 815 τελικό

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα

COM(2008) 820 τελικό

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση μιας ευρωπαϊκής υπηρεσίας υποστήριξης σε θέματα ασύλου

COM(2009) 66 τελικό

1. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. υπογραμμίζει ιδιαίτερα ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα συνεχίσουν να πρωτοστατούν στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε καίρια στοιχεία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ)· επαναλαμβάνει επίσης τις συστάσεις που διατύπωσε στην πρώτη της γνωμοδότηση με θέμα το ΚΕΣΑ, η οποία υιοθετήθηκε κατά την 74η Σύνοδο Ολομέλειας (CdR 177/2007 τελικό)·

2. σ' αυτή τη δεύτερη γνωμοδότηση με θέμα το ΚΕΣΑ θα επιβεβαιωθούν τα αρχικά πορίσματα και παράλληλα θα προσδιορισθούν περαιτέρω συγκεκριμένα ζητήματα, που αφορούν γενικά μεν στο Σχέδιο Πολιτικής, ειδικότερα δε στην προκειμένη νομοθεσία·

3. εκφράζει τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι τα έγγραφα που εξετάζονται στη γνωμοδότηση δεν αναφέρονται επαρκώς στην τοπική και περιφερειακή διάσταση. Μια τέτοια αναφορά είναι αναγκαία τόσο για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΚΕΣΑ II όσο και για τη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας·

Το Σχέδιο Πολιτικής για το άσυλο

4. χαιρετίζει την αναγνώριση του ότι, σε αυτόν τον τομέα πολιτικής, η εναρμόνιση πρέπει να συνοδεύεται από αυστηρότερες προδιαγραφές, το πράττει όμως εκφράζοντας κάποιες επιφυλάξεις.

Ειδικότερα, η ΕτΠ επισημαίνει ότι μπορεί να υπάρξουν επακόλουθες δαπάνες για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές·

5. υπογραμμίζει πως, στο μέτρο που αφορά αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες, το ΚΕΣΑ πρέπει να παραμείνει προσηλωμένο στις αρχές της Σύμβασης των ΗΕ για τους Πρόσφυγες του 1951, ενώ δεν πρέπει να υπονοηθεί ούτε να επιτραπεί η παραμικρή απομάκρυνση από τα πρότυπα αυτά·

6. χαιρετίζει το γεγονός ότι κύριο χαρακτηριστικό του Σχεδίου Πολιτικής και της σχετικής νομοθεσίας είναι η ενοποίηση των προσεγγίσεων ως προς το άσυλο και τα είδη επικουρικής προστασίας. Αυτό είναι σημαντικό καθότι έτσι αναγνωρίζονται τα όρια της έννοιας του πρόσφυγα, όπως επίσης το γεγονός ότι πολλά άτομα που ζητούν την παροχή διεθνούς προστασίας ενδέχεται να μην είναι πρόσφυγες με την ευρεία έννοια του όρου (παραδείγματος χάρις άτομα που εγκαταλείπουν τα εδάφη τους λόγω φυσικών καταστροφών). Η υποδοχή και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται, καθώς και το χορηγούμενο καθεστώς πρέπει να εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των εν λόγω ατόμων·

7. φρονεί ότι η επιτυχής εναρμόνιση αποτελεί ένα μέσο για τον μετριασμό του δυσανάλογου βάρους που αντιμετωπίζουν ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές εξαιτίας της γεωγραφικής ή μεθοριακής τους θέσης, σε συνδυασμό με τις διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις. Όπου οι προϋποθέσεις και διαδικασίες υποδοχής, ή η εφαρμογή κριτηρίων επιλεξιμότητας για τη διεθνή προστασία, είναι (ή θεωρούνται) αυστηρότερα σε ένα κράτος μέλος από ό,τι σε άλλο, το γεγονός αυτό ενδέχεται να συμβάλει στη δευτερεύουσα μεταναστέυση εντός της ΕΕ. Αυτό καθιστά δυσχερέστερη την εφαρμογή του ΚΕΣΑ, και ενδέχεται να επιβαρύνει αδικαιολόγητα ορισμένα κράτη μέλη και τοπικές και περιφερειακές αρχές·

8. τονίζει ότι τα κύρια αίτια της αναγκαστικής μετανάστευσης είναι οι περιστάσεις που δεν άπτονται της ΕΕ, και όχι οι συνθήκες εντός αυτής·

9. συνιστά ότι, στις περιπτώσεις, στις οποίες η διαχείριση της πρόσβασης στη στέγαση, την πρόνοια, την υγεία, την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας υπάγεται στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, πρέπει να αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη η ανάγκη αλληλεγγύης και επιμερισμού των βαρών σε υποεθνικό επίπεδο·

10. φρονεί ότι προκειμένου να τελεσφορήσει η πολιτική της ευρωπαϊκής εναρμόνισης, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα χρειαστούν ενδεχομένως, είτε πρόσθετη άμεση ευρωπαϊκή στήριξη, είτε την εγγύηση ότι θα επωφεληθούν αναλογικά των πόρων που χορηγούνται στα κράτη μέλη·

11. αναγνωρίζει ότι δυσανάλογες επιβαρύνσεις ως αποτέλεσμα της γεωγραφικής θέσης στα σύνορα της ΕΕ και των δημογραφικών χαρακτηριστικών μπορούν να παρεμποδίσουν την αποτελεσματικότητα της εναρμόνισης και, επομένως, συμφωνεί ότι η περαιτέρω εναρμόνιση των εθνικών προδιαγραφών μέσω του ΚΕΣΑ πρέπει να συνοδεύεται από ενισχυμένη πρακτική συνεργασία, προκειμένου να διανεμηθούν δίκαια οι ευθύνες όσον αφορά το άσυλο μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών·

12. προβληματίζεται από το ότι στο Σχέδιο Πολιτικής δεν εξετάζεται η λειτουργία του Ευρωπαϊκού οργανισμού για τα σύνορα, FRONTEX, σε θέματα εναρμόνισης ή πρακτικής συνεργασίας. Η αυξημένη προσοχή στις προτάσεις του ΚΕΣΑ για τα ανθρώπινα δικαιώματα εν γένει, και τα ανθρώπινα δικαιώματα των ευάλωτων προσώπων ειδικότερα, θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται στους κανόνες που διέπουν το FRONTEX·

13. τονίζει την ανάγκη βελτιώσεων στην επικοινωνία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, σε σχέση με τη διαφορά μεταξύ αναγκαστικής και μη αναγκαστικής μετανάστευσης, και μεταξύ των αποδεκτών και των αναζητούντων διεθνή προστασία, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι πολίτες να διαθέτουν εμπεριστατωμένα και θετικά μηνύματα όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας·

Η οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής

14. στηρίζει στην οδηγία τον συνδυασμό των μέτρων που καλύπτουν τις προδιαγραφές υποδοχής τόσο για τους αιτούντες άσυλο όσο και για τους αιτούντες επικουρική προστασία·

15. επισημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση, οι αιτούντες άσυλο δεν θα πρέπει να βρεθούν σε καλύτερη θέση απ' ό,τι ο γηγενής πληθυσμός, χάρη στην κοινωνική προστασία που τους προσφέρεται, παραδείγματος χάρι, όσον αφορά τη στέγαση, την πρόνοια, την υγεία, την παιδεία και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας·

16. θεωρεί ότι οι προτεινόμενες εγγυήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών μέτρων για ευπαθή άτομα, πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα είδη διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης κάθε μορφής διαδικασίας εκτός επικράτειας, όπως αυτής που προβλέπεται στην παράγραφο 5.2.3 του Σχεδίου Πολιτικής. Για περαιτέρω βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση θα απαιτείται προσεκτικός έλεγχος, ειδικά σε ό,τι αφορά τη νομιμότητα, την αποτελεσματικότητα και τη σκοπιμότητά τους·

Κράτηση: άρθρα 8-11

17. χαιρετίζει θερμά την αναγνώριση στο άρθρο 8(1) της προτεινόμενης οδηγίας το οποίο προβλέπει ότι δεν μπορεί κανείς να κρατείται απλώς και μόνον επειδή υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, όπως ζητήθηκε από την ΕτΠ στο σημείο 16 της πρώτης γνωμοδότησής της για το ΚΕΣΑ. Η ΕτΠ αναγνωρίζει όμως ότι ενδέχεται να υπάρχουν σοβαροί λόγοι που να δικαιολογούν την κράτηση ορισμένων αιτούντων από τις αρμόδιες αρχές, όπως στην περίπτωση αυτών που ενδέχεται να διαφύγουν·

Πρόσβαση στην αγορά εργασίας έπειτα από 6 μήνες: άρθρο 15

18. συμφωνεί ότι αυτές οι προτάσεις θα ωφελήσουν ενδεχομένως τόσο τον αιτούντα άσυλο όσο και το κράτος μέλος, αν και αναγνωρίζει ότι η πρόταση είναι αμφιλεγόμενη για κάποια κράτη μέλη, κυρίως εκείνα στα οποία η ανεργία αυξάνεται και εκείνα στα οποία ασκείται πίεση λόγω της γεωγραφικής τους θέσης. Η ΕτΠ χαιρετίζει το ότι το άρθρο 15 παράγραφος 2 της αναδιατυπωμένης οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη, καθιστά σαφές ότι «τα κράτη μέλη αποφασίζουν υπό ποιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η πρόσβαση του αιτούντος άσυλο στην αγορά εργασίας»·

19. επαναλαμβάνει τις θέσεις της για την πολιτική ένταξης, όπως αναφέρονται στα σημεία 34-38 της πρώτης γνωμοδότησής της για το ΚΕΣΑ, και εφιστά την προσοχή στα ακόλουθα έγγραφα: τη γνωμοδότηση της 11ης Οκτωβρίου 2007 με θέμα «Εφαρμογή της σφαιρικής προσέγγισης όσον αφορά τη μετανάστευση στα σύνορα της ΕΕ» (CdR 64/2007 τελικό)· τα συμπεράσματα της συνεδρίασης του Οκτωβρίου 2007 στην Τενερίφη με θέμα «Ο ρόλος των περιφερειών και των δήμων στη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων», που συνδιοργανώθηκε από την Επιτροπή των Περιφερειών και την κυβέρνηση των Καναρίων Νήσων· τη γνωμοδότηση της 15ης Ιουνίου 2006 με θέμα «Προστασία των μειονοτήτων και πολιτικές κατά των διακρίσεων σε μια διεγερμένη Ευρώπη» (CdR 53/2006), όπου συζητήθηκε η πολιτική ένταξης· τη γνωμοδότηση της 12ης Φεβρουαρίου 2009 με θέμα «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην πρώτη γραμμή των ενταξιακών πολιτικών» (CdR 212/2008)· καθώς και τα συμπεράσματα του σεμιναρίου του Οκτωβρίου 2008 στην Αθήνα με θέμα «Ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών στην ένταξη των μεταναστών» που οργανώθηκε από την Επιτροπή των Περιφερειών και την Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Αττικής·

20. επαναλαμβάνει τη σύσταση του σημείου 4 της πρώτης γνωμοδότησής της για το ΚΕΣΑ, που αναφέρει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία θα πρέπει να απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν σύστημα δικτύων περιφερειακών αρχών για τη συνειδητή ενσωμάτωση των προσφύγων·

Κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη: άρθρα 17-20

21. εκφράζει ενδιασμούς ως προς την υποχρεωτική ισχύ των εθνικών διατάξεων περί κοινωνικής αρωγής και για τους αιτούντες άσυλο και αντιπροτείνει να μελετηθεί η παροχή βασικών υπηρεσιών πρόνοιας στη βάση ενιαίων ευρωπαϊκών ελάχιστων κανόνων·

22. αναγνωρίζει ότι οι διατάξεις σχετικά με τις υλικές συνθήκες υποδοχής έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην παροχή υπηρεσιών στέγασης, πρόνοιας, υγείας και εκπαίδευσης. Όπου η εφαρμογή αυτών των προδιαγραφών βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν ανάλογη οικονομική στήριξη στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, εφόσον τους ανατίθενται επιπλέον καθήκοντα·

23. αναγνωρίζει την ανάγκη κατάρτισης του προσωπικού των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, το οποίο καλείται να προβεί σε έλεγχο πόρων που προτείνεται στις διατάξεις, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι δεν θα εισπράττονται αδικαιολόγητα εισφορές για το κόστος των υλικών συνθηκών υποδοχής και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τους ίδιους τους αιτούντες διεθνή προστασία·

Διατάξεις για άτομα με ειδικές ανάγκες: άρθρα 21-24

24. επαναλαμβάνει το βαθύ προβληματισμό της για τα ευάλωτα πρόσωπα (σημεία 29-33 της πρώτης γνωμοδότησής της για το ΚΕΣΑ) και χαιρετίζει τις ενέργειες που έχουν γίνει για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού. Η ΕτΠ συστήνει ιδιαίτερη προσοχή στις υγειονομικές ανάγκες των αιτούντων διεθνή προστασία, σε συνθήκες που ενδέχεται να προκαλέσουν τραυματισμούς, υποσιτισμό και ψυχολογικά τραύματα. Δεδομένου ότι οι υγειονομικές υπηρεσίες παρέχονται συχνά σε τοπικό ή σε περιφερειακό επίπεδο, πρέπει να διερευνηθεί, να προσδιορισθεί και να μετριάσθαι η επιβάρυνση συγκεκριμένων περιφερειών·

Αντιμετώπιση αιτούντων των οποίων το αίτημα διεθνούς προστασίας απορρίφθηκε

25. η εναρμόνιση της μεταχείρισης των αιτούντων άσυλο των οποίων το αίτημα απορρίφθηκε μπορεί να βοηθήσει στον περιορισμό της δευτερεύουσας μετανάστευσης. Εντούτοις, σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να επιτρέπεται η ενθάρρυνση της εθελούσιας εξόδου από τη χώρα. Οι σχετικές ενέργειες δεν αφορούν την παροχή της αναγκαίας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καθώς και την παροχή μέσων επιβίωσης που προσφέρονται στα άτομα αυτής της κατηγορίας·

26. τονίζει ότι η αναγκαστική εξαθλίωση και η άρνηση παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση μεταναστευτικών πολιτικών και πολιτικών ασύλου που σχετίζονται με την απομάκρυνση ατόμων των οποίων το αίτημα για διεθνή προστασία απορρίφθηκε·

Ανήλικοι

27. Χαιρετίζει το γεγονός ότι η οδηγία περί υποδοχής και τα λοιπά αναδιατυπωμένα μέσα του ΚΕΣΑ II παρέχουν πλέον σαφή ορισμό του

ανήλικου ως «κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ηλικίας κάτω των 18 ετών». Επίσης, είναι θετικό το ό,τι το κάθε μέσο δημιουργεί πρόσθετες δικλίδες ασφαλείας για τους ανήλικους. Ωστόσο, παρότι όσοι αναγνωρίζονται ως ανήλικοι θα επωφεληθούν αυτών των δικλίδων, δεν υπάρχει επαρκής προστασία για τους αιτούντες διεθνή προστασία η ηλικία των οποίων αμφισβητείται από το κράτος μέλος που υποδέχεται τον αιτούντα, εξετάζει και αποφαιίνεται επί της αίτησης, ή εφαρμόζει τα κριτήρια του Δουβλίνου·

28. τονίζει ότι η υλικές συνθήκες υποδοχής αποτελούν την πρώτη επαφή των αιτούντων διεθνή προστασία με το ΚΕΣΑ. Είναι ζωτικής σημασίας, συνεπώς, η αντιμετώπιση αιτούντων η ηλικία των οποίων αμφισβητείται ως ανήλικων μέχρι αποδείξεως του εναντίου (με το δέοντα σεβασμό στα δικαιώματα και την ασφάλεια των λοιπών αιτούντων διεθνή προστασία)· η αντιμετώπισή τους ανά πάσα στιγμή κατά τρόπο ανθρωπινό και αξιοπρεπή· και η εφαρμογή νομικών δικλίδων για τις διαδικασίες καθορισμού της ηλικίας, ιδίως όπου απαιτείται ιατρική εξέταση. Εάν δεν εκτιμηθεί ορθά η ηλικία του αιτούντα σε αυτό το στάδιο, τότε το παιδί που αιτείται διεθνή προστασία μπορεί να στερηθεί εσφαλμένα τα αυξημένα επίπεδα προστασίας που η νομοθεσία του ΚΕΣΑ II επιχειρεί να διασφαλίσει για τους ανήλικους·

29. αναγνωρίζει την ιδιαίτερη πίεση που ασκείται σε ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές για την παροχή υπηρεσιών για ασυνόδευτους ή μεγάλες ομάδες ανήλικων, και προτείνει την κατάλληλη χρηματοδότηση αυτών των αρχών·

Η αναδιτύπωση του κανονισμού του Δουβλίνου

30. Επισημαίνει ότι αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις περιφέρειες καθότι, σύμφωνα με το σύστημα του Δουβλίνου, οι αιτούντες άσυλο μπορούν να μεταφέρονται στο πρώτο κράτος της ΕΕ στο οποίο αφίχθησαν, γεγονός που επιβαρύνει ορισμένα κράτη και περιφέρειες στα σύνορα της ΕΕ και τα κύρια σημεία εισόδου·

31. επικροτεί το στόχο βελτίωσης της αποτελεσματικότητας, αλλά μόνο εφόσον συνάδει με την εφαρμογή των εναρμονισμένων προτύπων και διαδικασιών υποδοχής και χορήγησης διεθνούς προστασίας. Έτσι θα διασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη που μεταφέρουν υπηκόους τρίτων χωρών σε άλλο κράτος μέλος δεν παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που τα ίδια υπέχουν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στα δικαιώματα αυτά συμπεριλαμβάνονται ο σεβασμός της οικογενειακής ζωής, το συμφέρον του παιδιού και η μη επαναπροώθηση, καθώς και η έμμεση επαναπροώθηση, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 33 της Σύμβασης των ΗΕ για τους Πρόσφυγες του 1951 και το άρθρο 3 της Σύμβασης των ΗΕ κατά των βασανιστηρίων του 1984. Οι διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού πρέπει να ισχύσουν μόνον αφού εφαρμοσθούν πλήρως οι αναθεωρημένες οδηγίες για τις συνθήκες υποδοχής, τις διαδικασίες ασύλου και τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση·

32. επικροτεί το άρθρο 6 όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων των ασυνόδευτων ανηλίκων· εν προκειμένω λαμβάνονται σε ορισμένο βαθμό υπόψη οι ανησυχίες που εξέφρασε η Επιτροπή των Περιφερειών στα σημεία 29-33 της πρώτης της γνωμοδότησης με θέμα το ΚΕΣΑ. Χρειάζεται να θεσπισθούν αποτελεσματικές διασφαλίσεις και για άλλα εύλωτα άτομα, όπως οι έγκυοι και τα άτομα με αναπηρία. Πρέπει επίσης να εξεταστούν στον κανονισμό οι υφιστάμενες ελλείψεις σε σχέση με τη διατήρηση της οικογενειακής συνοχής·

33. χαιρετίζει θερμά την αναγνώριση στο άρθρο 27 της προτεινόμενης οδηγίας το οποίο προβλέπει ότι δεν μπορεί κανείς να κρατείται απλώς και μόνον επειδή υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, όπως ζητήθηκε από την ΕτΠ στο σημείο 16 της πρώτης γνωμοδότησής της για το ΚΕΣΑ·

34. επικροτεί τις διαδικασίες που προτείνονται στο άρθρο 31 για την αναστολή των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού όταν ένα κράτος μέλος βρίσκεται αντιμέτωπο με μια ιδιαίτερα επείγουσα κατάσταση που επιβαρύνει εξαιρετικά τις δυνατότητες υποδοχής που διαθέτει·

35. προτείνει την καθιέρωση επίσημου μέσου επικοινωνίας μεταξύ των περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έτσι ώστε να αναδεικνύονται καταστάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη χρήση της ευχέρειας του άρθρου 31(2), όταν οι συνθήκες στο κράτος μέλος στο σύνολό του δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 31(1). Ωστόσο, και προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβολική χρήση αυτών των διατάξεων, η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί προσεκτικά την κατάσταση και να κρίνει εάν πρόκειται για πραγματικά επείγουσα κατάσταση, ή εάν η μη συμμόρφωση με την οδηγία που θεσπίζει ελάχιστους κανόνες για την υποδοχή αιτούντων άσυλο και την οδηγία 2005/85/ΕΚ θα οδηγήσει σε διαδικασία παράβασης σύμφωνα με το άρθρο 226 της Συνθήκης ΕΚ·

Αναδιτύπωση της οδηγίας για τις διαδικασίες

36. Χαιρετίζει την αναγνώριση του ότι, η εναρμόνιση των προδιαγραφών υποδοχής πρέπει να συνοδεύεται από «καλύτερες προδιαγραφές» στην επεξεργασία των αιτήσεων για διεθνή προστασία. Αυτό οδηγεί σε μείωση του χρόνου που απαιτείται για τη λήψη απόφασης. Οι παρατεταμένες περίοδοι αξιολόγησης ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην υγεία και την ψυχική ευεξία, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική επιβάρυνση των τοπικών και των περιφερειακών πόρων. Ακόμα και όταν η λήψη αποφάσεων εντάσσεται σε ένα εθνικό (παρά σε ένα περιφερειακό) σύστημα, οι καθυστερήσεις ενδέχεται να προκαλέσουν αδικαιολόγητη πίεση εις βάρος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, στις οποίες βρίσκονται τα κέντρα ακρόασης ή τα δικαστήρια·

Αναδιτύπωση της οδηγίας για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση

37. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η εναρμόνιση των προδιαγραφών αναγνώρισης θα συνοδεύεται από «καλύτερες προδιαγραφές». Δεδομένου του ανθρωπιστικού περιεχομένου κάθε νομοθεσίας που αφορά τους πρόσφυγες, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη διευθέτησή του προβλήματος των αποκλίσεων

κατά την αναγνώριση των προσφύγων, έναντι της διευθέτησης του ζητήματος της δευτερογενούς μετανάστευσης που οφείλεται στις διαφορετικές παροχές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και στις διαφορές στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Οι επιπτώσεις μιας άδικης απόρριψης παροχής διεθνούς προστασίας είναι ιδιαίτερα σοβαρές·

38. χαιρετίζει την πρόσθετη έμφαση στην επικουρική προστασία. Η ΕτΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την προσοχή που δίνεται, στην παρ. 3.3 του Σχεδίου Πολιτικής σε βελτιώσεις για την εφαρμογή της αποκαλούμενης «εναλλακτικής λύσης εσωτερικού ασύλου». Η εν λόγω «εναλλακτική λύση» δεν πρέπει επ' ουδενί να χρησιμοποιηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να συγκαλύπτει την επαναπροώθηση·

39. αναγνωρίζει ότι η βελτίωση της ποιότητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για το άσυλο και την επικουρική προστασία, η οποία περιλαμβάνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την ερμηνεία της ισχύουσας και της προτεινόμενης νομοθεσίας, θα μειώσει το συνολικό αριθμό προσφύγων (ο οποίος είναι υψηλός σε ορισμένα κράτη μέλη). Ενδέχεται, εξάλλου, να συμβάλει στην αύξηση του αριθμού εκούσιας επιστροφής ατόμων των οποίων απορρίφθηκε η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας. Η πρόδος στους δύο αυτούς τομείς θα μειώσει το βαθμό δυσανάλογης πίεσης που υφίστανται οι περιφέρειες, προκειμένου να συνδράμουν τα άτομα που έχουν αποκλειστεί από την παροχή εθνικής στήριξης·

40. υπενθυμίζει ότι, βάσει του διεθνούς δικαίου, τα μετακινηθέντα πρόσωπα έχουν δικαίωμα αίτησης διεθνούς προστασίας, ακόμη και αν εισήλθαν παράνομα στην ΕΕ· επιμένει, συνεπώς, να μην καταλογίζεται ο τρόπος εισόδου στην ΕΕ σε βάρος των αιτούντων διεθνή προστασία, ιδίως δε εναντίον των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων·

41. παρατηρεί ότι η «αξιοπιστία» δεν αποτελεί μέρος του διεθνούς ή ευρωπαϊκού ορισμού για τους πρόσφυγες, παρόλα αυτά πολυάριθμες αιτήσεις διεθνούς προστασίας απορρίπτονται για λόγους αξιοπιστίας. Οι αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας απορρίπτονται ενδέχεται να χρειάζονται σημαντική υποστήριξη από τοπικές και περιφερειακές αρχές πριν εγκαταλείψουν την ΕΕ, και είναι κατά συνέπεια σημαντικό οι αιτήσεις να μην απορρίπτονται αναίτια για λόγους αξιοπιστίας·

42. συνιστά, ως προς την αναδιτύπωση της οδηγίας για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση, να αποσαφηνισθεί ότι οι διατάξεις περί αξιοπιστίας (άρθρο 4(5)) είναι συμπληρωματικές στον ορισμό του πρόσφυγα: περιγράφουν τις συνθήκες υπό τις οποίες μη τεκμηριωμένες αιτιάσεις μπορούν να γίνουν δεκτές ως στοιχεία, συμβάλλοντας στα αποδεικτικά πρότυπα που απαιτούνται για τη στοιχειοθέτηση ανάγκης διεθνούς προστασίας·

Έμπρακτη συνεργασία

43. τονίζει την ανάγκη για δίκτυα ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά ζητήματα ασύλου σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και για την κατάλληλη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των δικτύων·

44. επικροτεί την απόφαση δημιουργίας της Ευρωπαϊκής υπηρεσίας υποστήριξης για το άσυλο (ΕΕΥΑ) και φρονεί ότι αυτή θα συμβάλει ενεργά στη βελτίωση των διεθνών προτύπων και στη μεγαλύτερη συνοχή των προσεγγίσεων·

45. θεωρεί ότι η Επιτροπή των Περιφερειών θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο σημείο 17 του προτεινόμενου Κανονισμού υπό τον τίτλο «Λοιποί κοινοτικοί οργανισμοί» (άρθρο 49)·

46. τονίζει, αφενός, τη σημασία της διεξαγωγής έρευνας και συγκριτικών μελετών για τη βελτίωση της βάσης τεκμηρίωσης τόσο σε επίπεδο πολιτικής όσο και πρακτικής και, αφετέρου, ότι η τοπική και η περιφερειακή διακυβέρνηση θα διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο προς αυτό. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να αναφέρονται σε σχέση με την «Ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστες πρακτικές» (άρθρο 3) και με τη «Συλλογή και ανταλλαγές πληροφοριών» (άρθρο 11)·

47. επιδιώκει τη σαφήνεια στο προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο καθώς και δείκτες για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη χάραξη πολιτικών και την παροχή υπηρεσιών·

48. συνιστά την ανάπτυξη προγραμμάτων χρηματοδότησης που είναι προσβάσιμα στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, με σκοπό τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης του κοινού για ζητήματα ασύλου σε τομείς όπου με τον τρόπο αυτό μπορεί να βελτιωθεί η ενημέρωση και η ένταξη στην κοινότητα. Το Συμβουλευτικό Φόρουμ πρέπει να περιλαμβάνει τοπικές και περιφερειακές αρχές και την Επιτροπή των Περιφερειών·

49. συστήνει επίσης την ανάληψη καίριου ρόλου από την ΕΥΥΑ στην οικοδόμηση σχέσεων με τρίτες χώρες, ΜΚΟ και διεθνείς οργανισμούς·

50. υπογραμμίζει με έμφαση τη συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην επίτευξη υψηλών προδιαγραφών πρακτικής διαχείρισης για τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες. Επιπλέον, η ανάπτυξη της κατάρτισης για το προσωπικό μεθοριακών σταθμών, κέντρων υποδοχής και υποδομών επανεγκατάστασης είναι καίρια για την προώθηση προγραμμάτων διεθνούς προστασίας·

51. εκφράζει τη βαθεία της ανησυχία για την παράλειψη της εκπροσώπησης της τοπικής και περιφερειακής διακυβέρνησης στο Διοικητικό συμβούλιο, και συνιστά την ενίσχυση των διοικητικών ρυθμίσεων για την ΕΥΥΑ μέσω της συμμετοχής εκπροσώπων της ΕτΠ, και την καθιέρωση τακτικής διαδικασίας διαβούλευσης·

Δίκαιη κατανομή ευθυνών και αλληλεγγύη στο εσωτερικό της ΕΕ

52. σημειώνει ότι αν και η αλληλεγγύη μεταξύ κρατών μελών αναγνωρίζεται ως βασικό στοιχείο των προτάσεων, σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα τον κανονισμό Δουβλίνο II, οι προτάσεις εξακολουθούν να αφήνουν αξιόλογη ευχέρεια στα κράτη μέλη ως προς την εφαρμογή των πολιτικών. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί το γεγονός ότι, κατ'

αντιστοιχία της ανάγκης καταμερισμού των βαρών και αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, υφίσταται και αντιστοιχη ανάγκη στο εσωτερικό τους·

53. επαναλαμβάνει την ικανοποίησή της, την οποία έχει ήδη εκφράσει στο σημείο 46 της πρώτης της γνωμοδότησης με θέμα το ΚΕΣΑ, για την έμπρακτη στήριξη που παρέχεται στα κράτη μέλη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφών. Τα εν λόγω ταμεία θα είναι ιδιαίτερα σημαντικά όσον αφορά την επιτυχή εφαρμογή των οδηγιών για τις συνθήκες υποδοχής και για τις διαδικασίες ασύλου. Η ΕτΠ ζητά να επιβεβαιωθεί η άμεση πρόσβαση των τοπικών και περιφερειακών αρχών στα ταμεία αυτά, καθώς και ο ρόλος παρακολούθησης όσον αφορά την κατανομή της στήριξης μέσω των τελευταίων·

54. αντιμετωπίζει κατ' αρχήν θετικά τη δυνατότητα από κοινού επεξεργασίας στην ΕΕ συγκεκριμένων υποθέσεων, με την επιφύλαξη τήρησης του δεόντως υψηλού σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα και για την αρχή μεμονωμένης εξέτασης κάθε περίπτωσης·

Εξωτερική αλληλεγγύη

55. τονίζει τη σημασία της εθελοντικής επανεγκατάστασης και χαιρετίζει τις βελτιωτικές προτάσεις. Η ΕτΠ αναζητά επιβεβαίωση ότι θα δημιουργηθούν μηχανισμοί για τη διαβούλευση με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στον τομέα αυτό, λαμβανομένου υπόψη του καθοριστικού τους ρόλου στην επιτυχή ένταξη προσφύγων ή άλλων δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Επισημαίνει επίσης ότι, εφόσον υπάρξει σωστή διαχείριση, η εθελοντική επανεγκατάσταση θα δώσει στις περιφέρειες τη δυνατότητα να αντλήσουν οφέλη από την εποικοδομητική αντιμετώπιση της μετανάστευσης·

Θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού προγράμματος επανεγκατάστασης

56. χαιρετίζει αυτές τις ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θεωρεί δε ότι η πρωτοβουλία αυτή θα ενισχύσει την αλληλεγγύη κατά τις πρακτικές επανένταξης και θα βελτιώσει τα πρότυπα σε όλα τα κράτη μέλη ιδίως όσον αφορά το ρόλο των τοπικών αρχών κατά την υποδοχή, την επανεγκατάσταση και την ένταξη των ατόμων που επανεγκαταστάθηκαν·

57. χαιρετίζει ιδίως την ανάπτυξη της Ομάδας εμπειρογνομόνων για την επανεγκατάσταση και τονίζει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές κατά τη διαδικασία υποδοχής και επανεγκατάστασης, καθώς και, ότι η συμβολή τους στον προσδιορισμό των αναγκών, των ετήσιων προτεραιοτήτων και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών πρέπει να αναγνωριστεί ως εμπειρογνομosύνη των ενδιαφερομένων μερών στο πλαίσιο αυτής της ομάδας·

58. ζητεί να διατεθούν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές επαρκείς πόροι στο πλαίσιο της χρηματοδότησης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη υποστήριξη των προσώπων που επανεγκαθίστανται, αφού οι αρχές αυτές διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Πρόταση για οδηγία περί υποδοχής [COM(2008) 815] – άρθρο 2γ

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
γ) «Μέλη της οικογένειας»: υπό την προϋπόθεση ότι η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του αιτούντος άσυλο που ευρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος σε σχέση με την αίτηση διεθνούς προστασίας	γ) «Μέλη της οικογένειας»: υπό την προϋπόθεση ότι η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του αιτούντος άσυλο που ευρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος σε σχέση με την αίτηση διεθνούς προστασίας
(i) ο/η σύζυγος ή ο εκτός γάμου συμβιών με τον αιτούντα άσυλο στα πλαίσια σταθερής σχέσης, υπό την προϋπόθεση ότι η νομοθεσία ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους αντιμετωπίζει τα άγαμα ζεύγη κατά τρόπο συγκρίσιμο προς τα έγγαμα, δυνάμει της περί αλλοδαπών νομοθεσίας του,	(i) ο/η σύζυγος ή ο εκτός γάμου συμβιών με τον αιτούντα άσυλο στα πλαίσια σταθερής σχέσης, υπό την προϋπόθεση ότι η νομοθεσία ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους αντιμετωπίζει τα άγαμα ζεύγη κατά τρόπο συγκρίσιμο προς τα έγγαμα, δυνάμει της περί αλλοδαπών νομοθεσίας του,
(ii) τα ανήλικα τέκνα των ζευγαριών που μνημονεύονται στο σημείο i) ή τα τέκνα του αιτούντος άσυλο, υπό την προϋπόθεση ότι είναι άγαμα, χωρίς να έχει σημασία αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο.	(ii) τα ανήλικα τέκνα των ζευγαριών που μνημονεύονται στο σημείο i) ή τα τέκνα του αιτούντος άσυλο, υπό την προϋπόθεση ότι είναι άγαμα και <u>θεωρούνται συντηρούμενα</u> , χωρίς να έχει σημασία αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο.
(iii) τα έγγαμα ανήλικα τέκνα των ζευγαριών που μνημονεύονται στο σημείο i) ή τα τέκνα του αιτούντος άσυλο, χωρίς να έχει σημασία αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, εφόσον είναι προς το απώτερο συμφέρον τους να συγκατοικούν με τον αιτούντα·	(iii) τα έγγαμα ανήλικα τέκνα των ζευγαριών που μνημονεύονται στο σημείο i) ή τα τέκνα του αιτούντος άσυλο, χωρίς να έχει σημασία αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, εφόσον είναι προς το απώτερο συμφέρον τους να συγκατοικούν με τον αιτούντα·
(iv) ο πατέρας, η μητέρα ή ο κηδεμόνας του αιτούντα, εάν ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος ή εάν είναι ανήλικος και έγγαμος αλλά είναι προς το απώτερο συμφέρον του να συγκατοικεί με τον πατέρα, τη μητέρα ή τον κηδεμόνα του·	(iv) (iii) ο πατέρας, η μητέρα ή ο κηδεμόνας του αιτούντα, εάν ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος ή εάν είναι ανήλικος και έγγαμος αλλά είναι προς το απώτερο συμφέρον του να συγκατοικεί με τον πατέρα, τη μητέρα ή τον κηδεμόνα του·
(v) τα ανήλικα άγαμα αδέρφια του αιτούντα, εάν ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος ή εάν τα αδέρφια του είναι ανήλικα και έγγαμα αλλά είναι προς το απώτερο συμφέρον ενός τουλάχιστον εξ αυτών να συγκατοικούν.	(v) (iv) τα ανήλικα άγαμα αδέρφια του αιτούντα, εάν ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος ή εάν τα αδέρφια του είναι ανήλικα και έγγαμα αλλά είναι προς το απώτερο συμφέρον ενός τουλάχιστον εξ αυτών να συγκατοικούν.

Αιτιολογία

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διευρύνει πράγματι τον ορισμό της οικογένειας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να επεκτείνει σημαντικά τον κύκλο των ατόμων που δικαιούνται βοήθεια. Συνεπώς, πρέπει να διατηρηθεί ο αρχικός κύκλος των δικαιούχων.

Τροπολογία 2

Πρόταση για οδηγία περί υποδοχής [COM(2008) 815] – άρθρο 6 νέα παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη νομική προστασία των ατόμων, ώστε και οι αιτούντες άσυλο που δεν διαθέτουν έγγραφη ταυτότητα να τυγχάνουν αξιοπρεπούς μεταχείρισης που να προσφέρει νομική ασφάλεια ως προς όλες τις απόψεις. Οι συνέπειες της υποβολής ψευδούς ή πλαστής ταυτότητας ή με παρουσίαση πλαστών, παραποιημένων ή άκυρων εγγράφων, καθορίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με τις προδιαγραφές αναγνώρισης για διεθνή προστασία.

Αιτιολογία

Κάθε αιτών άσυλο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σύμφωνα με την αρχή της νομικής ασφάλειας, όσο δεν έχουν εξακριβωθεί με απόλυτη βεβαιότητα τα προσωπικά του στοιχεία. Είναι σημαντικό να αναφέρεται στην εισαγωγή αυτού του άρθρου αυτή η βασική αρχή που θεμελιώνεται με την αρχή της προστασίας της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και της ισότητας.

Τροπολογία 3

Πρόταση για οδηγία περί υποδοχής [COM(2008) 815] – άρθρο 15 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για λόγους σχετικούς με την πολιτική για την αγορά εργασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στους πολίτες της ΕΕ και στους υπηκόους των κρατών που είναι μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο καθώς και στους νομίμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.	Για λόγους σχετικούς με την πολιτική για την αγορά εργασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στους πολίτες της ΕΕ και στους υπηκόους των κρατών που είναι μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο καθώς και στους νομίμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.

Αιτιολογία

Όσον αφορά την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να παραχωρηθεί απεριόριστη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, πρέπει δίχως αμφιβολία να επιτραπεί στα κράτη μέλη να δίνουν προτεραιότητα στους υπηκόους τους και τους πολίτες της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Το άρθρο 15 παράγραφος 4 της τρέχουσας έκδοσης της οδηγίας θα πρέπει συνεπώς να διατηρηθεί.

Τροπολογία 4

Πρόταση για οδηγία περί υποδοχής [COM(2008) 815] – άρθρο 20 νέες παράγραφοι 6, 7 και 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<u>6. Τα κράτη μέλη δεν θα αποσύρουν ή περιορίσουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής από άτομα των οποίων η αίτηση διεθνούς προστασίας απερρίφθη μέχρι την υλοποίηση των σχεδίων για την μετακίνηση ή οικειοθελή επιστροφή τους.</u> <u>7. Η αναγκαστική εξαθλίωση, ή η απειλή αυτής, δε θα χρησιμοποιηθούν ποτέ για τον εξαναγκασμό όσων η αίτηση απερρίφθη να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους.</u> <u>8. Η άρνηση παροχής στοιχειώδους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ή η απειλή αυτής, δε θα χρησιμοποιηθούν ποτέ για τον εξαναγκασμό όσων η αίτηση απερρίφθη να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους.</u>

Αιτιολογία:

Αυτές οι διατάξεις είναι απαραίτητες για την εγγύηση της συμμόρφωσης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ιδίως του άρθρου 3 ΕΣΑΔ. Η απόσυρση και ο περιορισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής ενθαρρύνει τα άτομα των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε να διακόψουν τις επαφές με το κράτος μέλος υποδοχής· αυτό μπορεί να εμποδίσει την ενδεχόμενη μετακίνηση και να ενθαρρύνει την παράνομη εργασία. Οι οικονομικές πτυχές της διατήρησης των υλικών συνθηκών υποδοχής για τα άτομα των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε δίνουν στα κράτη μέλη ένα κίνητρο για τη βελτίωση των διαδικασιών μετακίνησης και των προγραμμάτων εθελοντικής επιστροφής (η εξαθλίωση και η άρνηση παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δεν μπορούν να θεωρούνται μέσα ενθάρρυνσης πραγματικά οικειοθελών επιστροφών· είναι παράνομες μορφές αναγκαστικής επιστροφής). Ωστόσο τα αυξημένα φορολογικά έσοδα από τη δυνατότητα των αιτούντων διεθνή προστασία να εισέλθουν στην αγορά εργασίας το αργότερο έξι μήνες μετά την άφιξή τους στην ΕΕ θα συμβάλει στην κάλυψη του κόστους της τροπολογίας.

Η πρόβλεψη στοιχειώδους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τα άτομα των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε είναι επίσης αναγκαία για την προστασία της δημόσιας υγείας. Επιπλέον, εάν τα άτομα αυτά στερηθούν στοιχειώδους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, μπορεί να παρουσιάσουν τα συμπτώματα τους στα νοσοκομεία και ενώ η κατάστασή τους είναι οξεία. Αυτό επιβαρύνει περαιτέρω τον προϋπολογισμό για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ο οποίος σε πολλά κράτη μέλη υπάγεται στην περιφερειακή διοίκηση.

Τροπολογία 5

Πρόταση για οδηγία περί υποδοχής [COM(2008) 815] – άρθρο 20 παράγραφος 1

Σχέδιο γνωμοδότησης	Τροπολογία
Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής όταν ο αιτών άσυλο:	Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν ή να <u>ανακαλούν</u> τις υλικές συνθήκες υποδοχής όταν ο αιτών άσυλο:
α) εγκαταλείπει τον τόπο διαμονής που έχει καθορίσει η αρμόδια αρχή χωρίς να την ενημερώσει ή, εφόσον απαιτείται, χωρίς άδεια, ή	α) εγκαταλείπει τον τόπο διαμονής που έχει καθορίσει η αρμόδια αρχή χωρίς να την ενημερώσει ή, εφόσον απαιτείται, χωρίς άδεια, ή
β) δεν συμμορφούται με υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων ή δεν ανταποκρίνεται σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών ή δεν προσέρχεται, στα πλαίσια της διαδικασίας ασύλου, σε προσωπική συνέντευξη εντός εύλογης προθεσμίας που ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, ή	β) δεν συμμορφούται με υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων ή δεν ανταποκρίνεται σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών ή δεν προσέρχεται, στα πλαίσια της διαδικασίας ασύλου, σε προσωπική συνέντευξη εντός εύλογης προθεσμίας που ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, ή
γ) έχει υποβάλει ήδη αίτηση ασύλου στο ίδιο κράτος μέλος.	γ) έχει υποβάλει ήδη αίτηση ασύλου στο ίδιο κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Η πρόταση της Επιτροπής περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για την άρση των υλικών συνθηκών υποδοχής. Αυτό θα καταργούσε ένα αποτελεσματικό κίνητρο για τους αιτούντες άσυλο να συνεργαστούν ενεργά κατά τη διαδικασία χορήγησης ασύλου. Η ισχύουσα διάταξη θα πρέπει επομένως να διατηρηθεί.

Τροπολογία 6

Πρόταση για οδηγία περί υποδοχής [COM(2008) 815] – άρθρο 21 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν στην εθνική τους νομοθεσία διαδικασίες με σκοπό να διαπιστώνεται, ευθύς μόλις υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, εάν ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες και να αναφέρεται η φύση αυτών των αναγκών. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν υποστήριξη στα άτομα με ειδικές ανάγκες καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου και μεριμνούν για την κατάλληλη παρακολούθηση της κατάστασής τους.	2. α) Τα κράτη μέλη θεσπίζουν στην εθνική τους νομοθεσία διαδικασίες με σκοπό να διαπιστώνεται, ευθύς μόλις υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, εάν ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες και να αναφέρεται η φύση αυτών των αναγκών. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν υποστήριξη στα άτομα με ειδικές ανάγκες καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου και μεριμνούν για την κατάλληλη παρακολούθηση της κατάστασής τους· β) <u>Εφόσον η ηλικία ενός αιτούντος διεθνή προστασία αμφισβητείται, τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τον αιτούντα ως ανήλικο μέχρι αποδείξεως του εναντίου (με το δέοντα σεβασμό στα δικαιώματα και την ασφάλεια των λοιπών αιτούντων διεθνή προστασία)</u> γ) <u>τα κράτη μέλη εγγυώνται την εφαρμογή επαρκών νομικών δικλίδων για τις διαδικασίες καθορισμού της ηλικίας, ιδίως όπου απαιτείται ιατρική εξέταση·</u> δ) <u>κάθε εξέταση ασυνόδευτων ανηλίκων διεξάγεται με την επιφύλαξη του [Άρθ. 17 οδηγία 2005/85/EK].</u>

Αιτιολογία:

Αυτό αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι τα παιδιά δεν θα στερηθούν αδικαιολόγητα την ενισχυμένη προστασία για τους ανηλίκους που προβλέπεται στις προτάσεις του ΚΕΣΑ II. Είναι σημαντικό ο ηλικιακός προσδιορισμός να έχει επαρκείς δικλίδες ασφαλείας σε αυτό το στάδιο, καθώς οι διατάξεις της οδηγίας υποδοχής «εφαρμόζονται άμεσα» στον αναθεωρημένο Κανονισμό του Συμβουλίου 343/2003/ΕΚ (ο κανονισμός του Δουβλίνου) (Προοίμιο, ρήτρα 9). Αυτές οι διατάξεις θα πρέπει να διασταυρώνονται με τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για τους ασυνόδευτους ανηλίκους στο άρθρο 17 της ισχύουσας οδηγίας 2005/85/ΕΚ (η οδηγία Διαδικασιών) ή αυτήν που θα την αντικαταστήσει.

Τροπολογία 7

Αναθεωρημένος Κανονισμός του Δουβλίνου [COM(2008) 820 τελικό] – άρθρο 31

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Όταν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει ιδιαίτερα επείγουσα κατάσταση η οποία επιβαρύνει στο έπακρο τις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του, και όταν η μεταφορά αιτούντων διεθνή προστασία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό μπορεί να το επιβαρύνει περαιτέρω, αυτό το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει αίτημα αναστολής των εν λόγω μεταφορών. Το αίτημα αυτό απευθύνεται στην Επιτροπή. Στο αίτημα αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται και περιλαμβάνονται ιδίως: α) λεπτομερής περιγραφή της ιδιαίτερα επείγουσας κατάστασης η οποία επιβαρύνει στο έπακρο τις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του κράτους που υποβάλλει το αίτημα, συμπεριλαμβανομένων σχετικών στατιστικών και αποδεικτικών στοιχείων· β) τεκμηριωμένες προβλέψεις της πιθανής εξέλιξης της κατάστασης αυτής βραχυπρόθεσμα· γ) τεκμηριωμένη επεξήγηση της περαιτέρω επιβάρυνσης που η μεταφορά αιτούντων διεθνή προστασία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα μπορούσε να προσθέσει στις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του κράτους που υποβάλλει το αίτημα, συμπεριλαμβανομένων σχετικών στατιστικών και άλλων αποδεικτικών στοιχείων· 2. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επικρατούσες σε κράτος μέλος συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν σε επίπεδο προστασίας των αιτούντων διεθνή προστασία που δεν συμμορφώνεται προς την κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως προς την οδηγία [...]/.../ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ, μπορεί να αποφασίσει δυνάμει της διαδικασίας που ορίζεται στην παράγραφο 4 την αναστολή όλων των μεταφορών αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. 3. Όταν ένα κράτος μέλος ανησυχεί ότι οι επικρατούσες σε άλλο κράτος μέλος συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν σε επίπεδο προστασίας των αιτούντων διεθνή προστασία που δεν συμμορφώνεται προς την κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως προς την οδηγία [...]/.../ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ, μπορεί να υποβάλει αίτημα αναστολής όλων των μεταφορών αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.	1. Όταν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει ιδιαίτερα επείγουσα κατάσταση η οποία επιβαρύνει στο έπακρο τις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του, και όταν η μεταφορά αιτούντων διεθνή προστασία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό μπορεί να το επιβαρύνει περαιτέρω, αυτό το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει αίτημα αναστολής των εν λόγω μεταφορών. Το αίτημα αυτό απευθύνεται στην Επιτροπή. Στο αίτημα αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται και περιλαμβάνονται ιδίως: α) λεπτομερής περιγραφή της ιδιαίτερα επείγουσας κατάστασης η οποία επιβαρύνει στο έπακρο τις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του κράτους που υποβάλλει το αίτημα, συμπεριλαμβανομένων σχετικών στατιστικών και αποδεικτικών στοιχείων· β) τεκμηριωμένες προβλέψεις της πιθανής εξέλιξης της κατάστασης αυτής βραχυπρόθεσμα· γ) τεκμηριωμένη επεξήγηση της περαιτέρω επιβάρυνσης που η μεταφορά αιτούντων διεθνή προστασία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα μπορούσε να προσθέσει στις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του κράτους που υποβάλλει το αίτημα, συμπεριλαμβανομένων σχετικών στατιστικών και άλλων αποδεικτικών στοιχείων· 2. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επικρατούσες σε κράτος μέλος συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν σε επίπεδο προστασίας των αιτούντων διεθνή προστασία που δεν συμμορφώνεται προς την κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως προς την οδηγία [...]/.../ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ, μπορεί να αποφασίσει δυνάμει της διαδικασίας που ορίζεται στην παράγραφο 4 την αναστολή όλων των μεταφορών αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. 3. Όταν ένα κράτος μέλος ανησυχεί ότι οι επικρατούσες σε άλλο κράτος μέλος συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν σε επίπεδο προστασίας των αιτούντων διεθνή προστασία που δεν συμμορφώνεται προς την κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως προς την οδηγία [...]/.../ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ, μπορεί να υποβάλει αίτημα αναστολής όλων των μεταφορών αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Το αίτημα αυτό απευθύνεται στην Επιτροπή. Το αίτημα αυτό απευθύνεται στην Επιτροπή. Στο αίτημα σημειώνονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται και περιλαμβάνονται ιδίως λεπτομερείς πληροφορίες για την κατάσταση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος που καταδεικνύουν την πιθανή έλλειψη συμμόρφωσης προς την κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως προς την οδηγία [...]/.../ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ.	Το αίτημα αυτό απευθύνεται στην Επιτροπή. Το αίτημα αυτό απευθύνεται στην Επιτροπή. Στο αίτημα σημειώνονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται και περιλαμβάνονται ιδίως λεπτομερείς πληροφορίες για την κατάσταση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος που καταδεικνύουν την πιθανή έλλειψη συμμόρφωσης προς την κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως προς την οδηγία [...]/.../ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ.
	4. Όταν μια τοπική ή περιφερειακή αρχή θεωρεί ότι αντιμετωπίζει ιδιαίτερα επείγουσα κατάσταση η οποία επιβαρύνει στο έπακρο τις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου σε σχέση με το κράτος μέλος συνολικά, και δεν πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1, μπορεί να υποβάλει επίσημο αίτημα προς την Επιτροπή να ασκήσει την ευχέρειά της σύμφωνα με την παράγραφο 2.
4. Μετά από την παραλαβή αιτήματος βάσει των παραγράφων 1 ή 3, ή κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας βάσει της παραγράφου 2, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την αναστολή όλων των μεταφορών αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Αυτή η απόφαση λαμβάνεται το συντομότερο δυνατό και το αργότερο ένα μήνα μετά από την υποβολή αιτήματος. Η απόφαση αναστολής των μεταφορών πρέπει να αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται και να περιλαμβάνει ιδίως: α) εξέταση όλων των συναφών συνθηκών που επικρατούν στο κράτος μέλος προς το οποίο μπορούν να ανασταλούν οι μεταφορές· β) εξέταση του δυνητικού αντικτύπου της αναστολής των μεταφορών στα άλλα κράτη μέλη· γ) την προτεινόμενη ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η αναστολή των μεταφορών· δ) οποιουδήποτε ειδικούς όρους που συνδέονται με την εν λόγω αναστολή.	4.5. Μετά από την παραλαβή αιτήματος βάσει των παραγράφων 1 ή 3, ή κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας βάσει της παραγράφου 2 μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με την παράγραφο 4, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την αναστολή όλων των μεταφορών αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Αυτή η απόφαση λαμβάνεται το συντομότερο δυνατό και το αργότερο ένα μήνα μετά από την υποβολή αιτήματος. Η απόφαση αναστολής των μεταφορών πρέπει να αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται και να περιλαμβάνει ιδίως: α) εξέταση όλων των συναφών συνθηκών που επικρατούν στο κράτος μέλος προς το οποίο μπορούν να ανασταλούν οι μεταφορές· β) εξέταση του δυνητικού αντικτύπου της αναστολής των μεταφορών στα άλλα κράτη μέλη· γ) την προτεινόμενη ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η αναστολή των μεταφορών· δ) οποιουδήποτε ειδικούς όρους που συνδέονται με την εν λόγω αναστολή.
5. Η Επιτροπή κοινοποιεί στο Συμβούλιο και τα κράτη μέλη την απόφασή της να αναστείλει όλες τις μεταφορές αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να παραπέμψει την απόφαση της Επιτροπής στο Συμβούλιο εντός ενός μηνός από την παραλαβή της κοινοποίησης. Το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραπομπής από το κράτος μέλος.	5 6. Η Επιτροπή κοινοποιεί στο Συμβούλιο και τα κράτη μέλη την απόφασή της να αναστείλει όλες τις μεταφορές αιτούντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να παραπέμψει την απόφαση της Επιτροπής στο Συμβούλιο εντός ενός μηνός από την παραλαβή της κοινοποίησης. Το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραπομπής από το κράτος μέλος.
6. Μετά την απόφαση της Επιτροπής να αναστείλει τις μεταφορές προς κράτος μέλος, τα άλλα κράτη μέλη στα οποία ευρίσκονται οι αιτούντες των οποίων η μεταφορά ανεστάλη είναι υπεύθυνα για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας των εν λόγω προσώπων.	6 7. Μετά την απόφαση της Επιτροπής να αναστείλει τις μεταφορές προς κράτος μέλος, τα άλλα κράτη μέλη στα οποία ευρίσκονται οι αιτούντες των οποίων η μεταφορά ανεστάλη είναι υπεύθυνα για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας των εν λόγω προσώπων.
Στην απόφαση αναστολής των μεταφορών προς κράτος μέλος λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη εξασφάλισης της προστασίας των ανηλίκων και της ενότητας της οικογένειας.	Στην απόφαση αναστολής των μεταφορών προς κράτος μέλος λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη εξασφάλισης της προστασίας των ανηλίκων και της ενότητας της οικογένειας.
7. Η απόφαση αναστολής των μεταφορών προς κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 δικαιολογεί τη χορήγηση ενίσχυσης για τα επείγοντα μέτρα που καθορίζονται στο άρθρο 5 της απόφασης αριθ. 573/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μετά από αίτημα ενίσχυσης από το εν λόγω κράτος μέλος.	7 8. Η απόφαση αναστολής των μεταφορών προς κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 δικαιολογεί τη χορήγηση ενίσχυσης για τα επείγοντα μέτρα που καθορίζονται στο άρθρο 5 της απόφασης αριθ. 573/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μετά από αίτημα ενίσχυσης από το εν λόγω κράτος μέλος.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
8. Οι μεταφορές μπορούν να ανασταλούν για περίοδο η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι μήνες. Όταν οι λόγοι λήψης των μέτρων εξακολουθούν να ισχύουν μετά από έξι μήνες, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας, να παρατείνει την εφαρμογή τους για περαιτέρω περίοδο έξι μηνών. Εφαρμόζεται η παράγραφος 5. 9. Καμία από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν ερμηνεύεται κατά την έννοια ότι επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από τη γενική υποχρέωσή τους να λαμβάνουν όλα τα δέοντα μέτρα, είτε γενικά είτε ειδικά, για να εξασφαλίζουν την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την κοινοτική νομοθεσία για το άσυλο και ιδίως από τον παρόντα κανονισμό, την οδηγία [...] /ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ.	8 9. Οι μεταφορές μπορούν να ανασταλούν για περίοδο η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι μήνες. Όταν οι λόγοι λήψης των μέτρων εξακολουθούν να ισχύουν μετά από έξι μήνες, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας, να παρατείνει την εφαρμογή τους για περαιτέρω περίοδο έξι μηνών. Εφαρμόζεται η παράγραφος 5. 9 10. Καμία από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν ερμηνεύεται κατά την έννοια ότι επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από τη γενική υποχρέωσή τους να λαμβάνουν όλα τα δέοντα μέτρα, είτε γενικά είτε ειδικά, για να εξασφαλίζουν την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την κοινοτική νομοθεσία για το άσυλο και ιδίως από τον παρόντα κανονισμό, την οδηγία [...] /ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη και την οδηγία 2005/85/ΕΚ.

Αιτιολογία:

Η προτεινόμενη τροπολογία αφορά την περίπτωση που ορισμένες περιφέρειες επιβαρύνονται δυσανάλογα σε σχέση με το σύνολο του κράτους μέλους τους και το κράτος μέλος δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να καταφύγει στο Άρθρ. 31 (1) καθώς η κατάσταση στο σύνολο της επικράτειάς του δεν είναι αρκετά κρίσιμη. Σε αντίθεση με το υφιστάμενο άρθρο 31 (1), δεν πρόκειται για άμεσο αίτημα για την αναστολή των μεταφορών, αλλά αίτημα προς την Επιτροπή για την άσκηση της ευχέρειάς της σύμφωνα με το άρθρο 31 (2) Η τροπολογία, κατά συνέπεια, αναγνωρίζει τη σημασία των τοπικών και περιφερειακών αρχών, χωρίς να επιχειρεί να τις θέσει στο ίδιο επίπεδο με τα κράτη μέλη.

Τροπολογία 8

Κανονισμός ΕΥΥΑ [COM(2009) 66] – άρθρο 11 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Η Υπηρεσία διοργανώνει, συντονίζει και διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων για το άσυλο εθνικών αρχών, καθώς και μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών αυτών, όσον αφορά την εφαρμογή όλων των κατάλληλων μέσων του κοινοτικού κεκτημένου για το άσυλο. Για τον σκοπό αυτό, μπορεί να δημιουργήσει βάσεις δεδομένων όσον αφορά τα περιστατικά, τα νομικά θέματα και τη νομολογία που αφορούν τα μέσα σχετικά με το άσυλο σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.	1. Η Υπηρεσία διοργανώνει, συντονίζει και διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων για το άσυλο εθνικών αρχών, καθώς και μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών αυτών, όσον αφορά την εφαρμογή, <u>σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο</u>, όλων των κατάλληλων μέσων του κοινοτικού κεκτημένου για το άσυλο. Για τον σκοπό αυτό, μπορεί να δημιουργήσει βάσεις δεδομένων όσον αφορά τα περιστατικά, τα νομικά θέματα και τη νομολογία που αφορούν τα μέσα σχετικά με το άσυλο σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Αιτιολογία:

Η εφαρμογή μεγάλου μέρους της πολιτικής ασύλου πραγματοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο, κατά συνέπεια είναι σημαντική η άμεση διαβούλευση των περιφερειών σε σχέση με τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών.

Τροπολογία 9

Κανονισμός ΕΥΥΑ [COM(2009) 66] – άρθρο 25 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
3. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να προσκαλεί οποιοδήποτε άτομο, η γνώμη του οποίου παρουσιάζει ενδιαφέρον, να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις του ως παρατηρητής.	3. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να προσκαλεί οποιοδήποτε άτομο, η γνώμη του οποίου παρουσιάζει ενδιαφέρον, να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις του ως παρατηρητής. Εκπρόσωπος της Επιτροπής των Περιφερειών θα καλείται όταν διακυβεύονται τοπικά και περιφερειακά συμφέροντα.

Αιτιολογία:

Η τροπολογία αναγνωρίζει τη σημασία και την εμπειρογνωμοσύνη των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε σχέση με την πολιτική ασύλου.

Τροπολογία 10**Κανονισμός ΕΥΥΑ [COM(2009) 66] – άρθρο 30 παράγραφος 9**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
9. Η εκτελεστική επιτροπή μπορεί να καλέσει να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις της κάθε άτομο η γνώμη του οποίου μπορεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον.	9. Η εκτελεστική επιτροπή μπορεί να καλέσει να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις της κάθε άτομο η γνώμη του οποίου μπορεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον. <u>Εκπρόσωπος της Επιτροπής των Περιφερειών θα καλείται όταν διακυβεύονται τοπικά και περιφερειακά συμφέροντα.</u>

Αιτιολογία:

Η τροπολογία είναι αντίστοιχη με την προτεινόμενη τροπολογία στο άρθρο 25 (3) για να διασφαλίσει ότι η εμπειρογνωμοσύνη των περιφερειών αναγνωρίζεται και αξιοποιείται πλήρως.

Τροπολογία 11**Κανονισμός ΕΥΥΑ [COM(2009) 66] – άρθρο 32 παράγραφος 1**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Η Υπηρεσία συνεργάζεται στενά με τις μη κυβερνητικούς οργανισμούς και τα θεσμικά όργανα της κοινωνίας των πολιτών που παρεμβαίνουν στον τομέα της πολιτικής για το άσυλο, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο και ορίζει για τον σκοπό αυτό ένα συμβουλευτικό φόρουμ.	1. Η Υπηρεσία συνεργάζεται στενά με τις μη κυβερνητικούς οργανισμούς και τα θεσμικά όργανα της κοινωνίας των πολιτών που παρεμβαίνουν στον τομέα της πολιτικής για το άσυλο, σε <u>περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές</u> επίπεδο και ορίζει για τον σκοπό αυτό ένα συμβουλευτικό φόρουμ.

Αιτιολογία:

Η τροπολογία αναγνωρίζει τη σημασία και εμπειρία των περιφερειακών αρχών σε σχέση με την πολιτική ασύλου.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress»

(2010/C 79/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υποστηρίζει την ανάληψη άμεσης δράσης εκ μέρους της Επιτροπής και της ΕΤΕπ για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των πόρων της ΕΕ με στόχο την ενίσχυση των επιχειρήσεων κατά την παρούσα περίοδο περιορισμένης ρευστότητας και τονίζει ότι η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση προκάλεσε μείωση της προσφοράς πιστώσεων (credit crunch) σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, γεγονός το οποίο επιδεινώνει την οικονομική ύφεση και εμποδίζει κάθε μεταγενέστερη ανάκαμψη·
- ανησυχεί μήπως η ανακατανομή 100 εκατομμυρίων ευρώ από το πρόγραμμα PROGRESS στον νέο μηχανισμό μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» διακυβεύσει τους στόχους, τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του εν λόγω προγράμματος, και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει άλλες εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης που ενδείκνυνται για την εφαρμογή αυτού του μηχανισμού·
- καλεί την Επιτροπή να προβεί στον εξορθολογισμό των υφιστάμενων πρωτοβουλιών της ΕΕ και να αποσαφηνίσει τη συνεκτική σχέση του νέου μηχανισμού μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, και ιδιαίτερα με τα εξής: PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE και CIP·
- συνιστά στην Επιτροπή να διακρίνει με περισσότερη ακρίβεια τις ειδικές ομάδες-στόχους και να λάβει υπόψη τους ανέργους και τα μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των γυναικών, των ηλικιωμένων και των μειονοτικών εθνοτικών κοινοτήτων ως ομάδες-στόχους στις οποίες θα εξασφαλίζεται ιδιαίτερη και αρμόζουσα θέση στα προγράμματα και στις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τις μικρο-πιστώσεις·
- υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Όμιλο ΕΤΕπ ότι ο μηχανισμός μικροχρηματοδότησης θα καταστεί αποτελεσματικότερος αν συντονισθεί και εφαρμοσθεί παράλληλα με τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα καθώς και τα τοπικά και τα περιφερειακά προγράμματα των κρατών μελών.

Εισηγητής: ο κ. David Parsons (UK/EPP), επικεφαλής του Κομητειακού Συμβουλίου του Leicestershire

Έγγραφα αναφοράς

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκού μηχανισμού μικροχρηματοδοτήσεων για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη (μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress)

COM(2009) 333 τελικό

και

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1672/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη – Progress

COM(2009) 340 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ανάγκη δράσης

1. υποστηρίζει την ανάληψη άμεσης δράσης εκ μέρους της Επιτροπής και της ΕΤΕπ για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των πόρων της ΕΕ με στόχο την ενίσχυση των επιχειρήσεων κατά την παρούσα περίοδο περιορισμένης ρευστότητας και τονίζει ότι η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση προκάλεσε μείωση της προσφοράς πιστώσεων (credit crunch) σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (MME) και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, γεγονός το οποίο επιδεινώνει την οικονομική ύφεση και εμποδίζει κάθε μεταγενέστερη ανάκαμψη·

2. αναγνωρίζει ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 2007-2013 περιορίζουν τη δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διαθέσει επιπλέον κονδύλια στον προτεινόμενο νέο μηχανισμό μικροχρηματοδοτήσεων «Progress»·

3. ανησυχεί μήπως η ανακατανομή 100 εκατομμυρίων ευρώ από το πρόγραμμα PROGRESS στο νέο μηχανισμό μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» διακυβεύσει τους στόχους, τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του εν λόγω προγράμματος και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει άλλες εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης που ενδείκνυνται για την εφαρμογή αυτού του μηχανισμού·

4. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι ο προτεινόμενος μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» των 100 εκατομμυρίων ευρώ θα είναι αδύνατο να αποφέρει πρόσθετους πόρους ύψους μέχρι και 500 εκατομμυρίων ευρώ που είναι απαραίτητοι για την άμβλυνση των περιορισμών στον δανεισμό, την τόνωση της μικροχρηματοδότησης και την ανταπόκριση στα τρέχοντα επίπεδα της ζήτησης·

5. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι ο μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας και, συνεπώς, συμπληρώνει την παροχή μικροπιστωτικών διευκολύνσεων από τα κράτη μέλη ή από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·

6. επισημαίνει ότι πάνω από το 90 % των επιχειρήσεων της ΕΕ είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις και ότι το μεγαλύτερο εμπόδιο στην προσπάθεια καινοτομίας των επιχειρήσεων αυτών είναι η περιορισμένη πρόσβασή τους σε μικροπιστώσεις·

7. συμφωνεί ότι η πλειονότητα των μικροπιστώσεων για μειονεκτούντα άτομα στην ΕΕ παρέχεται από μη εμπορικού σκοπού ιδρύματα φορείς μικροχρηματοδότησης και ότι οι πάροχοι χρειάζονται περαιτέρω στήριξη για την κάλυψη της τρέχουσας ζήτησης·

8. θεωρεί ότι οι προσπάθειες της Επιτροπής για την ανάπτυξη μικροπιστώσεων στην ΕΕ θα αποδειχθούν πολύτιμες προκειμένου να μπορέσουν να ιδρύσουν νέες επιχειρήσεις όσοι αποκλείονται από τη συμβατική αγορά πιστώσεων και να τονωθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας·

9. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και ο αντίκτυπος στις εν λόγω αρχές δεν λαμβάνονται πλήρως υπόψη κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση που διεξήγαγε η Επιτροπή·

Επικέντρωση στην υλοποίηση

10. προτρέπει την Επιτροπή να επικεντρώσει τις προσπάθειές της σε καινοτόμες πολύ μικρές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα σε εκείνες που χαρακτηρίζονται από ένταση γνώσης, για την προώθηση της καινοτομίας και της παραγωγικότητας στην ΕΕ·

11. καλεί την Επιτροπή να προβεί στον εξορθολογισμό των υφιστάμενων πρωτοβουλιών της ΕΕ και να αποσαφηνίσει τη συνεκτική σχέση του νέου μηχανισμού μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, και ιδιαίτερα με τα εξής: PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE και CIP ⁽¹⁾·

⁽¹⁾ Το κοινοτικό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη με την ονομασία Progress, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ESF), την κοινή βοήθεια υπέρ της υποστήριξης πολυσχεδίων για τη δικτύωση της καινοτομίας στην Ευρώπη (JASMINE), τους κοινούς ευρωπαϊκούς πόρους για τις μικροεπιχειρήσεις και τις μεσαίες επιχειρήσεις (JEREMIE) και το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP).

12. συνιστά στην Επιτροπή να διακρίνει με περισσότερη ακρίβεια τις ειδικές ομάδες-στόχους και να λάβει υπόψη τους ανέργους και τα μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των γυναικών, των ηλικιωμένων και των μειονοτικών εθνοτικών κοινοτήτων, ως ομάδες-στόχους στις οποίες θα εξασφαλίζεται ιδιαίτερη και αρμόζουσα θύση στα προγράμματα και στις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τις μικροπιστώσεις·

13. καλεί την Επιτροπή, πέραν των χρηματοοικονομικών πόρων που προβλέπονται για νεοσύστατες και ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις, να τονίσει τη σημασία ευρύτερων μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων. Η χρηματοδότηση νέων και υπάρχουσών επιχειρήσεων θα πρέπει να συμπληρωθεί από μηχανισμούς ενεργού στήριξης των επιχειρήσεων, όπως η παροχή συμβουλών, η κατάρτιση, η ατομική καθοδήγηση και η ανάπτυξη ικανοτήτων, πέραν της στήριξης των επιτοκίων από το ΕΚΤ, ούτως ώστε να ενισχυθεί η βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων και να μειωθούν τα ποσοστά επιχειρηματικής αποτυχίας·

14. επισημαίνει ότι οι προϋποθέσεις για την παροχή και τη ζήτηση μικροπιστώσεων διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό στην επικράτεια της ΕΕ και καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι μικροπιστώσεις θα είναι εξίσου διαθέσιμες και για περιοχές που δεν ενισχύονται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, δεδομένου ότι θύλακες ένδειας και μειονεξίας μπορεί να υπάρχουν ακόμα και στις πλουσιότερες περιοχές·

15. υπενθυμίζει στην Επιτροπή, τα κράτη μέλη, τους τοπικούς και τους περιφερειακούς εταίρους ότι ο μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων των 100 εκατομμυρίων ευρώ θα πρέπει να θεωρηθεί σε συνάρτηση με τα υπόλοιπα προγράμματα και τις πρωτοβουλίες. Συγκεκριμένα, κατά τα τέσσερα επόμενα χρόνια, πρόσβαση στους περιορισμένους πόρους του μηχανισμού αυτού θα έχουν και τα 27 κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, τα κεφάλαια πρέπει να διατεθούν βάσει ειδικών κριτηρίων που θα αποφέρουν τα καλύτερα αποτελέσματα·

16. υπενθυμίζει ότι στη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η δέσμη μέτρων για την οικονομική ανάκαμψη και ο ρόλος των περιφερειακών και των τοπικών αρχών» (CdR 12/2009) ζητήθηκε από την Επιτροπή «να υποβάλει πρόταση ρύθμισης για την παροχή μικροπιστώσεων εντός της ΕΕ ... [με σκοπό τη] θέσπιση βασικών παραμέτρων για την παροχή μικροπιστώσεων·

Επικοινωνία

17. υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (Όμιλος ΕΤΕπ) ότι η επιτυχία του μηχανισμού προϋποθέτει άριστη γνώση του συστήματος εκ μέρους των εταίρων, των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των δυνητικών δικαιούχων·

18. επιμένει ότι η Επιτροπή και ο Όμιλος ΕΤΕπ, σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την παροχή του ρόλου τους και των μεθόδων πρόσβασης σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο των διαφορετικών προγραμμάτων·

19. καλεί την Επιτροπή και τον Όμιλο ΕΤΕπ να αποσαφηνίσουν την προστιθέμενη αξία του μηχανισμού μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» και τη συμπληρωματική του λειτουργία σε σχέση με ήδη υφιστάμενες πρωτοβουλίες στήριξης των επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

20. τονίζει ότι η ΕΤΠ έχει ήδη ζητήσει από την Επιτροπή και τον Όμιλο ΕΤΕπ να δραστηριοποιηθούν περισσότερο για να ενημερώσουν τους ενδιαφερόμενους σχετικά με τον ρόλο, την προστιθέμενη αξία και τις ευκαιρίες που προσφέρουν άλλα προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων, δηλ. JEREMIE (Κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για τις μικροεπιχειρήσεις και τις μεσαίες επιχειρήσεις) και CIP (Πρόγραμμα-πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (βλ. τη γνωμοδότηση με θέμα: «Μια ρυθμιστική πράξη για τις μικρές επιχειρήσεις ("Small Business Act") για την Ευρώπη», CdR 246/2008)·

Συντονισμός της υλοποίησης

21. υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Όμιλο ΕΤΕπ ότι ο μηχανισμός μικροχρηματοδότησης θα καταστεί αποτελεσματικότερος αν συντονισθεί και εφαρμοσθεί παράλληλα με τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα καθώς και τα τοπικά και τα περιφερειακά προγράμματα των κρατών μελών·

22. υπενθυμίζει τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η στρατηγική της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (CdR 245/2008) που εξέηρε την ανάγκη «συντονισμού μεταξύ προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων και άλλων σχετικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης (...) ώστε να μεγιστοποιηθεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών»·

23. προτείνει να ενισχύσει η Επιτροπή την ευελιξία του μηχανισμού που παρέχεται μέσω μη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων προωθώντας, όπου ενδείκνυται, τη συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές που είναι φορείς παροχής μικροχρηματοδότησης·

24. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους οργανισμούς που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του μηχανισμού να ενθαρρύνουν τους δυνητικούς δικαιούχους να υποβάλλουν αιτήσεις δανειοδότησης, να μειώσουν στο ελάχιστο τη γραφειοκρατία σχετικά με τη ζήτηση, την επεξεργασία και τη διάθεση των κεφαλαίων και να τους παρέχουν πρόσθετη υποστήριξη για τη μείωση της γραφειοκρατίας που συνεπάγεται η απόκτηση των εν λόγω δανειοδοτικών πόρων·

Αξιολόγηση και παρακολούθηση

25. προτείνει να διενεργήσει η Επιτροπή ενδιάμεσες και τελικές αξιολογήσεις με δική της πρωτοβουλία, σε στενή συνεργασία με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και κατόπιν διαβουλεύσεων με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους τελικούς δικαιούχους. Η τελική αξιολόγηση θα πρέπει, ειδικότερα, να εξετάζει τον βαθμό στον οποίο ο μηχανισμός αυτός επέτυχε τους στόχους του στο σύνολό τους και λειτουργήσει συμπληρωματικά προς άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ όπως π.χ. τα εξής: PROGRESS, EKT, JASMIN-NE, JEREMIE και CIP. Η τελική αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει και μια ανάλυση της κατανομής των πόρων σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ των 27·

26. συνιστά -παρότι ο μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» αποτελεί προσωρινό μέτρο εντός του ισχύοντος δημοσιονομικού πλαισίου- σε περίπτωση που ο εν λόγω μηχανισμός αποδειχθεί επιτυχής, να εξετάσει η Επιτροπή και η ΕΤΕπ το ενδεχόμενο συνέχισης του προγράμματος και μετά το 2013.

II. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

άρθρο 2 της πρότασης της Επιτροπής COM (2009) 333

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Προτεινόμενη τροπολογία ΕτΠ
1. Ο μηχανισμός παρέχει κοινοτικούς πόρους για να αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση σε μικροπιστώσεις: α) τα άτομα που έχασαν ή κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους και που θέλουν να ιδρύσουν τη δική τους πολύ μικρή επιχείρηση, ακόμη και ως αυτοαπασχολούμενοι· β) τα μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των νέων, που θέλουν να ιδρύσουν ή να αναπτύξουν τη δική τους πολύ μικρή επιχείρηση, ακόμη και ως αυτοαπασχολούμενοι· γ) οι πολύ μικρές επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας που απασχολούν άτομα τα οποία έχασαν τη δουλειά τους ή μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των νέων.	1. Ο μηχανισμός παρέχει κοινοτικούς πόρους για να αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση σε μικροπιστώσεις: α) οι άνεργοι ή όσοι κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 546/2009 σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, <u>τα άτομα που έχασαν ή κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους και που θέλουν να ιδρύσουν ή να αναπτύξουν τη δική τους πολύ μικρή επιχείρηση, ακόμη και ως αυτοαπασχολούμενοι·</u> β) τα μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των γυναικών, των ηλικιωμένων και των μειονοτικών εθνοτικών κοινοτήτων που θέλουν να ιδρύσουν ή να αναπτύξουν τη δική τους πολύ μικρή επιχείρηση, ακόμη και ως αυτοαπασχολούμενοι· γ) οι πολύ μικρές επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας που απασχολούν άτομα τα οποία έχασαν τη δουλειά τους ή μειονεκτούντα άτομα κατά την έννοια του στοιχείου (β). <u>συμπεριλαμβανομένων των νέων.</u>

Αιτιολογία

- α) Δεν υπάρχει γενικά αποδεκτός ορισμός της έννοιας «άτομα που έχασαν ή κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους», η οποία δεν γίνεται αντιληπτή με τον ίδιο τρόπο. Ως εκ τούτου, απαιτείται να γίνει παραπομπή στον ορισμό που παρέχεται στον πρόσφατα τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση.
- β) Υπάρχουν και πολλές άλλες μειονεκτούσες ομάδες, εκτός από τους «νέους», στις οποίες θα πρέπει επίσης να γίνει ρητή αναφορά.
- γ) Η αναφορά στους «νέους» διαγράφεται από το στοιχείο (γ) εφόσον οι μειονεκτούσες ομάδες ορίζονται ήδη στο στοιχείο (β).

Τροπολογία 2

άρθρο 4 της πρότασης της Επιτροπής COM (2009) 333

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Προτεινόμενη τροπολογία ΕτΠ
1. Ο μηχανισμός εφαρμόζεται με χρήση των ακόλουθων μέσων δράσης, όπως ενδείκνυται κατά περίπτωση: α) εγγυήσεις και μέσα επιμερισμού του κινδύνου· β) μέσα μετοχικών κεφαλαίων· γ) δανειοδοτικά μέσα· δ) υποστηρικτικά μέτρα, όπως επικοινωνιακές δραστηριότητες, παρακολούθηση, έλεγχος, λογιστικοί έλεγχοι και αξιολόγηση, που είναι άμεσα αναγκαία για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της παρούσας απόφασης και για την επίτευξη των στόχων της. 2. Πρόσβαση στον μηχανισμό έχουν οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που εδρεύουν στα κράτη μέλη και που παρέχουν μικροχρηματοδοτήσεις σε άτομα και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις στα κράτη μέλη.	1. Ο μηχανισμός εφαρμόζεται με χρήση των ακόλουθων μέσων δράσης, όπως ενδείκνυται κατά περίπτωση: α) εγγυήσεις και μέσα επιμερισμού του κινδύνου· β) μέσα μετοχικών κεφαλαίων· γ) δανειοδοτικά μέσα· δ) υποστηρικτικά μέτρα, όπως επικοινωνιακές δραστηριότητες, παρακολούθηση, έλεγχος, λογιστικοί έλεγχοι και αξιολόγηση, που είναι άμεσα αναγκαία για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της παρούσας απόφασης και για την επίτευξη των στόχων της. 2. Πρόσβαση στον μηχανισμό έχουν οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που εδρεύουν στα κράτη μέλη και που παρέχουν μικροχρηματοδοτήσεις σε άτομα και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις στα κράτη μέλη. <u>3. Οι δημόσιοι και οι ιδιωτικοί φορείς που εδρεύουν στα κράτη μέλη και που παρέχουν πρόσβαση στο μηχανισμό χαράζουν πρόσθετες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την επιλεξιμότητα των τελικών δικαιούχων.</u>

Αιτιολογία

- α) Λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων πόρων και προκειμένου να εξασφαλισθούν τα μέγιστα οφέλη από τη λειτουργία του μηχανισμού, είναι σημαντικό να αποσαφηνισθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και να εφαρμόζονται συστηματικά στην επικράτεια και των 27 κρατών μελών.
- β) Αν αποσαφηνισθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, θα ενισχυθεί η αποτελεσματική επικοινωνία και η διαφοροποίηση, αλλά και ο συντονισμός με άλλα προγράμματα.

Τροπολογία 3

άρθρο 5 της πρότασης της Επιτροπής COM (2009) 333

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Προτεινόμενη τροπολογία ΕτΠ
1. Η διαχείριση του μηχανισμού πραγματοποιείται από την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου. 2. Για την εφαρμογή των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, με εξαίρεση τα υποστηρικτικά μέτρα για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ), η Επιτροπή συνάπτει συμφωνίες με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και ιδίως με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ), σύμφωνα με το άρθρο 53δ του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου και το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής. Οι εν λόγω συμφωνίες περιλαμβάνουν λεπτομερείς διατάξεις για την εκτέλεση των καθηκόντων που θα ανατεθούν στα ιδρύματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να εξασφαλιστεί η προσθετικότητα με τις σχετικές εθνικές δράσεις. 3. Τα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων και των επιστροφών, που θα εισπραχθούν από τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 μπορούν να επανεπενδύονται από τα ιδρύματα αυτά σε δράσεις του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) για περίοδο 6 ετών από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας του μηχανισμού. Όταν ολοκληρωθεί η οικονομική εκκαθάριση του μηχανισμού, το οφειλόμενο στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες υπόλοιπο επιστρέφεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. 4. Τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου συνάπτουν γραπτές συμφωνίες με τους δημόσιους και ιδιωτικούς παρόχους μικροχρηματοδοτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, στις οποίες επισημαίνεται η υποχρέωσή τους, αφενός, να χρησιμοποιούν τους πόρους που διατίθενται βάσει του μηχανισμού σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 2 και, αφετέρου, να παρέχουν στοιχεία για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1. 5. Η διαχείριση των υποστηρικτικών μέτρων για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ) γίνεται από την Επιτροπή.	1. Η διαχείριση του μηχανισμού πραγματοποιείται από την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου. 2. Για την εφαρμογή των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, με εξαίρεση τα υποστηρικτικά μέτρα για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ), η Επιτροπή συνάπτει συμφωνίες με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και ιδίως με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ), σύμφωνα με το άρθρο 53δ του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου και το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής. Οι εν λόγω συμφωνίες περιλαμβάνουν λεπτομερείς διατάξεις για την εκτέλεση των καθηκόντων που θα ανατεθούν στα ιδρύματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να εξασφαλιστεί η προσθετικότητα και ο συντονισμός μεταξύ των με-τη σχετικών <u>έξ</u> εθνικών, των περιφερειακών και των τοπικών δράσεων. 3. Τα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων και των επιστροφών, που θα εισπραχθούν από τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 μπορούν να επανεπενδύονται από τα ιδρύματα αυτά σε δράσεις του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) για περίοδο 6 ετών από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας του μηχανισμού. Όταν ολοκληρωθεί η οικονομική εκκαθάριση του μηχανισμού, το οφειλόμενο στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες υπόλοιπο επιστρέφεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. 4. Τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου συνάπτουν γραπτές συμφωνίες με τους δημόσιους και ιδιωτικούς παρόχους μικροχρηματοδοτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, στις οποίες επισημαίνεται η υποχρέωσή τους, αφενός, να χρησιμοποιούν τους πόρους που διατίθενται βάσει του μηχανισμού σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 2 και, αφετέρου, να παρέχουν στοιχεία για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1. 5. Η διαχείριση των υποστηρικτικών μέτρων για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ) γίνεται από την Επιτροπή.

Αιτιολογία

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι ο μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων «Progress» θα είναι αποτελεσματικότερος αν συντονισθεί με εθνικά, περιφερειακά και τοπικά προγράμματα.

Τροπολογία 4

άρθρο 9 της πρότασης της Επιτροπής COM (2009) 333

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Προτεινόμενη τροπολογία ΕτΠ
1. Η Επιτροπή διενεργεί ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση με δική της πρωτοβουλία και σε στενή συνεργασία με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση ολοκληρώνεται τέσσερα έτη μετά την έναρξη λειτουργίας του μηχανισμού, ενώ η τελική αξιολόγηση το αργότερο ένα έτος μετά τη λήξη της/των εντολής/-ών που θα δοθεί/-ούν στα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2. Η τελική αξιολόγηση εξετάζει ιδίως τον βαθμό στον οποίο ο μηχανισμός συνολικά πέτυχε τον στόχο του. 2. Τα πορίσματα των αξιολογήσεων διαβιβάζονται προς ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.	1. Η Επιτροπή διενεργεί ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση με δική της πρωτοβουλία και σε στενή συνεργασία με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 και κατόπιν διαβουλεύσεων με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους τελικούς δικαιούχους. Η ενδιάμεση αξιολόγηση ολοκληρώνεται τέσσερα έτη μετά την έναρξη λειτουργίας του μηχανισμού, ενώ η τελική αξιολόγηση το αργότερο ένα έτος μετά τη λήξη της/των εντολής/-ών που θα δοθεί/-ούν στα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2. Η τελική αξιολόγηση εξετάζει ιδίως τον βαθμό στον οποίο ο μηχανισμός συνολικά πέτυχε τον στόχο του και <u>συμπλήρωσε άλλα υφιστάμενα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα όπως π.χ. το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ESF), την Κοινή βοήθεια υπέρ της υποστήριξης πολυσχεδίων για τη δικτύωση της καινοτομίας στην Ευρώπη (JASMINE), τους κοινούς ευρωπαϊκούς πόρους για τις μικροεπιχειρήσεις και τις μεσαίες επιχειρήσεις (JEREMIE) και το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP), χωρίς να διακυβεύονται οι στόχοι, ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού PROGRESS.</u> 2. Τα πορίσματα των αξιολογήσεων διαβιβάζονται προς ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Αιτιολογία

- α) Ο μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων PROGRESS θα πρέπει να υλοποιηθεί σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Κατά συνέπεια, κάθε αξιολόγηση θα πρέπει να διεξάγεται στο πλαίσιο διαβουλεύσεων με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους τελικούς δικαιούχους, δεδομένου ότι είναι στην ιδανική θέση για να παράσχουν συμβουλές σχετικά με το συνολικό αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού μικροχρηματοδοτήσεων PROGRESS.
- β) Ο μηχανισμός αυτός θα είναι αποτελεσματικός μόνο στο μέτρο που θα συμπληρώνει άλλα υφιστάμενα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα. Κατά συνέπεια, ο βαθμός στον οποίο συμβαίνει αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως παράμετρος στο πλαίσιο αξιολόγησης.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Τιμή συνδρομής 2010 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα CD-ROM θα αντικατασταθούν από DVD εντός του 2010.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

